

FIDIC

WARUNKI KONTRAKTU

„Rozbudowa i modernizacja komunalnej oczyszczalni
ścieków w Trzebiatowie”

Styczeń 2017r.

Zatwierdzam

PREZES ZARZĄDU

Grzegorz Jeleń
(2)

10.01.2017

ZAKŁAD WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI
TRZEBIATÓW Sp. z o.o.
72-320 Trzebiatów, Chełm Gryficki 7
tel./fax: 91/ 38 72 456
NIP 857-18-74-050
(5)

FIDIC
WARUNKI KONTRAKTU

„Rozbudowa i modernizacja komunalnej oczyszczalni
ścieków w Trzebiatowie”

Styczeń 2017r.

Kontrakt

Rozdział 1 Akt Umowy

Rozdział 2 Warunki Kontraktu – tekst jednolity

Rozdział 3 Wzór karty gwarancyjnej

Rozdział 1

Wzór

UMOWA

**W SPRAWIE ZAMÓWIENIA PUBLICZNEGO PRZEWIDZIANEGO DO
WSPÓŁFINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SPÓJNOŚCI –
PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014-
2020**

zawarta w dniu w Chełmie Gryfickim, pomiędzy:

Zakładem Wodociągów i Kanalizacji Trzebiatów Sp. z o.o., z siedzibą w Chełmie Gryfickim 7, 72-320 Trzebiatów, wpisaną do rejestru przedsiębiorstwa prowadzonego przez Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000297679, NIP: 8571874050, REGON: 320451195, o kapitale zakładowym 42 139 500,00 PLN

reprezentowanym przez:

P. Grzegorza Jelonek - Prezesa Zarządu

- dalej zwanym „Zamawiającym”

a

.....

NIP, REGON:.....

reprezentowaną/ym przez

.....

zwane w dalszej części umowy Wykonawcą

[łącznie Wykonawca i Zamawiający określani są mianem Stron].

- 1.) Zważywszy, że Zamawiający przyjął Ofertę Wykonawcy na wykonanie Robót określonych jako: „.....” oraz usunięcie w nich wszelkich wad, złożoną w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego na zasadach określonych w „Regulaminie ramowych procedur udzielania zamówień dla projektu **„Rozbudowa i modernizacja komunalnej oczyszczalni ścieków w Trzebiatowie”** realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, których wartość

nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro lub jest niższa od tzw. „progów unijnych”, o których mowa w art. 11 ust. 8 Pzp, w przypadku zamówień sektorowych”

2.) Niniejszym ustala się, co następuje:

1. Słowa i wyrażenia użyte w tym Kontrakcie będą miały takie znaczenie, jakie przypisano im w Kontrakcie wymienionych poniżej.
2. Następujące dokumenty będą uważane, odczytywane i interpretowane jako integralna część niniejszego Kontraktu:
 - (a) niniejszy Akt Umowy;
 - (b) Oferta wraz z Dokumentami Ofertowymi.
 - (c) Tabela Elementów Ceny Ryczałtowej;
 - (d) Warunki Kontraktu (Rozdział 2);
 - (e) Instrukcja dla Wykonawców;
 - (f) Dokumentacja Projektowa;
 - (g) STWiORB;

W przypadku rozbieżności przepisów poszczególnych dokumentów pierwszeństwo mają przepisy dokumentu wymienionego we wcześniejszej kolejności.

3. W ramach wynagrodzenia wynikającego z niniejszego Kontraktu Wykonawca zobowiązuje się wykonać Roboty, w tym także dające się wyinterpretować z jego treści oraz usunąć w nich wszelkie wady w pełnej zgodności z postanowieniami Kontraktu.
4. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania przedmiotu Kontraktu z zachowaniem najwyższej staranności przy uwzględnieniu zawodowego charakteru działalności, zgodnie z warunkami Zamawiającego, zasadami współczesnej wiedzy technicznej oraz obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
5. Zamawiający, w uznaniu wykonania i ukończenia Robót oraz usunięcia w nich wad przez Wykonawcę, w terminach i w sposób określony w Kontrakcie, zapłaci Wykonawcy Cenę Kontraktową, stanowiącą wynagrodzenie ryczałtowe.
6. Zatwierdzona Kwota Kontraktowa wynosi (włącznie z VAT):[PLN]
(słownie:[PLN]
w tym uwzględniono należny podatek VAT w wysokości 23%, tj.[PLN]
(słownie:[PLN]
przy czym kwota bez podatku VAT wynosi:.....[PLN]
(słownie: [PLN]

Zatwierdzona Kwota Kontraktowa obejmuje maksymalną i nieprzekraczalną cenę netto jaką Zamawiający może zapłacić Wykonawcy oraz VAT. Cena ta może zostać zmieniona wyłącznie na podstawie odpowiednich postanowień Kontraktu.

Pełne koszty bankowe związane z wykonaniem przelewu bankowego kierowanego za granicę Rzeczypospolitej Polskiej na rachunek Wykonawcy w innym państwie, obciążą Wykonawcę.

7. Zapłata będzie dokonywana w PLN na rachunek bankowy Wykonawcy: (nazwa banku, pełny numer konta).
Zmiana rachunku bankowego nie stanowi zmiany Kontraktu.

8. Faktury będą wystawiane w PLN. Płatność VAT będzie dokonywana w PLN. Wykonawca będzie oddzielnie wystawiał faktury na Roboty kwalifikowane oraz oddzielnie na Roboty niekwalifikowane.
9. W przypadku zmiany obowiązujących przepisów ustawy o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym, automatycznej zmianie ulega Zatwierdzona Kwota Kontraktowa odpowiednio do obowiązującej stawki podatku w dacie powstania obowiązku podatkowego.
10. Za dzień zapłaty uważany będzie dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
11. Kontrakt został sporządzony w pięciu jednobrzmiących egzemplarzach w języku polskim, jeden egzemplarz dla Wykonawcy, cztery egzemplarze dla Zamawiającego. Na dowód tego Strony podpisały zgodnie z ich uprawnieniami niniejszy Kontrakt. Niniejszy Kontrakt wchodzi w życie z dniem podpisania przez ostatnią ze Stron.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

.....

.....

Podpisano i opatrzono pieczęcią
/data i podpis osoby/osób upoważnionej/ychn/

Podpisano i opatrzono pieczęcią
/data i podpis osoby/osób upoważnionej/ychn/

Rozdział 2

WARUNKI KONTRAKTU

1. Roboty będące przedmiotem niniejszego Kontraktu będą wykonane zgodnie z **WARUNKAMI KONTRAKTOWYMI DLA BUDOWY dla robót inżynieryjno-budowlanych projektowanych przez Zamawiającego**, pierwsze wydanie w języku angielskim 1999, przygotowane i opublikowane przez Międzynarodową Federację Inżynierów Konsultantów (Federation Internationale des Ingenieurs-Conseils - **FIDIC**),
P.O. Box 86, CH-1000 Lausanne 12, Szwajcaria, czwarte wydanie angielsko-polskie niezmienione 2008, dostępne pod adresem:
Stowarzyszenie Inżynierów Doradców i Rzeczoznawców
ul. Trębacka 4, lok.427-429
IV p., budynek KIG
00-074 Warszawa
tel/fax.: +48 022 826 16 72
tel/fax.: +48 022 826 56 49
e-mail: biuro@sidir.pl
2. Na **Warunki Kontraktu** składają się **Warunki Ogólne Kontraktu i Warunki Szczególne stanowiące tekst jednolity**, które stanowią wyżej wymienione **warunki kontraktowe dla budowy dla robót inżynieryjno-budowlanych projektowanych przez Zamawiającego**.
3. Uważa się, że Wykonawca zaznajomił się z wymienioną wersją **Warunków Kontraktu stanowiących tekst jednolity** i na żądanie Zamawiającego, przedstawi ich kopię, podpisaną przez osobę lub osoby uprawnione do podpisania Kontraktu.

Spis treści

Załącznik nr 10 do IDW	1
1. Postanowienia Ogólne	14
1. Definicje.....	14
1.1.1. Kontrakt	14
1.1.2. Strony i osoby	16
1.1.3. Daty, próby, okresy i ukończenia	17
1.1.4. Pieniądze i płatności	18
1.1.5. Roboty i Dostawy	19
1.1.6. Inne definicje	20
1.2 Interpretacja	22
1.3 Przepływ informacji	23
1.4 Prawo i język.....	23
1.5 Pierwszeństwo dokumentów	23
1.6 Akt Umowy	24
1.7 Cesje.....	24
1.8 Przechowywanie i dostarczanie dokumentów	25
1.9 Opóźnienie Rysunków lub instrukcji.....	25
1.10 Używanie Dokumentów Wykonawcy przez Zamawiającego	25
1.11 Używanie Dokumentów Zamawiającego przez Wykonawcę	26
1.12 Poufne szczegóły	26
1.13 Przestrzeganie Prawa	26
1.14 Solidarna odpowiedzialność.....	27
2. Zamawiający.....	27
2.1 Prawo dostępu do terenu budowy.....	27
2.2 Zezwolenia licencje i zatwierdzenia.....	27
2.3 Personel Zamawiającego	28
2.4 Przygotowanie finansowania przez Zamawiającego	28
2.5 Roszczenia Zamawiającego.....	28

3.	Inżynier.....	29
3.1	Obowiązki i uprawnienia Inżyniera.....	29
3.2	Pełnomocnictwa wydane przez Inżyniera	29
3.3	Polecenia Inżyniera.....	30
3.4	Zmiana Inżyniera.....	30
3.5	Ustalenia.....	30
3.6	Rada Budowy	30
4.	Wykonawca	30
4.1	Ogólne zobowiązania Wykonawcy.....	30
4.2	Zabezpieczenie Wykonania	33
4.3	Przedstawiciel Wykonawcy.....	35
4.4	Podwykonawcy	36
4.5	Cesja korzyści z podzlecenia	39
4.6	Współpraca.....	39
4.7	Wytyczenie.....	39
4.8	Procedury bezpieczeństwa	40
4.9	Zapewnienie Jakości	40
4.10	Dane o terenie budowy.....	41
4.11	Zatwierdzona kwota kontraktowa	41
4.12	Nieprzewidywane warunki fizyczne	41
4.13	Prawo przejazdu i zaplecze	42
4.14	Unikanie zakłóceń.....	42
4.15	Droga dostępu.....	42
4.16	Transport dostaw.....	43
4.17	Sprzęt Wykonawcy	43
4.18	Ochrona środowiska	43
4.19	Elektryczność, woda, gaz	44
4.20	Sprzęt Zamawiającego i przedmioty udostępniane bezpłatnie	44

4.21	Raporty o postępie	45
4.22	Zabezpieczenie Terenu Budowy.....	46
4.23	Działanie Wykonawcy na Terenie Budowy	46
4.24	Wykopaliska	46
4.25	Dziennik Budowy	47
4.26	Zabezpieczenie przylegających nieruchomości.....	47
4.27	Istniejące instalacje.....	48
5	Wyznaczeni Podwykonawcy	48
5.1	Definicja Wyznaczonego Podwykonawcy.....	48
5.2	Zastrzeżenie przeciw wyznaczeniu	48
5.3	Zapłata Wyznaczonym Podwykonawcą	49
5.4	Dowody Płatności.....	49
6	Kadra i Robotnicy	49
6.1	Zatrudnienie kadry i robotników	49
6.2	Stawki wynagrodzeń oraz warunki zatrudnienia	49
6.3	Osoby w służbie Zamawiającego.....	49
6.4	Prawo pracy.....	49
6.5	Godziny Pracy	50
6.6	Zaplecze dla kadry i robotników.....	50
6.7	Zdrowie i bezpieczeństwo.....	50
6.9	Personel Wykonawcy.....	51
6.10	Zapisy o Sprzęcie i Personelu wykonawcy.....	51
6.11	Zakłócenia porządku publicznego	51
7.	Urządzenia, Materiały i wykonawstwo	51
7.1	Sposób wykonania	51
7.2	Próbki.....	52
7.3	Inspekcje.....	52
7.4	Próby.....	52

7.5	Odrzucenie.....	53
7.6	Prace zabezpieczające i naprawcze	53
7.7	Prawo własności do Urządzeń i Materiałów.....	54
7.8	Opłaty wydobywcze i inne.....	54
8.	Rozpoczęcie, opóźnienie i zawieszenie.....	55
8.1	Rozpoczęcie Robót.....	55
8.2	Czas na Ukończenie	55
8.3	Program	55
8.4	Przedłużenie czasu na ukończenie.....	56
8.5	Opóźnienie spowodowane przez władze	57
8.6	Tempo wykonawstwa.....	57
8.7	Kary za zwłokę umowne	57
8.8	Zawieszenie Robót.....	59
8.9	Następstwa zawieszenia.....	59
8.10	Zapłata za Urządzenia i Materiały w przypadku zawieszenia.....	59
8.11	Przedłużone zawieszenie	59
8.12	Wznowienie Robót	59
9.	Próby Końcowe	60
9.1	Obowiązki Wykonawcy.....	60
9.2	Opóźnione Próby Końcowe.....	60
9.3	Ponowne Próby Końcowe.....	60
9.4	Niepomyślny wynik Prób końcowych	60
10.	Przejęcie przez Zamawiającego.....	60
10.1	Przejęcie Robót i Odcinków	60
10.2	Przejęcie części Robót.....	61
10.3	Zakłócenie Prób Końcowych.....	62
10.4	Powierzchnie wymagające odtworzenia	62
11.	Odpowiedzialność za wady.....	62
11.1	Dokończenie zaległych prac i usuwanie wad.....	62

11.2	Koszt usuwania wad	63
11.3	Przedłużenie Okresu Zgłaszania Wad	63
11.4	Niedopełnienie obowiązku zgłaszania wad	63
11.5	Usunięcie Robót wadliwych.....	64
11.6	Powtórne Próby.....	64
11.7	Dostęp do Robót.....	64
11.8	Badanie przez Wykonawcę przyczyn powstania wad	64
11.9	Świadectwo Wykonania	64
11.10	Niewypełnione zobowiązania	65
11.11	Zwolnienie Terenu Budowy	65
11.12	Gwarancja Jakości.....	65
12.	Obmiary i wycena – rozliczenia robót.....	65
12.1	Obowiązkowe obmiary robót.....	65
12.2	Metody obmiaru.....	66
12.3	Wycena – rozliczenie robót.....	66
12.4	Rezygnacje.....	68
13.	Zmiany i Korekty	68
13.1	Prawo Do Zmian	68
13.2	Analiza wartości.....	69
13.3	Procedura wprowadzania Zmian.....	70
13.4	Zapłata w walutach Kontraktu – klauzula niniejsza nie ma zastosowania.....	70
13.5	Kwoty tymczasowe – klauzula niniejsza nie ma zastosowania.	71
13.6	Prace dniówkowe – klauzula niniejsza nie ma zastosowania.....	71
13.7	Korekty uwzględniające zmiany prawne	71
13.8	Korekty uwzględniające zmiany Kosztu – klauzula niniejsza nie ma zastosowania.	72
14.	Cena Kontraktowa i Zapłata	73
14.1	Cena Kontraktowa	73
14.2	Zaliczka – klauzula niniejsza nie ma zastosowania.....	74
14.3	Wnioski o Przejściowe Świadectwa Płatności	74
14.4	Plan Płatności	75

14.5	Urządzenia i Materiały przeznaczone do Robót – klauzula niniejsza nie ma zastosowania. ...	76
14.6	Wystawianie Przejściowych Świadectw Płatności.....	77
14.7	Zapłata.....	77
14.8	Opóźniona zapłata.....	79
14.9	Wypłata Kwoty Zatrzymanej- zabezpieczenie należytego wykonania umowy	79
14.10	Rozliczenie końcowe i odbiór końcowy.....	80
14.11	Wniosek o Końcowe Świadectwo Płatności	81
14.12	Zwolnienie od zobowiązań	81
14.13	Wystawienie Końcowego Świadectwa Płatności	82
14.14	Wygaśnięcie zobowiązań Zamawiającego.....	82
14.15	Waluty płatności.....	82
15.	Rozwiązanie Kontraktu przez Zamawiającego	82
15.1	Wezwanie do naprawy uchybienia.....	82
15.2	Wypowiedzenie przez Zamawiającego.....	83
15.3	Wycena na dzień rozwiązania Kontraktu	84
15.4	Zapłata po rozwiązaniu.....	84
15.5	Uprawnienia Zamawiającego do rozwiązania Kontraktu	84
16.	Zawieszenie i wypowiedzenie Kontraktu przez Wykonawcę	84
16.1	Uprawnienia Wykonawcy do zawieszenie Robót.....	84
16.2	Rozwiązanie Kontraktu przez Wykonawcę.....	85
16.3	Wstrzymanie Robót i usunięcie Sprzętu Wykonawcy	86
16.4	Zapłata po rozwiązaniu.....	86
17.	Ryzyko i odpowiedzialność	86
17.1	Odszkodowanie	86
17.2	Opieka Wykonawcy nad Robotami.....	87
17.3	Ryzyko Zamawiającego	87
17.4	Następstwa ryzyka Zamawiającego.....	87
17.5	Prawo własności intelektualnej i przemysłowej.....	88
17.6	Ograniczenie odpowiedzialności	88
18.	Ubezpieczenie.....	89

18.1	Ogólne wymagania dla ubezpieczeń	89
18.2	Ubezpieczenie Robót i Sprzętu Wykonawcy	90
18.3	Ubezpieczenie od zranienia osób i od szkód majątkowych Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wykonawcy - deliktowe i kontraktowe	91
18.4	Ubezpieczenie Personelu wykonawcy.....	92
19.	Siła wyższa.....	92
19.1	Definicja Siły Wyższej.....	92
19.2	Powiadomienie o Sile Wyższej	93
20.	Roszczenia, spory i arbitraż.....	94
21.	Działania kontrolne i sprawdzające	95
22.	Przewidywane zmiany kontraktu.....	95

1.1 Definicje

W Warunkach Kontraktowych („niniejsze Warunki”) ~~które obejmują Szczególne Warunki oraz niniejsze Ogólne Warunki~~, następujące słowa i wyrażenia będą miały znaczenie ustalone poniżej. Słowa określające osoby lub strony obejmują także spółki i inne osoby prawne z wyjątkiem przypadków, kiedy z kontekstu wynika co innego.

1.1.1 Kontrakt

~~„Kontrakt” oznacza Akt Umowy, List Zatwierdzający, Ofertę, niniejsze Warunki, Specyfikację, Rysunki, Wykazy oraz inne dokumenty wyliczone w Akcie Umowy lub w Liście Zatwierdzającym.~~

„Kontrakt” oznacza Umowę, na którą składają się dokumenty wymienione w Akcie Umowy, oznacza także umowę w rozumieniu Prawa obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej w szczególności w rozumieniu przepisów ustawy Kodeks Cywilny oraz ustawy z 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. 2015, poz. 2164 ze zm.).

1.1.1.1 „Akt Umowy” oznacza **akt umowę**, do którego odnosi się klauzula 1.6 [Akt Umowy]

1.1.1.2 ~~„List Zatwierdzający” oznacza list, którym Zamawiający formalnie zatwierdza Ofertę, włącznie z dołączonymi do niej protokołami uzgodnień zawierającymi uzgodnienia i podpisanymi przez obie strony. W przypadku, kiedy nie ma takiego listu zatwierdzającego, postanowienia odnoszące się do „Listu Zatwierdzającego” odnoszą się do Aktu Umowy a daty, związane z Listem Zatwierdzającym będą związane z datą podpisania Aktu Umowy.~~

„List Zatwierdzający” - nie ma zastosowania w niniejszych Warunkach. Gdziekolwiek w Warunkach Kontraktu występuje określenie "List Zatwierdzający" należy je zastąpić określeniem "**Akt Umowy**" i wszelkie odniesienia do Listu Zatwierdzającego oznaczać będą Akt Umowy według klauzuli 1.6 [Akt Umowy] Warunków Kontraktowych

1.1.1.3 ~~„Oferta” oznacza dokument tak zatytułowany, przedłożony przez Wykonawcę, obejmujący podpisaną ofertę Wykonawcy na Roboty.~~

„Oferta” oznacza Formularz Oferty i wszystkie inne dokumenty, które Wykonawca dostarczył wraz z Formularzem Oferty. Gdziekolwiek w Warunkach Kontraktu występuje określenie "Dokumenty Ofertowe" należy je zastąpić określeniem "Oferta" i wszelkie odniesienia do "Dokumentów Ofertowych" w niniejszych Warunkach oznaczać będą odniesienie do "Oferty".

1.1.1.4 ~~„Specyfikacja” oznacza dokument tak zatytułowany, włączony do Kontraktu oraz wszelkie dodatki i zmiany specyfikacji dokonane zgodnie z Kontraktem. Dokument ten specyfikuje Roboty.~~

„Specyfikacja” oznacza dokument zatytułowany "Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych", włączona do Kontraktu, zawierająca opis Robót zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 roku w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (tj. Dz. U. 2013 poz. 1129)

1.1.1.5 **„Rysunki”** oznacza dokument zatytułowany " Dokumentacja projektowa", włączona do Kontraktu, zawierająca opis przedmiotu zamówienia na wykonanie robót budowlanych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 roku w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (tj. Dz. U. 2013 poz. 1129) dla których jest wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę, składa się w szczególności z;

- 1) projektu budowlanego w zakresie uwzględniającym specyfikę robót budowlanych; o którym mowa zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2012 r. poz. 462 z późn. zm.);
- 2) projektów wykonawczych w zakresie, o którym mowa w § 5;
- 3) przedmiaru robót w zakresie, o którym mowa w § 6;
- 4) informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, w przypadkach gdy jej opracowanie jest wymagane na podstawie odrębnych przepisów.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 roku w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (tj.: Dz. U. 2013 r. poz. 1129).

~~Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia „Wykazy” oznaczają dokumenty tak zatytułowane, wypełnione przez Wykonawcę i dostarczone wraz z Ofertą i włączone do Kontraktu. Dokumenty te mogą zawierać Przedmiar Robót, dane, spisy, oraz wykazy stawek czy też cen.~~

1.1.1.6 **„Wykazy”** – oznaczają wypełnione dokumenty, w tym również Zestawienie kosztów, dostarczone przez Wykonawcę wraz z Ofertą i włączone do Kontraktu.

1.1.1.7 **„Dokumenty Ofertowe”** oznaczają Ofertę i wszystkie inne dokumenty które Wykonawca dostarczył wraz z tą Ofertą, włączone do Kontraktu. **Gdziekolwiek w Warunkach Kontraktu występuje określenie „Dokumenty Ofertowe” należy je zastąpić określeniem „Oferta” i wszelkie odniesienia do „Dokumentów Ofertowych” w niniejszych Warunkach oznaczać będą odniesienie do „Oferty”.**

1.1.1.8 **„Załącznik do Oferty”** oznacza wypełniony formularz tak zatytułowany, dołączony do Oferty i stanowiący jej część.

1.1.1.9 **„Przedmiar Robót”** oraz **„Wykaz Prac Dniówkowych”** oznaczają dokumenty o takich nazwach objęte Wykazami.

1.1.1.10 **Zmiana do Kontraktu (Aneks do Umowy)** oznacza dokument tak zatytułowany, wprowadzający do postanowień Kontraktu zmiany uzgodnione i podpisane pomiędzy Stronami zgodnie z Prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych oraz ustawy Kodeks Cywilny oraz zgodnie z postanowieniami Warunków Kontraktu.

Zmiana do Kontraktu wchodzi w życie wyłącznie po podpisaniu przez Zamawiającego i Wykonawcę. Zmiany takie muszą być dokonane, pod rygorem nieważności w formie pisemnej.

- 1.1.1.11 **„Dziennik Budowy”** – oznacza dziennik o takim tytule prowadzony przez Wykonawcę na Terenie Budowy zgodnie z wymaganiami art. 45 Prawa Budowlanego.

Ustala się, iż poprzez Dziennik Budowy nie będzie prowadzona korespondencja stron, w szczególności nie będą uważane za skutecznie dokonane powiadomienia o roszczeniach w trybie Klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy] ani też jako aktualne zapisy zgodnie z tą klauzulą, jak również powiadomienia o podwykonawcach.

Dziennik Budowy jest dostępny na każde żądanie dla Zamawiającego oraz innych osób wymienionych w Prawie Budowlanym.

Wszystkie wpisy do Dziennika Budowy dokonane przez właściwie umocowane osoby nie reprezentujące Zamawiającego, Wykonawcy ani Inżyniera będą natychmiast zgłaszane Inżynierowi przez Przedstawiciela Wykonawcy. Inżynier podejmie wszelkie działania wymagane takimi wpisami w zgodzie z polskim Prawem Budowlanym oraz z Kontraktem.

1.1.1. Strony i osoby

- 1.1.2.1 **„Strona”** oznacza Zamawiającego lub Wykonawcę według wymagań kontekstu.
- 1.1.2.2 **„Zamawiający”** oznacza osobę wymienioną w Załączniku do Oferty jako Zamawiający oraz jej prawnych następców. **„Wykonawca”** oznacza osobę, wymienioną w Ofercie, zatwierdzonej przez Zamawiającego, jako wykonawca oraz jej prawnych następców.
- „W polskim Prawie budowlanym osoba Zamawiającego występuje pod nazwą „Inwestor”.**
- 1.1.2.3 **„Wykonawca”** oznacza osobę, wymienioną w Ofercie, zatwierdzonej przez Zamawiającego, jako wykonawca oraz jej prawnych następców.
- 1.1.2.3 **„Konsorcjum”** poprzez „Konsorcjum” rozumie się co najmniej dwa podmioty wspólnie ubiegające się o udzielenie zamówienia publicznego i wspólnie realizujące Kontrakt, które łączy umowa konsorcjum regulująca stosunki wewnętrzne między tymi podmiotami oraz zasady działania wobec Zamawiającego w związku z realizacją Kontraktu.
- 1.1.2.4 **„Inżynier”- „Inżynier rezydent”** oznacza osobę wyznaczoną przez Zamawiającego i wymienioną w Załączniku do Oferty do pełnienia funkcji Inżyniera dla potrzeb Kontraktu, lub inną osobę wyznaczoną przez Zamawiającego za powiadomieniem Wykonawcy na mocy klauzuli 3.4 [Zmiana Inżyniera]. **„Przedstawiciel Wykonawcy”** oznacza osobę, wymienioną przez Wykonawcę w Kontrakcie lub wyznaczoną przez Wykonawcę zgodnie z klauzulą 4.3 [Przedstawiciel Wykonawcy], działającą w imieniu Wykonawcy.
- „Inżynier kontraktu”** jest jednostką będącą zespołem specjalistów, która składa się najczęściej z inżyniera-rezydenta, inspektorów nadzoru inwestorskiego oraz innych specjalistów, w zależności od specyfiki projektu.
- 1.1.2.5 **„Przedstawiciel Wykonawcy”** oznacza osobę, wymienioną przez Wykonawcę w Kontrakcie lub wyznaczoną przez Wykonawcę zgodnie z klauzulą 4.3 [Przedstawiciel Wykonawcy], działającą w imieniu Wykonawcy.
- 1.1.2.6 **„Personel Zamawiającego”** oznacza Inżyniera, jego asystentów do których odnosi się klauzula 3,2 [Pełnomocnictwa wydane przez Inżyniera], całą kadrę oraz innych pracowników, robotników i osoby zatrudnione przez Inżyniera lub Zamawiającego,

oraz wszelkie inne osoby o których Inżynier lub Zamawiający powiadomią Wykonawcę, że mają być traktowane jako Personel Zamawiającego.

1.1.2.7 „**Personel Wykonawcy**” oznacza Przedstawiciela Wykonawcy, oraz cały personel zatrudniony przez Wykonawcę na Terenie Budowy, który może składać się z kadry, robotników, oraz innych pracowników Wykonawcy oraz każdego Podwykonawcy, a także wszelkie inne osoby pomagające Wykonawcy w wykonywaniu Robót.

1.1.2.8 ~~„Podwykonawca” oznacza każdą osobę wymienioną w Kontrakcie jako podwykonawca lub wyznaczoną jako podwykonawca dla wykonywania części Robót, oraz prawnych następców każdej z tych osób.~~

„Podwykonawca” oznacza podmiot, który zawarł umowę w myśl definicji Umowy o podwykonawstwo. Tam gdzie Warunki Kontraktu odnoszą się do „Podwykonawcy” należy przez to rozumieć także dalszego Podwykonawcę.

1.1.2.9 „**Komisja Rozjemcza**” oznacza osobę lub trzy osoby tak nazwane w Kontrakcie lub inną osobę lub osoby, powołane na mocy klauzuli 20.2 [*Powołanie Komisji Rozjemczej*] lub klauzuli 20.3 [*Brak uzgodnienia co do składu Komisji Rozjemczej*]

1.1.2.10 „**FIDIC**” oznacza Federation Internationale des Ingenieurs-Conseils, międzynarodową federację inżynierów-konsultantów.

1.1.2.11 „**Umowa o podwykonawstwo**” oznacza umowę w formie pisemnej o charakterze odpłatnym, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane dla wykonania Robót Kontraktu, zawartą między wybranym przez Zamawiającego Wykonawcą a Podwykonawcą lub między Podwykonawcą a dalszymi Podwykonawcami.

1.1.2.12 „**Komisja Odbioru**” oznacza zespół osób powołany przez Zamawiającego dla celów Odbioru końcowego i Odbioru ostatecznego. Prace Komisji będą prowadzone przy udziale Inżyniera i Wykonawcy.

1.1.2. Daty, próby, okresy i ukończenia

1.1.3.1 „**Data Odniesienia**” oznacza datę, termin składania Ofert, tj. 24 stycznia 2017 r.

1.1.3.2 „**Data Rozpoczęcia**” oznacza datę, wyznaczoną na mocy klauzuli 8.1 [*Rozpoczęcie Robót*].

1.1.3.3 „**Czas na Ukończenie**” oznacza czas, liczony od Daty Rozpoczęcia, przeznaczony na ukończenie Robót (**wykonanie robót**), **ustalony termin zakończenia robót w klauzuli 8.2**, lub zależnie od przypadku, ich Odcinka na mocy klauzuli 8.2 [*Czas na Ukończenie*], ustalony w Załączniku do Oferty, wraz ze wszelkimi przedłużeniami na mocy klauzuli 8.4 [*Przedłużenie Czasu na Ukończenie*]. **Data ukończenia robót zostanie ustalona w wydanym przez Zamawiającego Świadectwie Przejęcia Robót**

1.1.3.4 „**Próby Końcowe**” oznaczają próby, wyspecyfikowane w Kontrakcie lub uzgodnione między Stronami, lub polecane do wykonania jako Zmiana, które są wykonywane zgodnie z rozdziałem 9 [*Próby Końcowe*] przed przejściem przez Zamawiającego Robót lub Odcinka, zależnie od przypadku.

1.1.3.5 „**Świadectwo Przejęcia**” oznacza świadectwo, wystawione na mocy rozdziału 10 [*Przejęcie przez Zamawiającego*]

1.1.3.6 „**Próby Eksploatacyjne**” oznaczają próby, jeśli są wymagane i wyspecyfikowane w Kontrakcie, wykonywane zgodnie z postanowieniami Szczególnych Warunków

Kontraktowych po przejęciu przez Zamawiającego Robót lub Odcinka, zależnie od przypadku.

- 1.1.3.7 **„Okres Zgłaszania Wad”** oznacza okres zgłaszania wad w Robotach lub Odcinku, zależnie od przypadku, zgodnie z klauzulą 11.1 [*Dokończenie zaległych prac i usuwanie wad*], ustalony w Załączniku do Oferty, wraz z ewentualnymi przedłużeniami na mocy klauzuli 11.3 [*Przedłużenie Okresu Zgłaszania Wad*]), liczony od daty z jaką Roboty lub Odcinek zostały ukończone, jak poświadczono zgodnie z klauzulą 10.1 [*Przejęcie Robót i Odcinków*].
- 1.1.3.8 **„Świadcstwo Wykonania”** oznacza świadectwo, wystawione na mocy klauzuli 11.9 [*Świadcstwo Wykonania*].
- 1.1.3.9 „dzień” oznacza dzień kalendarzowy, a „rok” oznacza 365 dni **miesiąc oznacza miesiąc kalendarzowy**
- 1.1.3.10 **„Okres Gwarancji”** oznacza okres na zgłaszanie wad w Robotach oraz usługę serwisu gwarancyjnego, ustalony w Załączniku do Oferty, zgodnie z Klauzulą 11.12 [Gwarancja Jakości] wraz z ewentualnymi przedłużeniami według Klauzuli 11.3 [*Przedłużenie Okresu Zgłaszania Wad*], liczony od daty z jaką Roboty zostały ukończone, jak poświadczono zgodnie z Klauzulą 10.1 [*Przejęcie Robót i Odcinków*]. Procedura zgłaszania i usuwania wad oraz usługa serwisu gwarancyjnego zgodna z treścią Karty Gwarancyjnej
- 1.1.3.11 **„Okres rękojmi”** oznacza okres ustalony w Załączniku do Oferty, zgodnie z Klauzulą 11.13 [Okres Rękojmi], liczony od daty z jaką Roboty zostały ukończone, jak poświadczono zgodnie z Klauzulą 10.1 [*Przejęcie Robót i Odcinków*], w którym Zamawiający korzysta ze swoich uprawnień na mocy przepisów Prawa Polskiego.
- 1.1.3.12 **„Odbiór końcowy”** oznacza czynności wykonywane przez Komisję odbioru przed wydaniem Świadcstwa Przejęcia zgodnie z warunkami Kontraktu, potwierdzone spisaniem Protokołu Odbioru końcowego.
- 1.1.3.13 **„Odbiór ostateczny”** oznacza czynności wykonywane przez Komisję odbiorową przed wydaniem Świadcstwa Wykonania zgodnie z warunkami Kontraktu, potwierdzone spisaniem Protokołu Odbioru Ostatecznego
- 1.1.3.14 **„Gwarancja jakości ”** oznacza gwarancję jaką udzieli Wykonawca na warunkach opisanych w dokumencie „Karta Gwarancyjna”, zgodnie z Prawem Polskim.

1.1.3. Pieniądze i płatności

- 1.1.4.1 ~~„Zatwierdzona Kwota Kontraktowa” oznacza kwotę zatwierdzoną w Liście Zatwierdzającym należną do zapłaty za wykonanie i ukończenie Robót oraz usunięcie wszelkich wad.~~

Zatwierdzona Kwota Kontraktowa” - oznacza cenę ofertową na wykonanie, ukończenie oraz usunięcie wszelkich wad wraz z należnym podatkiem VAT, zatwierdzoną w Akcie umowy

- 1.1.4.2 **„Cena Kontraktowa”** oznacza cenę określoną w klauzuli 14.1 [*Cena Kontraktowa*] i obejmuje wszelkie korekty dokonane w sposób przewidziany Kontraktem
- 1.1.4.3 **„Koszt”** oznacza wszelkie uzasadnione wydatki poniesione przez Wykonawcę na Terenie Budowy lub poza nim, włącznie z narzutami i innymi obciążeniami, lecz z wyłączeniem zysku.

- 1.1.4.4 „**Końcowe Świadczenie Płatności**” oznacza świadectwo płatności wydane na mocy klauzuli 14.13 [*Wystawienie Końcowego Świadczenia Płatności*]
- 1.1.4.5 „**Rozliczenie Końcowe**” oznacza rozliczenie określone w klauzuli 14.11 [*Wniosek o Końcowe Świadczenie Płatności*].
- 1.1.4.6 „**Waluta Obca**” oznacza walutę w której jest płatna część lub całość Ceny Kontraktowej, inną niż Waluta Miejskowa.
- 1.1.4.7 „**Przejęciowe Świadczenie Płatności**” oznacza świadectwo płatności wystawione na mocy rozdziału 14 [*Cena Kontraktowa i Zapłata*], inne niż Końcowe Świadczenie Płatności.
- 1.1.4.8 „**Waluta Miejskowa**” oznacza walutę Kraju
- 1.1.4.9 „**Świadczenie Płatności**” oznacza świadectwo płatności wystawione na mocy rozdziału 14 [*Cena Kontraktowa i Zapłata*]
- 1.1.4.10 „**Kwota Tymczasowa**” oznacza kwotę, jeśli jest określona w Kontrakcie jako kwota tymczasowa, przeznaczoną dla opłacenia części Robót lub dostarczenia Urządzeń, Materiałów lub usług na mocy klauzuli 13.5 [*Kwoty Tymczasowe*].
- 1.1.4.11 „**Kwota Zatrzymana**” oznacza zakumulowaną sumę kwot zatrzymanych przez Zamawiającego na mocy klauzuli 14.3 [*Wniosek o Przejęciowe Świadczenie Płatności*] wypłacaną na mocy klauzuli 14.9 [*Wypłat Kwoty Zatrzymanej*].
- 1.1.4.12 „**Rozliczenie**” oznacza rozliczenie, składane przez Wykonawcę jako część wniosku, wystawionego na mocy rozdziału 14 [*Cena Kontraktowa i Zapłata*].
- 1.1.4.13 „**Tabela elementów skończonych**” – wykaz obiektów inżynierskich z podaniem wartości robót w rozumieniu jako obiekty gotowe do eksploatacji (odbiór końcowy robót) wykonana według załącznik nr 2 do zaleceń w zakresie wzoru wniosku o płatność beneficjenta.

1.1.4. Roboty i Dostawy

- 1.1.5.1 „**Sprzęt Wykonawcy**” oznacza wszelkie aparaty, maszyny, narzędzia i inne przedmioty potrzebne dla wykonania i ukończenia Robót oraz usunięcia wszelkich wad. Sprzęt Wykonawcy nie obejmuje jednak Robót Tymczasowych, Sprzętu Zamawiającego Urządzeń, Materiałów i innych przedmiotów, stanowiących Roboty Stałe lub do nich przeznaczonych.
- 1.1.5.2 „**Dostawy**” oznaczają Sprzęt Wykonawcy, Materiały, Urządzenia i Roboty Tymczasowe lub każde z nich z osobna, dostarczane dla potrzeb Robót.
- 1.1.5.3 „**Materiały**” oznaczają przedmioty wszelkiego rodzaju, które Wykonawca ma dostarczyć na mocy Kontraktu, z wyjątkiem Urządzeń, przeznaczone do utworzenia lub tworzące część Robót Stałych, włącznie z materiałami nie wymagającymi montażu.
- 1.1.5.4 „**Roboty Stałe**” oznaczają roboty stałe, które Wykonawca ma wykonać na mocy Kontraktu.
- 1.1.5.5 „**Urządzenia**” oznaczają aparaty, maszyny, oraz środki transportu, przeznaczone do utworzenia lub tworzące część Robót Stałych.
- 1.1.5.6 „**Odcinek**” oznacza część Robót, wymienioną w Załączniku do Oferty jako Odcinek.
- 1.1.5.7 „**Roboty Tymczasowe**” ~~oznaczają wszelkie roboty tymczasowe każdego rodzaju, poza Sprzętem Wykonawcy, potrzebne na Terenie Budowy dla wykonania i ukończenia Robót oraz usunięcia wad.~~

W szczególności przez Roboty Tymczasowe rozumie się wszelkie roboty tymczasowe, materiały i urządzenia zarówno przewidziane, jak i nie przewidziane w Dokumentacji Projektowej oraz STWiRB, a potrzebne na Terenie Budowy dla wykonania i ukończenia Robót oraz usunięcia wad, w szczególności takie jak rozpory, podpory, ściągę technologiczne, zabezpieczenia tymczasowe, czasowe przełączenia sieci i instalacji, drogi technologiczne, tymczasowe wykopy i zasypy, tymczasowe przejazdy i objazdy, zabezpieczenie Terenu budowy, obiekty zakwaterowania pracowników, prace przygotowawcze, zagospodarowanie terenu budowy, utrzymanie zaplecza, odwodnienie wykopów itp.

1.1.5.8 „**Roboty**” oznaczają Roboty Stałe oraz Roboty Tymczasowe, lub którekolwiek z nich według potrzeb.

1.1.5.9 „**Prace towarzyszące**” – prace i usługi niezbędne do wykonania robót podstawowych, nie zaliczone do robót tymczasowych, w tym geodezyjne wytyczenie i inwentaryzacja powykonawcza, badanie geotechniczne, wykonanie dokumentacji projektowej uszczegółwiającej/uzupełniającej (rysunków) na zakresy robót lub usług objętych umową, rysunków uszczegółwiających, dokumentacji na roboty tymczasowe, dokumentacji projektowej powykonawczej, dokumentacji rozruchu technologicznego i prób końcowych, Wykonanie wniosków o wydanie decyzji lub opinii do organów administracji, opracowanie instrukcji eksploatacji i użytkowania, uzyskanie decyzji pozwolenia na użytkowanie i innych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania wykonanych obiektów a w przypadku rozbudowy lub modernizacji – funkcjonowania całego zakładu, opracowanie Operatu kolaudacyjnego itp.

1.1.5. Inne definicje

1.1.6.1 „**Dokumenty Wykonawcy**” oznaczają obliczenia, programy komputerowe i inne oprogramowanie, rysunki, dokumentacja projektowa, podręczniki, modele, oraz inne dokumenty o charakterze technicznym, dostarczane przez Wykonawcę na mocy Kontraktu, w tym dokumentacja projektowa powykonawcza (kserokopia projektu budowlanego lub projekt wykonawczy z naniesionymi zmianami w wprowadzonych w trakcie realizacji robót) oraz zestawione w Operat Kolaudacyjny.

Wniosek o pozwolenie na użytkowanie obiektu budowlanego w raz z załącznikami i decyzja pozwolenia na użytkowanie (Uzyskana w imieniu Zamawiającego).

Wniosek o pozwolenie wodnoprawne na zrzut ścieków do odbiornika wraz z załącznikami i decyzja pozwolenia wodnoprawnego (Uzyskana w imieniu Zamawiającego).

1.1.6.2 „**Kraj**” oznacza kraj w którym znajduje się Teren Budowy lub jego większa część, na którym mają być wykonywane Roboty Stałe.

„**Kraj**” oznacza Rzeczpospolitą Polską, na terytorium której znajduje się Teren Budowy, gdzie mają być wykonywane Roboty Stałe.

1.1.6.3 „**Sprzęt Zamawiającego**” oznacza aparaty, maszyny i narzędzia, udostępnione zgodnie ze Specyfikacją przez Zamawiającego do użytku Wykonawcy dla wykonania Robót, ale bez Urządzeń wykonanych ale nie przejętych jeszcze przez Zamawiającego.

1.1.6.4 „**Siła Wyższa**” jest zdefiniowana w rozdziale 19 [Siła Wyższa],

1.1.6.5 „**Prawo**” oznacza wszelkie krajowe lub stanowe prawa, ustawy, statuty, zarządzenia i inne prawa, oraz z przepisy i regulaminy wydane przez legalnie powołaną władzę publiczną.

„**Prawo**” oznacza prawo obowiązujące w Rzeczpospolitej Polskiej, określane dalej jako Prawo Polskie, w tym w szczególności ustawę Prawo budowlane oraz ustawę prawo zamówień publicznych.

1.1.6.6 „**Zabezpieczenie Wykonania**” oznacza zabezpieczenie, lub zabezpieczenia, jeśli jest więcej niż jedno, objęte klauzulą 4.2 [Zabezpieczenie Wykonania] oznacza

„Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy" zgodnie z wymaganiami art. od 147 do 151 ustawy prawo zamówień publicznych.

- 1.1.6.7 **„Teren Budowy"** oznacza przestrzenie, w których mają być wykonane Roboty Stałe i tymczasowe i do których mają być dostarczone Urządzenia i Materiały, oraz wszelkie inne przestrzenie, które zostaną wyspecyfikowane w Kontrakcie jako tworzące część Terenu Budowy.
- 1.1.6.8 **„Nieprzewidywalne"** oznacza nie dające się w racjonalny sposób przewidzieć przez doświadczonego Wykonawcę przed dniem złożenia Oferty.
- 1.1.6.9 **„Zmiana"** oznacza każdą zmianę w Robotach, poleconą lub zatwierdzoną jako zmiana na mocy rozdziału 13 [Zmiany i korekty].
- 1.1.6.10 **„Zmiana do Kontraktu"** oznacza dokument zatytułowany, w tym również Aneks do Umowy, wprowadzający do postanowień Kontraktu zmiany uzgodnione i podpisane pomiędzy Stronami zgodnie z Prawem Polskim, w szczególności z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych oraz ustawy Kodeks Cywilny, na mocy Klauzuli 22 [Klauzule końcowe] Zmiana do Kontraktu wchodzi w życie wyłącznie po jej podpisaniu przez Zamawiającą i Wykonawcę.
- 1.1.6.11 **„Protokół konieczności"** - dokument przygotowany przez Wykonawcę, zatwierdzony przez Inżyniera zawierający uzasadnienie dla Zmian wynikających z zapisów Klauzuli 13 i Klauzuli 12 jeżeli będzie to prawnie możliwe z art. 144 ust. 1 ustawy Pzp. Załącznikiem do Protokołu konieczności jest Protokół negocjacji.
- 1.1.6.12 **„Protokół negocjacji"** - dokument przygotowany przez Inżyniera zawierający uzgodnione z Wykonawcą ceny jednostkowej lub Kosztu dla Zmian w oparciu o klauzulę 12.3 i/lub okres Przedłużenia Czasu na Ukończenie zgodnie z klauzulą 8.4
- 1.1.6.13 **„Prawo Budowlane"** oznacza ustawę z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. 2016 poz. 290) i towarzyszącymi rozporządzeniami, regulującą działalność obejmującą projektowanie, budowę, utrzymanie i rozbiórki obiektów budowlanych oraz określającą zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach.
- 1.1.6.14 **„Projekt Budowlany"** oznacza dokument formalno-prawny, konieczny do uzyskania pozwolenia na budowę, którego zakres i forma jest zgodna z Rozporządzeniem Ministra Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012r. w sprawie szczegółowego zakresu i form projektu budowlanego (Dz. U. z 2012r. poz. 462)
- 1.1.6.15 **„Pozwolenie na Budowę"** ~~oznacza decyzję administracyjną zezwalającą na rozpoczęcie i prowadzenie budowy.~~
Oznacza decyzje administracyjną, w tym decyzję zatwierdzającą projekt budowlany i pozwalającą na rozpoczęcie i prowadzenie robót budowlanych
- 1.1.6.16 **„Dziennik Budowy"** oznacza urzędowy dokument przebiegu robót budowlanych oraz zdarzeń i okoliczności zachodzących w toku wykonywania Robót, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 roku w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierające dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2002 r. nr 108 poz. 953 wraz z późniejszymi zmianami).
- 1.1.6.17 **"Operat Kolaudacyjny"** oznacza zbiór dokumentów budowy przygotowanych przez Wykonawcę, w szczególności dokumentację projektową powykonawczą z naniesionymi zmianami dokonanymi w toku wykonywania robót oraz geodezyjnymi pomiarami powykonawczymi zgodnie z art. 3 pkt. 14) Ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo Budowlane (tj. Dz. U. 2016 poz. 290 z późn. zm.), dokumenty potwierdzające, że wbudowane materiały zostały wprowadzone do obrotu zgodnie z obowiązującymi przepisami, wyniki badań, pomiarów i prób potwierdzających jakość wykonanych Robót, Protokoły odbioru, prób, sprawdzeń, uruchomień, rozruchu mechanicznego,

technologicznego, prób końcowych, odbiorów technicznych, Instrukcje użytkowania i eksploatacji, bhp i p.poż.

1.1.6.18 **„Dokumentacja projektowa”** oznacza dokument włączony do kontraktu, zawierający opis Robót zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 roku w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (tj. Dz. U. 24.09.2013 poz. 1129) oraz wszelkie rysunki dodatkowe i zamienne, wydane przez (lub w imieniu) Zamawiającego zgodnie z Kontraktem.

1.1.6.19 **„Rada Budowy”** oznacza zebranie zwoływane przez Inżyniera lub Zamawiającego w terminach określonych w Klauzuli 3.6 [Rada Budowy] w celu zweryfikowania Raportu o postępie prac i Robót oraz omówienia problemów związanych z realizacją prac i Robót objętych Kontraktem.

1.1.6.20 **„Kosztorys ofertowy”** – sporządzony i wyceniony przez Wykonawcę przedmiar robót, uwzględniający zakres prac ujęty w projekcie budowlanym i projekcie wykonawczym, uwzględniający właściwości wyrobów budowlanych oraz niezbędne wymagania związane z ich przechowywaniem, transportem, warunkami dostawy, składaniem i kontrolą jakości, zawierający wszystkie koszty związane z realizacją zadania oraz wynikające ze specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, przedmiaru robót, robót tymczasowych i prac towarzyszących i SIWZ.

Kosztorys ofertowy pełni funkcję informacyjną i kontrolną oraz będzie wykorzystany między innymi:

- 1) do wykonania harmonogramu rzeczowo – finansowego,
- 2) do rozliczeń, określania zaawansowania robót wyrażonego rzeczowo i wartościowo,
- 3) jako potwierdzenie (uzasadnienie) ceny ofertowej oraz odzwierciedlenie wartości robót objętych dokumentacją projektową,
- 4) jako dokument źródłowy do wyceny robót zamiennych i robót zaniechanych,
- 5) jako dokument źródłowy do wyceny robót podobnych, uzupełniających, dodatkowych,
- 6) do ustalenia wartości wybudowanych obiektów lub elementów obiektu,
- 7) porównania szacunkowej wartości przedmiotu zamówienia oraz w związku z tym jako dokument źródłowy w postępowaniu np. do ewentualnego rozważenia dot. rażąco niskiej ceny,
- 8) jako dokument kontrolny umożliwiający śledzenie, kontrolę i weryfikowanie przebiegu realizacji w porównaniu do założeń projektu (w celu oceny efektów w toku realizacji oraz wyliczenia kosztów i rozliczenia inwestycji).

1.1.6.21 **„Regulamin procedur udzielania zamówień”** - „Regulamin ramowych procedur udzielania zamówień dla projektu **„Rozbudowa i modernizacja komunalnej oczyszczalni ścieków w Trzebiatowie”** realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro lub jest niższa od tzw. „progów unijnych”, o których mowa w art. 11 ust. 8 Pzp, w przypadku zamówień sektorowych”.

1.2 Interpretacja

Z wyjątkiem przypadków, kiedy z kontekstu wynika inaczej, w Kontrakcie:

- (a) słowa, wskazujące na jeden rodzaj, obejmują wszystkie rodzaje gramatyczne;
- (b) słowa, wskazujące na liczbę pojedynczą, obejmują także liczbę mnogą i odwrotnie;
- (c) postanowienia obejmujące słowa „uzgodnić”, „uzgodniony” i „uzgodnienie” wymagają dokumentu pisemnego; oraz

(d) „pisemne” lub „na piśmie” oznacza zapis ręczny, maszynowy, druk lub zapis elektroniczny wraz z powstałym zapisem trwałym.

Postanowienia zawierające określenie "Koszt plus rozsądny zysk" wymagają, aby ten zysk wynosił jedną dwudziestą (5%) tego Kosztu.

Słowa na marginesie i inne nagłówki nie będą brane pod uwagę przy interpretacji niniejszych warunków.

1.3 Przeływ informacji

Gdziekolwiek niniejsze Warunki zawierają postanowienia o wydawaniu lub wystawianiu zatwierdzeń, świadectw, zgody, ustaleń, powiadomień i żądań, to powinny być one:

- (a) ~~być napisane i dostarczone za potwierdzeniem odbioru, wysłane pocztą lub kurierem, lub przekazane przy użyciu któregoś z elektronicznych systemów przekazywania danych ustalonych w Załączniku do Oferty;~~ **na piśmie, dostarczone osobiście (za pokwitowaniem), wysłane pocztą lub kurierem bądź przesłane za pomocą poczty elektronicznej w formie wskazanej przez Inżyniera**
- (b) dostarczone, wysłane lub przekazane na adres ustalony w Załączniku do Oferty dla przekazywania komunikatów odbiorcy, z wyjątkiem:
- (c) jeżeli odbiorca powiadomi o zmianie adresu, to komunikaty winny być od czasu otrzymania powiadomienia dostarczane na nowy adres; oraz
- (d) jeżeli odbiorca, żądający zatwierdzenia lub wyrażenia zgody nie podał innego adresu, to odpowiedź może być wystana na adres z którego nadano żądanie.

Zatwierdzenia, świadectwa, zgody i ustalenia nie mogą być w nieracjonalny sposób wstrzymywane lub opóźniane. Jeśli jakieś świadectwo zostanie wydane jednej Stronie, to poświadczający winien wysłać kopie drugiej Stronie. Jeśli powiadomienie dla jednej Strony jest wystane przez drugą Stronę lub Inżyniera, to kopia powinna być wystana do Inżyniera lub drugiej Strony, zależnie od przypadku.

Wpisy wprowadzone do Dziennika Budowy zgodnie z wymogami Prawa Budowlanego nie są uważane za komunikaty w rozumieniu niniejszej klauzuli.

1.4 Prawo i język

~~Prawem właściwym dla Kontraktu będzie prawo kraju lub innej jurysdykcji ustalonej w Załączniku do Oferty.~~

~~Jeżeli istnieją wersje jakiegokolwiek części Kontraktu napisane w więcej niż jednym języku, to nadrzędna będzie wersja w języku wymienionym w Załączniku do Oferty jako język wiodący.~~

~~Język dla porozumiewania się powinien być wymieniony w Załączniku do Oferty. Jeżeli nie wymieniono tam takiego języka, to językiem dla porozumiewania się będzie język, w którym zapisany jest Kontrakt, lub jego większa część.~~

- a) **Kontraktem rządzi Prawo Polskie**
- b) **językiem Kontraktu jest język polski**
- c) **językiem porozumiewania jest język polski.**

1.5 Pierwszeństwo dokumentów

Dokumenty stanowiące Kontrakt należy traktować jako wzajemnie wyjaśniające się. ~~W celu interpretacji pierwszeństwo będą miały dokumenty, znajdujące się wyżej na następującej liście:~~

- ~~(a) Akt Umowy~~
- ~~(b) List Zatwierdzający~~
- ~~(c) Oferta~~

~~(d) Szczególne Warunki Kontraktu~~

~~(e) niniejsze Ogólne Warunki Kontraktu~~

~~(f) Specyfikacja~~

~~(g) Rysunki, oraz~~

~~(h) Wykazy i inne dokumenty, stanowiące części Kontraktu.~~

Jeżeli zostaną znalezione dwuznaczności lub rozbieżności między tymi dokumentami, to Inżynier udzieli w tym zakresie niezbędnych wyjaśnień lub wyda Wykonawcy konieczne polecenia.

W celu interpretacji pierwszeństwo dokumentów będzie zgodne z kolejnością zapisaną w Akcie Umowy. Zmiany do Kontraktu, jeśli wystąpią, będą miały kolejność ważności taką, jak dokumenty, które modyfikują.

Jeżeli zostaną znalezione dwuznaczności lub rozbieżności między tymi dokumentami, to Inżynier udzieli w tym zakresie niezbędnych wyjaśnień lub wyda Wykonawcy konieczne polecenia.

1.6 Akt Umowy

~~Jeżeli Strony nie uzgodnią inaczej, to sporządzą one i podpiszą Akt Umowy nie później niż w 28 dniu od dnia, w którym Wykonawca otrzyma List Zatwierdzający. Akt Umowy będzie oparty na wzorze załączonym do Szczólnych Warunków. Koszt opłat stemplowych i innych podobnych obciążeń przewidzianych prawem a związanych z podpisaniem Aktu Umowy poniesie Zamawiający.~~

Kontrakt wchodzi w życie z dniem podpisania przez ostatnią ze Stron Umowy, pod warunkiem, że wymagane zabezpieczenie należytego wykonania Kontraktu zostało przyjęte bez zastrzeżeń przez Zamawiającego zgodnie z klauzulą 4.2 [Zabezpieczenie Wykonania].

Na dzień podpisania Umowy Wykonawca przekaze dla Zamawiającego:

- 1) Oświadczenie Kierownika Budowy stwierdzające sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przyjęcie obowiązku kierowania budową (robotami budowlanymi), a także zaświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7 Prawa Budowlanego;
- 2) Oświadczenia kierowników robót branżowych

1.7 Cesje

~~Żadna ze Stron nie cedeje całości ani żadnej części Kontraktu, ani żadnych korzyści z Kontraktu ani zysku z niego z wyjątkiem:~~

~~(a) każda Strona może cedeować całość lub każdą część Kontraktu za uprzednią zgodą drugiej Strony, udzieloną według wyłącznego uznania tej drugiej Strony; oraz~~

~~(b) każda Strona może cedeować swoje prawa do płatności należnych lub mających stać się należne z tytułu Kontraktu jako zabezpieczenie na rzecz banku lub innej instytucji finansowej~~

(a) Żadna ze Stron nie dokona cesji całości ani żadnej części Kontraktu ani korzyści z Kontraktu lub udziału w zysku z niego. Jednakże każda ze Stron może:

(b) dokonać cesji jakichkolwiek swoich wierzytelności już wymagalnych lub wymagalnych w przyszłości z tytułu Kontraktu jako zapłatę wynagrodzenia podwykonawców oraz

(c) może dokonać cesji jakichkolwiek swoich wierzytelności już wymagalnych lub wymagalnych w przyszłości jako zabezpieczenie na rzecz banku lub instytucji finansowej, za uprzednią zgodą drugiej Strony, udzieloną według wyłącznego uznania tej drugiej Strony.

W przypadku Wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenie zamówienia, wnioski o wyrażenie zgody na przelew jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z Umowy muszą podpisać łącznie wszyscy Wykonawcy.

1.8 Przechowywanie i dostarczanie dokumentów

Specyfikacje i Rysunki będą przechowywane i pozostaną pod opieką i dozorem Zamawiającego. Jeżeli w Kontrakcie nie ustalono inaczej, to Wykonawca otrzyma dwa egzemplarze Kontraktu i wszelkich następných Rysunków. Wykonawca może na własny koszt uzyskać dalsze kopie.

Razem z udostępnieniem Terenu Budowy przez Zamawiającego zgodnie z Klauzulą 2.1 [*Prawo dostępu do Terenu Budowy*], Wykonawca otrzyma wszelkie dokumenty niezbędne do rozpoczęcia Robót wymagane Prawem Budowlanym pod warunkiem spełnienia wymogu klauzuli 1.6 [Akt Umowy]. Wykonawca będzie prowadził na Terenie Budowy Dziennik Budowy, zgodnie z klauzulą 4.25 [*Dziennik Budowy*].

Wszelkie Dokumenty Wykonawcy będą przechowywane i pozostaną pod opieką i dozorem Wykonawcy jeżeli i dopóki nie zostaną przejęte przez Zamawiającego. ~~Jeżeli w Kontrakcie nie ustalono inaczej, to Wykonawca dostarczy Inżynierowi sześć egzemplarzy każdego z Dokumentów Wykonawcy.~~ Wykonawca dostarczy Zamawiającemu Dokumenty Wykonawcy w 3 egz. (1 oryginał + 2 kopie) w wersji papierowej oraz 2 kpl. na nośniku CD/DVD, w wersji edytowalnej i nieedytowalnej w formacie PDF. Wnioski o pozwolenia wodno-prawne i pozwolenia na użytkowanie złoży w 2 egz. (1 oryginał + 1 kopia) z kompletem wymaganych załączników.

Wykonawca będzie przechowywał na Terenie Budowy kopię Kontraktu, dokumenty wymienione w Specyfikacji, Dokumenty Wykonawcy, Rysunki i Zmiany oraz inne komunikaty otrzymane na mocy Kontraktu.

Jeżeli jedna ze Stron zauważy błąd lub wadę natury technicznej w dokumencie sporządzonym w celu wykonywania Robót, to ma ona obowiązek niezwłocznie powiadomić drugą Stronę o takim błędzie lub wadzie.

1.9 Opóźnienie Rysunków lub instrukcji

Wykonawca powiadomi Inżyniera jeżeli pojawi się możliwość opóźnienia lub przerwania Robót z powodu opóźnienia dostarczenia Wykonawcy jakiegokolwiek rysunku lub instrukcji w racjonalnie określonym czasie. Powiadomienie winno obejmować szczegóły koniecznych rysunków lub instrukcji, wyjaśnienie dlaczego i kiedy powinny one być wydane, oraz szczegóły o charakterze i wielkości opóźnienia lub przerwy, które przypuszczalnie nastąpią w razie opóźnienia.

Jeżeli Wykonawca dozna uszczerbku przez opóźnienie czy też poniesie Koszt w wyniku uchybienia Inżyniera, który dostarczy wymagane w powiadomieniu rysunki lub instrukcje z opóźnieniem w stosunku do uzasadnionego żądania Wykonawcy, to Wykonawca winien wystąpić do Inżyniera z odpowiednim wnioskiem, przy czym w nawiązaniu do klauzuli 20.1 [*Roszczenia Wykonawcy*] będzie on uprawniony do:

- (a) przedłużenia czasu z powodu takiego opóźnienia na mocy klauzuli 8.4 [Przedłużenie Czasu na Ukończenie] jeśli ukończenie Robót jest lub będzie opóźnione; oraz
- (b) zapłaty za taki Koszt ~~plus umiarkowany zysk~~, które należy włączyć do Ceny Kontraktowej

Po otrzymaniu takiego wniosku Inżynier winien postąpić zgodnie z klauzulą 3.5 [*Ustalenia*] dla uzgodnienia lub podjęcia ustaleń w tych sprawach.

Jednakże Wykonawca nie będzie uprawniony do żadnego przedłużenia czasu, pokrycia Kosztu ani zysku jeżeli oraz w zakresie, w jakim uchybienie Inżyniera było spowodowane przez jakikolwiek błąd lub opóźnienie ze strony Wykonawcy, włącznie z błędem lub opóźnionym dostarczeniem jakiegokolwiek Dokumentu Wykonawcy.

1.10 Używanie Dokumentów Wykonawcy przez Zamawiającego

Między Stronami, Wykonawca zachowa prawa autorskie i inne prawa do własności intelektualnej i do Dokumentów Wykonawcy oraz innej dokumentacji projektowej sporządzonej przez Wykonawcę lub dla niego.

Będzie się uważało, że Wykonawca podpisując Kontrakt udzielił Zamawiającemu nieograniczonej w czasie, przenoszalnej, niewyłącznej bezpłatnej licencji na kopiowanie, używanie i ujawnianie Dokumentów Wykonawcy, włącznie z dokonywaniem w nich zmian i ich używaniem.

Taka licencja:

- (a) będzie trwała przez cały faktyczny lub, jeżeli jest dłuższy, to przez zamierzony okres trwałości odnośnych części Robót;
- (b) upoważni każdą osobę prawnie posiadającą odnośną część Robót do kopiowania, używania i ujawniania Dokumentów Wykonawcy dla celów ukończenia, użytkowania, konserwacji, dokonywania zmian, regulacji, napraw oraz rozbiórki Robót; oraz
- (c) w przypadku, gdyby Dokumenty Wykonawcy miały postać programów komputerowych i innego oprogramowania, upoważni do ich używania na każdym komputerze na Terenie Budowy i innych miejscach zaznaczonych w Kontrakcie, włącznie z zastępowaniem komputerów dostarczonych przez Wykonawcę.

Dokumenty Wykonawcy i inne dokumenty projektowe, sporządzone przez Wykonawcę lub dla niego nie będą mogły być bez zgody Wykonawcy używane, kopiowane ani ujawniane osobom trzecim przez Zamawiającego, ani w jego imieniu, dla innych celów niż zostały wymienione w niniejszej klauzuli.

1.11 Używanie Dokumentów Zamawiającego przez Wykonawcę

Między Stronami, Zamawiający zachowa prawa autorskie i inne prawa do własności intelektualnej do Specyfikacji, Rysunków i innych dokumentów sporządzonych przez Zamawiającego, lub dla niego. Na swój koszt Wykonawca może kopiować, używać i uzyskiwać informacje z tych dokumentów dla potrzeb Kontraktu. Dokumenty te nie będą bez zgody Zamawiającego kopiowane, używane ani przekazywane przez Wykonawcę stronom trzecim z wyjątkiem tego, co jest konieczne dla potrzeb Kontraktu.

1.12 Poufne szczegóły

Wykonawca ujawni wszystkie takie informacje poufne i inne jakich Inżynier w sposób uzasadniony może zażądać w celu sprawdzenia przestrzegania Kontraktu przez Wykonawcę.

Wykonawca i jego personel zobowiązani są do zachowania tajemnicy zawodowej przez cały okres obowiązywania Kontraktu oraz po jego zakończeniu.

Strony będą uważać szczegóły Kontraktu za poufne w takim zakresie, w jakim dozwala Prawo Kraju. Wykonawca nie będzie publikował lub pozwalał na publikowanie, ani ujawniał żadnych szczegółów Robót w żadnym periodyku zawodowym czy technicznym lub gdziekolwiek indziej, bez uprzedniej zgody Zamawiającego.

1.13 Przestrzeganie Prawa

W trakcie realizacji Kontraktu Wykonawca będzie przestrzegał obowiązujących praw. Jeżeli w Szczególnych Warunkach nie ustalono inaczej, to:

- (a) Zamawiający uzyskał lub uzyska zezwolenia planistyczne, strefowe lub inne podobne zezwolenia na Roboty Stałe, oraz każde inne zezwolenia opisane w Specyfikacji jako uzyskane lub uzyskiwane przez Zamawiającego. Zamawiający zabezpieczy Wykonawcę od wszelkich następstw swoich uchybień w tym zakresie lub powetuje ich skutki; natomiast
- (b) Wykonawca wyda wszelkie powiadomienia, zapłaci podatki, cła i opłaty, oraz uzyska wszelkie zezwolenia, licencje i zatwierdzenia wymagane przez prawo w odniesieniu do wykonania i ukończenia Robót oraz usuwania wad. Wykonawca ochroni Zamawiającego od wszelkich następstw swoich uchybień w tym zakresie i pokryje mu wszelkie wyniki z tych uchybień koszty

1.14 Solidarna odpowiedzialność

~~Jeżeli jako Wykonawca występuje utworzone zgodnie z odpowiednim prawem konsorcjum lub inny związek bez osobowości prawnej złożony z dwóch lub więcej osób; to:~~

- ~~(a) osoby te winny być solidarnie odpowiedzialne prawnie wobec Zamawiającego za realizację Kontraktu; oraz~~
- ~~(b) osoby te winny powiadomić Zamawiającego o osobie lidera, który będzie miał prawo podejmowania zobowiązań w imieniu Wykonawcy oraz każdej z tych osób; oraz~~
- ~~(c) Wykonawca nie zmieni składu ani statusu prawnego bez uprzedniej zgody Zamawiającego. Wykonawca nie zmieni swojego składu podczas całego okresu wykonywania Kontraktu bez uprzedniej zgody Zamawiającego z wyjątkiem zmian będących następstwem łączenia, podziału, przekształcenia, upadłości lub likwidacji jednej z tych osób.~~
- (d) Pełnomocnik, osoba upoważniona przez pozostałe osoby wspólnie realizujące Kontrakt, jako Przedstawiciel Wykonawcy, będzie upoważniony do zaciągania zobowiązań, do przyjmowania zapłaty od Zamawiającego i do przyjmowania instrukcji na rzecz i w imieniu wszystkich tych osób, razem i każdego z osobna.
- (e) Kopia umowy podmiotów wspólnie realizujących niniejszy Kontrakt, zostanie złożona Zamawiającemu nie później niż w dniu podpisaniem niniejszego Kontraktu; w/w umowa nie może zostać zmieniona bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego.

2. Zamawiający

2.1 Prawo dostępu do terenu budowy

Zamawiający przekaze Wykonawcy prawo dostępu i władania wszystkimi częściami Terenu Budowy w czasie **7 dni od dnia podpisania umowy** lub w czasach ustalonym w Załączniku do Oferty. To prawo dostępu i władania nie musi być wyłączone dla Wykonawcy. Jeżeli na mocy Kontraktu wymaga się od Zamawiającego aby przekazał Wykonawcy jakikolwiek fundament, konstrukcję, urządzenie lub środki dostępu, to Zamawiający dokona tego w czasie w sposób ustalony w Specyfikacji. Zamawiający może jednak wstrzymać przekazanie takiego prawa lub władania do chwili otrzymania Zabezpieczenia Wykonania.

Jeżeli ten czas nie jest ustalony w Załączniku do Oferty, to Zamawiający przekaze Wykonawcy prawo i władanie Terenem Budowy w takim czasie, w jakim może być to wymagane dla umożliwienia Wykonawcy działania zgodnego z programem przedłożonym na mocy klauzuli 8.3 [Program]

Jeżeli Wykonawca dozna uszczerbku przez opóźnienie czy też poniesie Koszt w wyniku niedopełnienia przez Zamawiającego przekazania prawa lub władania Terenem Budowy w odpowiednim czasie, to Wykonawca powiadomi o tym Inżyniera i będzie uprawniony na mocy klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy] do:

- (a) wydłużenia czasu z powodu takiego opóźnienia na mocy klauzuli 8.4 [Przedłużenie Czasu na Ukończenie], jeżeli ukończenie jest lub zostanie opóźnione; oraz
- (b) zapłaty za taki Koszt ~~plus umiarkowany zysk~~, które należy włączyć do Ceny Kontraktowej.

Po otrzymaniu takiego powiadomienia Inżynier winien postąpić zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] dla uzgodnienia i podjęcia ustaleń w tych sprawach.

Wykonawca nie będzie jednak uprawniony do żadnego przedłużenia czasu, pokrycia Kosztu ani zysku jeżeli oraz w zakresie w jakim uchybienie Zamawiającego było spowodowane przez jakikolwiek błąd lub opóźnienie ze strony Wykonawcy, włącznie z błędem lub opóźnionym dostarczeniem jakiegokolwiek Dokumentu Wykonawcy.

2.2 Zezwolenia licencji i zatwierdzenia

Zamawiający na żądanie Wykonawcy winien udzielić mu pomocy w zakresie, w jakim jest w

stanie to uczynić dla:

- (a) uzyskania przez Wykonawcę egzemplarzy Prawa, obowiązującego w Kraju, mającego znaczenie dla Kontraktu, ale nie łatwego do uzyskania, oraz
- (b) poparcia wniosków Wykonawcy o zezwolenia, licencje lub zatwierdzenia wymagane przez prawo Kraju:
- (c) których uzyskanie przez Wykonawcę jest wymagane na mocy klauzuli 1.13 [*Przestrzeganie Prawa*],
- (d) na dostawę dóbr, włącznie z odprawami celnymi; oraz
- (e) na eksport Sprzętu Wykonawcy, gdy zostanie on usunięty z Terenu Budowy.

2.3 Personel Zamawiającego

Zamawiający będzie odpowiedzialny za zapewnienie, że Personel Zamawiającego oraz inni wykonawcy Zamawiającego na Terenie Budowy:

- (a) będą współdziałali z Wykonawcą zgodnie z klauzulą 4.6 [*Współpraca*]; oraz
- (b) podejmą działania podobne do tych, jakich wymaga się od Wykonawcy na mocy paragrafów (a), (b) i (c) klauzuli 4.8 [*Procedury Bezpieczeństwa*] oraz klauzuli 4.18 [*Ochrona środowiska*]

2.4 Przygotowanie finansowania przez Zamawiającego

~~W ciągu 28 dni po otrzymaniu wezwania od Wykonawcy Zamawiający przedłoży odpowiednie dowody, że przygotowania finansowe zostały dokonane i są utrzymywane tak, aby umożliwić Zamawiającemu zapłacenie Ceny Kontraktowej aktualnej w danym czasie zgodnie z Rozdziałem 14 [*Cena Kontraktowa i zapłata*]. Jeżeli Zamawiający zamierza dokonać istotnych zmian w ustalonych zasadach finansowania, to winien on powiadomić o tym Wykonawcę w sposób dostatecznie szczegółowy.~~

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. - Kodeks cywilny (tj. Dz.U. z 2016 poz. 380 ze zm.), art. 649¹ -649⁵ ustala się że:

- pierwszy wyznaczony termin do uzyskania przez Zamawiającego gwarancji zapłaty za roboty budowlane będzie nie krótszy niż 45 dni od otrzymania wystąpienia Wykonawcy, - strony ponoszą w równych częściach udokumentowane koszty z tego tytułu.

2.5 Roszczenia Zamawiającego

Zamawiający lub Inżynier winni powiadomić Wykonawcę jeżeli Zamawiający uzna, że przysługuje mu roszczenie o przedłużenie Okresu Zgłaszania wad lub roszczenie o zapłatę czy to na podstawie którejkolwiek klauzuli niniejszych Warunków czy na innej podstawie związanej z niniejszym Kontraktem. Takie powiadomienie powinno zawierać szczegóły. Powiadomienie nie jest potrzebne dla płatności należnych na mocy klauzul 4.19 [*Elektryczność, woda i gaz*] oraz 4.20 [*Sprzęt Zamawiającego i przedmioty udostępniane bezpłatnie*] lub dla innych usług, świadczonych na żądanie Wykonawcy.

Powiadomienie należy przekazać tak szybko jak tylko jest to możliwe po tym, gdy Zamawiający dowiedział się o okoliczności dającej podstawę do tego roszczenia. Powiadomienie odnoszące się do przedłużenia Okresu Zgłaszania Wad należy przekazać przed upływem tego okresu.

Szczegóły roszczenia winny wskazywać na klauzulę Kontraktu lub inną podstawę do roszczenia, a także zawierać uzasadnienie kwoty zapłaty czy też przedłużenia Okresu Zgłaszania Wad, do których Zamawiający uznaje się za uprawnionego w związku z Kontraktem. Inżynier winien w takim przypadku postąpić zgodnie z klauzulą 3.5 [*Ustalenia*] aby uzgodnić lub ustalić należną (i) kwotę do zapłaty Zamawiającemu przez Wykonawcę czy też (ii) przedłużenie Okresu Zgłaszania Wad na mocy z klauzuli 11.3 [*Przedłużenie Okresu Zgłaszania Wad*].

Należna kwota może być potrącona z Ceny Kontraktowej i Świadczeń Płatności. Zamawiający

będzie uprawniony tylko do potrąceń lub odjęcia z kwot poświadczonych w Świadectwie Płatności, lub do zgłoszenia roszczenia do Wykonawcy zgodnie z niniejszą klauzulą

3. Inżynier

3.1 Obowiązki i uprawnienia Inżyniera

Zamawiający wyznaczy Inżyniera, który będzie sprawował obowiązki przypisane mu w Kontrakcie. Personel Inżyniera będzie obejmował odpowiednio kwalifikowanych inżynierów i innych fachowców, zdolnych do wypełniania takich obowiązków.

Inżynier nie będzie miał uprawnień do korygowania Kontraktu

Inżynier może korzystać z uprawnień przypisanych mu w Kontrakcie lub jednoznacznie z niego wynikających. Jeżeli wymaga się, aby Inżynier uzyskał zgodę Zamawiającego przed wykonaniem pewnej czynności, to taki wymóg winien być ustalony w Szczególnych Warunkach.

Zamawiający zobowiązuje się nie nakładać dalszych ograniczeń na uprawnienia Inżyniera z wyjątkiem przypadków, uzgodnionych z Wykonawcą.

Jeżeli jednak Inżynier wykona czynność, wymagającą zgody Zamawiającego, to na potrzeby niniejszego Kontraktu przyjmuje się, że Zamawiający takiej zgody udzielił.

Z wyjątkami, dla których w niniejszych Warunkach postanowiono inaczej:

- (a) gdziekolwiek Inżynier pełni obowiązki lub korzysta z uprawnień wymienionych lub wynikających z Kontraktu, tam uważa się, że działa on w imieniu Zamawiającego,
- (b) Inżynier nie ma uprawnienia do zwolnienia żadnej ze Stron z żadnego obowiązku, zobowiązania ani odpowiedzialności objętej Kontraktem; oraz
- (c) wszelkie zatwierdzenia, sprawdzenia, świadectwa, zgody, badania, inspekcje, polecenia, powiadomienia, oferty, żądania, próby, lub podobne działania Inżyniera, włącznie z brakiem sprzeciwu, nie zwalniają Wykonawcy z żadnej odpowiedzialności ponoszonej przez niego na mocy Kontraktu, włącznie z odpowiedzialnością za błędy, pominięcia, rozbieżności i niedopełnienia.

3.2 Pełnomocnictwa wydane przez Inżyniera

Inżynier może niekiedy scedować obowiązki i udzielić pełnomocnictwa asystentom, a także może odwołać takie cesje czy też pełnomocnictwa. Takimi asystentami mogą być inżynier-rezydent czy też niezależni inspektorzy wyznaczeni do nadzorowania czy też badania Urządzeń czy też Materiałów. Cesje, udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa winny być wydawane na piśmie i nie wejdą w życie zanim jego kopie nie zostaną otrzymane przez obie Strony. Jeżeli Strony nie uzgodnią inaczej, to Inżynier nie będzie mógł jednak przekazać uprawnień do podejmowania ustaleń na mocy klauzuli 3.5 [Ustalania].

Asystentami winny być osoby odpowiednio wykwalifikowane, kompetentne do wykonywania tych obowiązków i korzystania z uprawnień, oraz biegle w języku ustalonym w klauzuli 1.4 [Prawo i Język] dla komunikowania się.

Każdy asystent, któremu powierzono obowiązki lub udzielono pełnomocnictwa, winien być upoważniony do wydawania Wykonawcy poleceń wyłącznie w zakresie, określonym w pełnomocnictwie. Wszelkie zatwierdzenia, sprawdzenia, świadectwa, zgody, badania, inspekcje, polecenia, powiadomienia, oferty, żądania, próby, lub podobne działania asystenta dokonane zgodnie z pełnomocnictwem będą miały taki sam skutek, jak gdyby były dokonane przez Inżyniera. Przy tym jednak:

- (a) brak odrzucenia jakiegokolwiek roboty, Urządzenia lub Materiałów nie będzie uznawany za zatwierdzenie i z tego powodu nie ograniczy prawa Inżyniera do odrzucenia danej roboty, Urządzenia lub Materiałów;

(b) jeżeli Wykonawca kwestionuje jakiegokolwiek ustalenia lub polecenia asystenta, to może on przedłożyć sprawę Inżynierowi, który niezwłocznie potwierdzi, uchyli lub zmieni takie ustalenie lub polecenie.

3.3 Polecenia Inżyniera

W dowolnym czasie Inżynier może wydać Wykonawcy polecenia lub dodatkowe albo zmienione Rysunki, konieczne do wykonania Robót oraz usunięcia wad, wszystko zgodnie z Kontraktem. Wykonawca będzie przyjmował polecenia wyłącznie od Inżyniera lub, zależnie od przypadku od jego upoważnionego asystenta, który uzyskał odpowiednie pełnomocnictwo na mocy niniejszej klauzuli. Jeżeli polecenie stanowi Zmianę, to ma zastosowanie rozdział 13 [Zmiany i korekty].

We wszystkich sprawach objętych Kontraktem Wykonawca stosuje się do poleceń wydanych przez Inżyniera lub jego upoważnionego asystenta. Jeśli to tylko możliwe, to te polecenia winny być wydawane na piśmie. Jeżeli Inżynier lub jego upoważniony asystent:

(a) wyda polecenie ustne,

(b) otrzyma pisemne potwierdzenie polecenia od Wykonawcy, lub w jego imieniu, w ciągu dwóch dni roboczych po wydaniu polecenia, oraz

(c) nie odpowie przez wydanie pisemnego odrzucenia czy też polecenia w ciągu dwóch dni roboczych po otrzymaniu takiego potwierdzenia, to takie potwierdzenie będzie stanowiło pisemne potwierdzenie polecenia Inżyniera lub jego upoważnionego asystenta, zależnie od przypadku.

3.4 Zmiana Inżyniera

Zamawiający winien powiadomić Wykonawcę z wyprzedzeniem nie mniejszym niż 42 dni o zamiarze zmiany Inżyniera, podając przy tym nazwę, adres i doświadczenie proponowanego następcy Inżyniera. Zamawiający nie zamieni Inżyniera na osobę, przeciw której Wykonawca zgłosi do Zamawiającego uzasadnione pisemne zastrzeżenia, zawierające odpowiednie szczegóły.

3.5 Ustalenia

Gdziekolwiek w niniejszych Warunkach przewidziano, że Inżynier powinien postąpić zgodnie z niniejszą klauzulą 3.5 dla uzgodnienia lub ustalenia jakiejś sprawy, tam Inżynier winien przekonsultować z każdą Stroną w celu osiągnięcia porozumienia. Jeżeli porozumienie nie zostanie osiągnięte, to Inżynier dokona obiektywnych ustaleń zgodnie z Kontraktem, biorąc pod uwagę wszystkie stosowne okoliczności.

Inżynier powiadomi obie Strony o każdym porozumieniu lub ustaleniu, wraz z uzasadnieniem. Każda ze stron stosuje się do takiego porozumienia lub ustalenia jeśli i dopóki nie zostanie ono zmienione na mocy rozdziału 20 [Roszczenia, spory i arbitraż].

3.6 Rada Budowy

Inżynier będzie organizować w trakcie realizacji Kontraktu Rady Budowy z udziałem Wykonawcy i Zamawiającego, w celu dokonania oceny postępu Robót oraz omówienia problemów związanych z realizacją Kontraktu. Rady Budowy Inżynier zorganizuje w czasie uzgodnionym z Wykonawcą i Zamawiającym. Z każdej Rady Budowy Inżynier sporządzi protokół, który zostanie uzgodniony z przedstawicielami Stron.

Jeśli będzie to konieczne to Inżynier, Zamawiający lub Wykonawca będzie mógł wymagać zwołania dodatkowej narady, w celu omówienia problemów związanych z realizacją Kontraktu, informując o tym z co najmniej 3 dniowym wyprzedzeniem.

4. Wykonawca

4.1 Ogólne zobowiązania Wykonawcy

W granicach określonych w Kontrakcie Wykonawca zaprojektuje, wykona i wykończy Roboty zgodnie z Kontraktem oraz poleceniami Inżyniera i usunie wszelkie wady w Robotach.

Wykonawca niezwłocznie powiadomi Inżyniera, z kopią do Zamawiającego, o każdym błędzie, pominięciu, wadzie lub innej usterce w Dokumentacji Projektowej, którą otrzymał zgodnie z klauzulą 1.8 [Przechowywanie i dostarczanie dokumentów] czy w Specyfikacjach, jaką wykryje podczas analizowania dokumentów stanowiących Kontrakt lub podczas wykonywania Robót.

Wykonawca dostarczy wymienione w Kontrakcie Urządzenia i Dokumenty Wykonawcy, oraz cały Personel Wykonawcy, Dostawy, materiały zużywalne i inne przedmioty i usługi, zarówno o charakterze tymczasowym jak stałym, wymagane dla projektowania, wykonania, wykończenia i usuwania wad.

Wykonawca będzie odpowiedzialny za adekwatność, stabilność i bezpieczeństwo wszystkich operacji na Terenie Budowy oraz wszystkie metody budowy. Z wyjątkiem pozycji, wymienionych jako wyłączone, Wykonawca (i) będzie odpowiedzialny za wszystkie Dokumenty Wykonawcy, Roboty Tymczasowe, oraz takie projekty każdej części składowej Urządzeń i Materiałów jakie będą wymagane aby ta część była zgodna z Kontraktem, (ii) poza tym nie będzie odpowiedzialny za projekt ani specyfikacje Robót Stałych.

Na każde żądanie Inżyniera/Zamawiającego, Wykonawca przedłoży szczegóły organizacji i metod, które zamierza stosować dla wykonywania Robót. Do raz ustalonych organizacji i metod nie będą wprowadzane żadne istotne zmiany bez uprzedniego powiadomienia Inżyniera.

Jeżeli Kontrakt przewiduje, że Wykonawca ma zaprojektować jakąkolwiek część Robót Stałych, a w Warunkach Szczególnych nie postanowiono inaczej, to:

- (a) Wykonawca przedłoży Inżynierowi Dokumentację Wykonawcy dla danej części zgodnie z procedurą ustaloną w Kontrakcie,
- (b) ta Dokumentacja Wykonawcy będzie zgodna ze Specyfikacją i Rysunkami, będzie sporządzona w języku ustalonym w klauzuli 1.4 [Prawo i język] dla porozumiewania się i będzie zawierała dodatkowe informacje wymagane przez Inżyniera w celu ich dodania do Rysunków dla koordynacji projektów sporządzanych przez każdą ze Stron;
- (c) Wykonawca będzie odpowiedzialny za daną część oraz za to, że po ukończeniu Robót będzie ona odpowiadała celowi do którego jest przewidziana i wymieniona w Kontrakcie; oraz
- (d) przed rozpoczęciem Prób Końcowych Wykonawca dostarczy Inżynierowi dokumentację powykonawczą, oraz instrukcje obsługi i konserwacji zgodnie ze Specyfikacją i dostatecznie szczegółowe aby umożliwić Zamawiającemu obsługę, konserwację, rozbieranie, ponowne składanie, regulacje i naprawy danej części Robót. Taka część nie będzie uznana za gotową dla przejścia na mocy klauzuli 10.1 [Przejmowanie Robót i Odcinków] dopóki te dokumenty i instrukcje nie zostaną dostarczone Inżynierowi.

Inne zobowiązania Wykonawcy:

1. Oświadczenie Kierownika Budowy stwierdzające sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przyjęcie obowiązku kierowania budową (robotami budowlanymi), a także zaświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7 Prawa Budowlanego;
2. Dodatkowe zezwolenia - w terminie 14 dni od wyznaczenia przez Inżyniera Daty Rozpoczęcia Wykonawca powinien złożyć do Inżyniera listę zezwoleń wymaganych do rozpoczęcia i ukończenia robót zgodnie ze szczegółowym Programem.
3. W porozumieniu z władzami lokalnymi, użytkownikami dróg i gestorami sieci uzbrojenia terenu, Zamawiający wyznaczy terminarz do złożenia przez Wykonawcę pełnej dokumentacji wymaganej do uzyskania zezwoleń na prowadzenie prac na różnych odcinkach robót.
4. Przestrzeganie wymagań wynikających z zezwoleń - Wykonawca będzie przestrzegać wymagań zawartych w zezwoleniach i powinien umożliwić wystawiającym je instytucjom inspekcję i zbadanie przebiegu Robót. Ponadto powinien umożliwić im udział w badaniach i procedurach sprawdzających. Jednakże udział właściwych instytucji w tych testach nie zwalnia Wykonawcy z jakiegokolwiek odpowiedzialności w ramach Kontraktu.

5. Czynności na Terenie budowy.

Działania związane z odcięciem lub zamknięciem dróg, wodociągów lub innych mediów użyteczności publicznej nie będą rozpoczynane bez pisemnego pozwolenia wydanego przez Inżyniera. Wykonawca będzie informował Inżyniera na piśmie nie później niż 7 dni przed zamierzonym rozpoczęciem tego typu prac tak by umożliwić Inżynierowi zorganizowanie odpowiedniego nadzoru i środków bezpieczeństwa. Do wniosku o zgodę na przeprowadzenie takich Robót, Wykonawca ma dostarczyć Inżynierowi propozycję sposobu wykonania Robót oraz określić czas potrzebny na ich wykonanie a także dostarczy wykaz ważniejszego sprzętu, który on lub Podwykonawca zamierza użyć (np. koparki, ciężarówki, dźwigi itp.) Wykonawca wykona, na własny koszt, prace utrzymaniowe na czynnych, ogólnodostępnych drogach i chodnikach przechodzących przez Teren Budowy oraz zorganizuje stanowiska czyszczenia opon samochodów wyjeżdżających z budowy na drogę publiczną.

6. Przechowywanie Dokumentów na Budowie. Wykonawca będzie przechowywał przez cały czas, co najmniej jedną kopię Kontraktu oraz dokumentów budowy powstałych w trakcie realizacji, zgodnie z klauzulą 1.8 [*Przechowywanie i dostarczanie dokumentów*].

Wspomniane dokumenty powinny być przez cały czas dostępne do wglądu dla Inżyniera, Przedstawiciela Zamawiającego a także dla przedstawicieli organów nadzoru i kontroli (Nadzór Budowlany, Państwowa Inspekcja Pracy, itp.) zgodnie z klauzulą 21, jak też dla innych osób upoważnionych pisemnie przez Inżyniera. Wykonawca będzie odpowiedzialny za bieżące uaktualnianie dokumentów składających się na Kontrakt.

7. Zrozumienie zakresu prac Wykonawca będzie odpowiedzialny za uważne przestudiowanie dokumentów niniejszego Kontraktu w celu zrozumienia zakresu prac, także po to był w pełni świadomy warunków kontraktowych i wynikających z nich następstw.

8. Wykonawca w odpowiedniej formie powiadomi na piśmie Inżyniera o jakichkolwiek dodatkowych Rysunkach lub Specyfikacjach, które mogą być wymagane w związku z wykonywaniem Robót lub z innych powodów zgodnie z Kontraktem. Wykonawca przedłoży te Rysunki Inżynierowi do akceptacji, łącznie z towarzyszącą dokumentacją i Specyfikacjami a także próbki i/lub modele.

9. Wykonawca bez dodatkowego wynagrodzenia zobowiązuje się do:

- (a) zapewnienia obecności kierownika budowy i kierowników robót na terenie realizacji zamówienia przez cały czas wykonywania robót budowlano - montażowych, przez minimum 8 godzin dziennie we wszystkie dni robocze, przy czym obecność kierowników robót wymagana jest w okresie wykonywania robót danej branży,
- (b) wykonania projektu zagospodarowania terenu budowy i organizacji ruchu oraz oznakowanie terenu budowy,
- (c) wykonania zaplecza budowy socjalno- technicznego i magazynowego z doprowadzeniem mediów, wygrodzeniem i oświetleniem terenu, drogami tymczasowymi i dozorem,
- (d) demontażu, napraw i ponownym montażu istniejących elementów zagospodarowania terenu, kolidujących z prowadzonymi robotami oraz napraw istniejącego uzbrojenia terenu i obiektów uszkodzonych w trakcie realizacji,
- (e) odtworzenia nawierzchni drogowych, a także naprawy uszkodzonych dróg dojazdowych z przywróceniem ich do stanu pierwotnego,
- (f) odtworzenia uszkodzonych lub usuniętych w trakcie wykonywania robót punktów i znaków geodezyjnych,
- (g) utrzymanie czystości bieżącej dróg dojazdowych do budowy,
- (h) zapewnienia stałej obsługi geodezyjnej przez uprawnione służby geodezyjne obejmującej wytyczenie oraz bieżącą inwentaryzację powykonawczą, a także pomiary sprawdzające, z wykonaniem dokumentacji obowiązującej w tym zakresie.

- (i) zapewnienie obsługi geologicznej do badań podłoża gruntowego w miejscu posadowienia obiektów,
 - (j) zapewnienie obsługi i nadzoru archeologicznego i konserwatora zabytków nad robotami wskazanymi w wydanych decyzjach i określonymi w projekcie budowlanym,
 - (k) zapewnienie obsługi i nadzoru robót wskazanych w wydanych warunkach technicznych i decyzjach przez instytucje związane z realizowanym projektem,
 - (l) zapewnienia ogrzewania obiektów budowlanych w okresie niskich temperatur do temperatury umożliwiającej kontynuowanie robót i spełnienia warunków technologicznych ich realizacji,
 - (m) wykonania robót tymczasowych i prac towarzyszących, umożliwiających wykonanie robót podstawowych i spełniających warunki techniczne i wydanych decyzji gwarantujących uzyskanie decyzji pozwolenia na użytkowanie,
 - (n) wykonania dokumentacji etatywacji i rozmieszczenia sprzętu i oznakowania p.poż na realizowane obiekty z uzgodnieniem rzeczoznawcy p.poż.,
 - (o) dostawy i montażu sprzętu i oznakowania p.poż. w realizowanych obiektach. oraz wykonania instrukcji p.poż. wraz ze schematem ewakuacji dla tych obiektów,
 - (p) zapewnienie i poniesienie wszelkich kosztów utrzymania pomieszczenia dla potrzeb organizowania porad budowy wraz z jego wyposażeniem w:
 - niezbędne wyposażenie meblowe
 - dostęp do energii elektrycznej
 - dostęp do Internetu
 - ogrzewanie
 - kserokopiarka A3
 - stoliki + minimum 10 krzeseł
 - dostęp do wody i WC
 - zapewnienie napoi zimnych, herbaty, kawy, itp.
 - (q) Wykonywanie i przekazywanie Inżynierowi dokumentacji audio-wizualnej z wykonywania robót budowlanych w odstępach miesięcznych, w ilości niezbędnej, w formie filmów i zdjęć cyfrowych. Filmy i zdjęcia muszą być szczegółowo opisane i przekazane Inżynierowi na nośniku CD/DVD.
 - (r) Wykonania dokumentacji rozruchu technologicznego i prób końcowych. W dokumentacji ująć i dostarczyć niezbędne wyposażenie bhp (uzgodnione z Zamawiającym).
- (ix) Wykonawca ma obowiązek znać i stosować w czasie prowadzenia robót wszelkie przepisy dotyczące ochrony środowiska naturalnego i bezpieczeństwa pracy i p.poż. Opłaty i kary za przekroczenie w trakcie robót norm, określonych w odpowiednich przepisach, dotyczących ochrony środowiska, bezpieczeństwa pracy i p.poż, ponosi Wykonawca.

4.2 Zabezpieczenie Wykonania

~~Wykonawca na własny koszt uzyska Zabezpieczenie Wykonania w wysokości i walutach ustalonych w SIWZ. Jeżeli nie jest tam podana żadna kwota, to niniejsza klauzula nie znajduje zastosowania.~~

~~Wykonawca dostarczy Zamawiającemu Zabezpieczenie Wykonania w terminie do 28 dni od otrzymania Listu Zatwierdzającego i prześle kopię Inżynierowi. Zabezpieczenie Wykonania będzie wystawione przez jednostkę z kraju, lub innej jurysdykcji, zatwierdzonego przez Zamawiającego i będzie miało formę załączoną do Szczególnych Warunków lub inną, zatwierdzoną przez Zamawiającego.~~

~~Wykonawca zadba, aby Zabezpieczenie Wykonania było ważne i mogło być wykorzystane aż do dnia, kiedy Wykonawca wykona i ukończy Roboty i usunie wszelkie wady. Jeżeli warunki Zabezpieczenia Wykonania wymieniają datę, wygaśnięcia, a Wykonawca nie zdoła uzyskać prawa do Świadczenia Wykonania w terminie poprzedzającym o 28 dni datę wygaśnięcia, to Wykonawca przedłuży odpowiednio okres ważności Zabezpieczenia Wykonania aż do czasu, kiedy Roboty zostaną ukończone i wszystkie wady usunięte.~~

~~Zamawiający nie zgłosi roszczenia pod Zabezpieczenie Wykonania z wyjątkiem kwot, do których będzie miał prawo na mocy Kontraktu w przypadkach:~~

- ~~(a) nie przedłużenia przez Wykonawcę ważności Zabezpieczenia Wykonania opisanego powyżej. W tym przypadku Zamawiający może zgłosić roszczenie do całej kwoty Zabezpieczenia Wykonania;~~
- ~~(b) nie zapłacenia Zamawiającemu przez Wykonawcę kwoty uzgodnionej z Wykonawcą jako należna lub ustalonej na mocy klauzuli 2.5 [Roszczenia Zamawiającego] lub rozdziału 20 [Roszczenia, spory i arbitraż] w ciągu 42 dni po takim uzgodnieniu lub ustaleniu;~~
- ~~(c) nie usunięcia przez Wykonawcę uchybienia w terminie do 42 dni od otrzymania wezwania Zamawiającego do usunięcia takiego uchybienia;~~
- ~~(d) zaistnienia okoliczności, uprawniających Zamawiającego do rozwiązania Kontraktu na mocy klauzuli 15.2 [Rozwiązanie Kontraktu przez Zamawiającego], niezależnie od tego czy postanowienie o rozwiązaniu zostało już wydane.~~

~~Zamawiający powetuje Wykonawcy i zabezpieczy go od wszelkich szkód, strat i wydatków włącznie z kosztami sądowymi i opłatami, powstałymi w następstwie roszczeń Zamawiającego na mocy Zabezpieczenia Wykonania w granicach, w jakich Zamawiający nie był uprawniony do takich roszczeń.~~

~~Zamawiający zwróci Wykonawcy Zabezpieczenie Wykonania w ciągu 21 dni po otrzymaniu kopii Świadczenia Wykonania.~~

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, roszczeń z rękojmi, w tym roszczeń Zamawiającego z Klauzuli 11 [Odpowiedzialność za Wady] oraz z tytułu Gwarancji Jakości.

Zabezpieczenie wnoszone jest przed zawarciem Umowy. Wysokość zabezpieczenia określona jest w pkt. 17.1. IDW/SIWZ.

Zabezpieczenie może być wniesione według wyboru Wykonawcy w jednej lub kilku formach przewidzianych w pkt. 17.3. IDW.

Do zabezpieczenia stosuje się zapisy pkt. 17 IDW.

Zamawiający zastrzega, że w przypadku wniesienia zabezpieczenia w formie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej – gwarancja winna mieć charakter absolutny, to jest zobowiązywać Gwaranta nieodwołalnie i bezwarunkowo do wypłacenia Beneficjentowi, na pierwsze pisemne żądanie wskazujące na niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, kwoty do wysokości wniesionego zabezpieczenia. Treść gwarancji nie może zawierać żadnych postanowień ograniczających gwarancję. Termin obowiązywania gwarancji będzie nie krótszy, niż Czas na Ukończenie i Okres Zgłaszania Wad. Gwarancja musi umożliwiać Zamawiającemu złożenie żądania wypłaty z gwarancji aż do ostatniego dnia jej obowiązywania.

Gwarancja musi również zawierać klauzule o:

- (i) zgodzie Gwaranta na to, aby żadna zmiana ani uzupełnienie lub jakakolwiek modyfikacja Warunków Kontraktu lub Robót, które mają zostać wykonane zgodnie z Kontraktem, lub w jakichkolwiek dokumentach stanowiących Kontrakt, jakie mogą zostać sporządzone między Zamawiającym (Beneficjentem), Wykonawcą, nie zwalniała Gwaranta w żaden sposób z odpowiedzialności wynikającej z gwarancji.
- (ii) rezygnacji Gwaranta z konieczności zawiadomiania o takiej zmianie, uzupełnieniu lub

modyfikacji oraz uzyskiwania na nią zgody Gwaranta.

- (iii) treści: Wszelkie spory dotyczące gwarancji podlegają rozstrzygnięciu zgodnie z prawem Rzeczypospolitej Polskiej i podlegają kompetencji sądu powszechnego właściwego dla siedziby Zamawiającego.”

Z dokumentów załączonych do Gwarancji musi wynikać upoważnienie do reprezentowania Gwaranta przez osoby podpisane pod Gwarancją.

W przypadku, gdy zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesiono w pieniądzu, Zamawiający zwraca je, wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszonymi o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy – na rachunek Wykonawcy.

Wykonawca utrzyma zabezpieczenie do dnia, kiedy Wykonawca wykona i ukończy Roboty oraz usunie wszelkie wady. W razie przedłużenia Czasu na Ukończenie, Okresu Zgłaszania Wad Wykonawca odpowiednio przedłuży termin obowiązywania gwarancji. Jeżeli warunki Zabezpieczenia Wykonania wymieniają datę wygaśnięcia, a Wykonawca nie zdoła uzyskać prawa do Świadectwa Wykonania w terminie poprzedzającym o 28 dni datę wygaśnięcia, to Wykonawca przedłuży odpowiednio okres ważności Zabezpieczenia Wykonania aż do czasu, kiedy Roboty zostaną ukończone i wszystkie wady usunięte.

Zamawiający zwróci 70% wartości Zabezpieczenia wykonania w terminie 30 dni od wydania Świadectwa Przejścia, a 30% Zabezpieczenia wykonania w terminie 15 dni od wystawienia Świadectwa Wykonania.

Zabezpieczenie Wykonania w innej formie, niż pieniężna, podlega zatwierdzeniu przez Zamawiającego przed jego wniesieniem. Wykonawca zobowiązany jest projekt takiego zabezpieczenia w wersji edytowalnej przesłać w formie elektronicznej do Zamawiającego, który dokonuje akceptacji lub nanosi uwagi w terminie 7 dni. W razie takiej konieczności, procedurę powyższą powtarza się.

Niezależnie od uprawnień do żądania wypłaty przysługujących na podstawie Kontraktu lub przepisów Prawa, Zamawiający może nadto zgłosić żądanie wypłaty całości lub części kwoty z Zabezpieczenia Wykonania, a Zabezpieczenie wniesione w pieniądzu zatrzymać, w razie:

- (a) nie przedłużenia przez Wykonawcę ważności Zabezpieczenia na co najmniej 28 dni naprzód przed końcem ważności aktualnego Zabezpieczenia,
- (b) nie zapłacenia Zamawiającemu przez Wykonawcę kwoty uzgodnionej z Wykonawcą jako należna lub ustalonej na mocy klauzuli 2.5 [Roszczenia Zamawiającego] lub rozdziału 20 [Roszczenia, spory i arbitraż],
- (c) odstąpienia przez Zamawiającego od Kontraktu na mocy Klauzuli 15.2 [Odstąpienie od Kontraktu przez Zamawiającego]; w szczególności Zamawiający może zatrzymać kwotę Zabezpieczenia do czasu dokończenia Robót.

5. Przedstawiciel Wykonawcy

Z wyjątkiem przypadków, kiedy Przedstawiciel Wykonawcy jest wymieniony z nazwiska w Kontrakcie, Wykonawca przedstawi Inżynierowi przed Datą Rozpoczęcia do zatwierdzenia nazwisko i szczegółowe dane o osobie, którą zamierza wyznaczyć na Przedstawiciela Wykonawcy. Jeżeli zatwierdzenie zostanie wstrzymane lub uchylone po wydaniu, lub jeśli wyznaczona osoba nie podejmie działania jako Przedstawiciel Wykonawcy, to Wykonawca przedłoży Inżynierowi ofertę następnego odpowiedniego kandydata na to stanowisko.

Bez uprzedniej zgody Inżyniera Wykonawca nie odwoła wyznaczonego Przedstawiciela Wykonawcy ani nie wyznaczy jego następcy.

Przedstawiciel Wykonawcy poświęci cały swój czas kierowaniu wypełnieniem Kontraktu przez

Wykonawcę. Jeżeli Przedstawiciel Wykonawcy ma być czasowo nieobecny na Terenie Budowy w trakcie wykonywania Robót, to po uprzednim powiadomieniu Inżyniera i za jego zgodą należy wyznaczyć odpowiedniego zastępcę.

Przedstawiciel Wykonawcy będzie w imieniu Wykonawcy przyjmował polecenia na mocy klauzuli 3.3 [Polecenia Inżyniera].

Przedstawiciel Wykonawcy może przekazać swoje uprawnienia i funkcję innej kompetentnej osobie i może w każdej chwili odwołać takie upoważnienie. Wszelkie upoważnienia lub odwołania nie wejdą w życie zanim Inżynier nie otrzyma uprzedniego powiadomienia, podpisanego przez Przedstawiciela Wykonawcy, zawierającego nazwisko osoby oraz zakres uprawnień i funkcji, którą mu się powierza lub z której go się odwołuje,

Przedstawiciel Wykonawcy i wszystkie wyznaczone przez niego osoby winny biegle władać językiem ustalonym w klauzuli 1.4 [Język i Prawo] dla komunikowania się **lub Wykonawca udostępni wystarczającą ilość kompetentnych tłumaczy na Terenie Budowy we wszystkich godzinach pracy.**

5.4 Podwykonawcy

~~Wykonawca nie podzleci całości Robót.~~

~~Wykonawca będzie odpowiedzialny za działania lub uchybienia każdego Podwykonawcy, jego przedstawicieli lub pracowników tak, jakby to były działania lub uchybienia Wykonawcy. O ile w Warunkach Szczególnych nie ustalono inaczej, to:~~

- ~~(a) nie będzie się wymagało od Wykonawcy uzyskania zgody na dostawców Materiałów, ani na podzlecenie, dla którego Podwykonawca jest wymieniony w Kontrakcie;~~
- ~~(b) dla innych proponowanych Podwykonawców będzie wymagana uprzednia zgoda Inżyniera;~~
- ~~(c) Wykonawca powiadomi Inżyniera z wyprzedzeniem nie mniejszym niż 28 dni o zamierzonej dacie rozpoczęcia pracy przez każdego Podwykonawcę i o rozpoczęciu takiej pracy na Terenie Budowy; oraz~~
- ~~(d) każde podzlecenie będzie zawierało postanowienia upoważniające Zamawiającego do wymagania, aby podzlecenie zostało scedowane na Zamawiającego na mocy klauzuli 4.5 [Cesje korzyści z podzleceń] jeżeli lub kiedy zajdą okoliczności tam przewidziane, lub w przypadku wypowiedzenia Kontraktu na mocy klauzuli 15.2 [Rozwiązanie Kontraktu przez Zamawiającego]~~

W Formularzu Oferty Wykonawca wskazuje zakres Robót, który będzie wykonywał za pośrednictwem Podwykonawców.

Wykonawca będzie odpowiedzialny za działania lub uchybienia każdego Podwykonawcy, jego przedstawicieli lub pracowników tak, jakby to były działania lub uchybienia Wykonawcy.

- 1. Do zawarcia przez wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane z podwykonawcą robót budowlanych lub dalszym podwykonawcą wymagana jest zgoda Zamawiającego. Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia projektu umowy z Podwykonawcą robót budowlanych, a także projektu jej zmiany, wraz z wszelkimi dokumentami dotyczącymi zakresu powierzonych robót oraz wysokością wynagrodzenia Podwykonawcy i zasadami płatności, w terminie najpóźniej 14 dni przed wejściem Podwykonawcy na roboty. Zamawiający może zgłosić zastrzeżenia w terminie 14 dni od przedstawienia projektu Umowy lub projektu jej zmiany. Podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.**

2. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zobowiązany jest do przedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy podwykonawczej na roboty budowlane lub jej zmiany w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Zamawiający może zgłosić sprzeciw w terminie 7 dni od przedstawienia Umowy lub jej zmiany.
3. Wykonawca lub Podwykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy podwykonawczej w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. W zakresie dotyczącym umów podwykonawczych na dostawy i usługi obowiązek ten nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% Zatwierdzonej Kwoty Kontraktowej, jednak przedłożeniu podlegają wszelkie umowy o wartości wyższej, niż 50.000 PLN.
4. Zamawiający jest uprawniony do zgłoszenia sprzeciwu do umowy podwykonawczej i żądania jej zmiany w terminie 7 dni od dnia jej dostarczenia zamawiającemu w szczególności, jeżeli:
 - 4.1 wynagrodzenie Podwykonawcy lub suma wynagrodzeń z umów podwykonawczych będzie wyższa, niż wynagrodzenie Wykonawcy,
 - 4.2 z umowy podwykonawczej nie będzie jasno wynikało, że jest ona zawarta dla wykonania robót w ramach Przedmiotu niniejszej Umowy,
 - 4.3 w umowie podwykonawczej nie będzie zawarte uprawnienie dla Zamawiającego do bezpośredniego zwracania się do Podwykonawcy o usunięcie wad i usterek oraz bezpośredniego dochodzenia wszelkich roszczeń z rękojmi lub gwarancji jakości, wg uznania Zamawiającego, w tym do naliczania i dochodzenia kar umownych, z pierwszeństwem przed roszczeniami Wykonawcy,
 - 4.4 w umowie podwykonawczej nie będzie zawarte uprawnienie dla Podwykonawcy do występowania do Zamawiającego o dokonanie bezpośredniej zapłaty z faktur, wystawionych Wykonawcy, a nie zapłaconych przez niego w terminie ustalonym dla danej płatności. Postanowienie takie musi mieć charakter przechodni, to znaczy, że analogiczne postanowienie musi być zawarte w każdej z umów z dalszym podwykonawcą,
 - 4.5 w umowie podwykonawczej nie będzie zawarty obowiązek dokumentowania robót w taki sposób, aby możliwe było przypisanie konkretnych robót, dostaw i usług do danego Podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy,
 - 4.6 termin do zapłaty wynagrodzenia z umowy podwykonawczej będzie dłuższy, niż 30 dni od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej,
 - 4.7 w umowie podwykonawczej jeśli jakkolwiek część wynagrodzenia podwykonawcy zostanie zatrzymana na okres gwarancji lub rękojmi lub też - w razie zatrzymania takiej kwoty, nie będzie zawarte postanowienie o treści: „W razie wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie, kaucji gwarancyjnej, dla uchylenia wątpliwości Podwykonawca wyraża zgodę, aby w części obejmującej kaucję świadczenie Wykonawcy z tytułu zapłaty wynagrodzenia stało się świadczeniem z tytułu zwrotu kaucji należytego wykonania (art. 506 par. 1 kc)”,

- 4.8 dla sporów o zapłatę z tytułu solidarnej odpowiedzialności Zamawiającego (inwestora) za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy (dostawcy, usługodawcy) będzie sąd właściwy ze względu na siedzibę zamawiającego.
5. Wykonawca powiadomi Inżyniera z wyprzedzeniem nie mniejszym, niż 14 dni o zamierzonej dacie rozpoczęcia pracy przez każdego Podwykonawcę i o rozpoczęciu takiej pracy na Terenie Budowy.
 6. W razie ujawnienia w toku Robót lub po ich zakończeniu, zawarcia z Podwykonawcą umowy bez wymaganej zgody Zamawiającego, Wykonawca zobowiązany jest do natychmiastowego zgłoszenia tej umowy do Zamawiającego w trybie art. 647¹ kodeksu cywilnego.
 7. Zamawiający jest uprawniony do żądania kary umownej w wysokości określonej w IDW za niewykonanie lub opóźnienie w wykonaniu jakiegokolwiek z obowiązków Wykonawcy odnoszących się do Podwykonawców lub Dalszych Podwykonawców, w szczególności za opóźnienie w przedłożeniu projektu umowy, umowy lub jej zmiany, opóźnienie w zapłacie lub brak zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcom lub Dalszym Podwykonawcom, opóźnienie w przedłożeniu poświadczonej za zgodność z oryginałem umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany oraz opóźnienie we wprowadzeniu wymaganych przez Zamawiającego zmian umowy podwykonawczej.
 8. Każde podzlecenie będzie zawierało postanowienia upoważniające Zamawiającego do wymagania, aby podzlecenie zostało scedowane na Zamawiającego na mocy klauzuli 4.5 [*Cesje korzyści z podzlecenia*] jeżeli lub kiedy zajdą okoliczności tam przewidziane, lub w przypadku wypowiedzenia Kontraktu na mocy klauzuli 15.2 [*Odstąpienie przez Zamawiającego*],
 9. Wszystkie umowy podzlecenia, zawierane przez Wykonawcę z Podwykonawcami robót budowlanych muszą zawierać postanowienie, uprawniające Podwykonawcę do występowania do Zamawiającego z kopią do Inżyniera, o dokonanie bezpośredniej zapłaty z faktur, wystawionych Wykonawcy, a nie zapłaconych przez niego w terminie ustalonym dla danej płatności i z powołaniem się na niniejsze postanowienie. Postanowienie takie musi mieć charakter przechodni, to znaczy, że analogiczne postanowienie musi być zawarte w każdej z umów z dalszym podwykonawcą.
 10. Wszystkie umowy podzlecenia, zawierane przez Wykonawcę z Podwykonawcami robót budowlanych, muszą zawierać zobowiązanie Podwykonawcy do każdorazowego składania Zamawiającemu comiesięcznej pisemnej informacji o saldzie należności względem Wykonawcy oraz o ewentualnych zaległościach w płatności i dostarczania, na żądanie, dowodów płatności.
 11. Wszystkie umowy podzlecenia, zawierane przez Wykonawcę z Podwykonawcami robót budowlanych i przewidujące płatność w walucie obcej, będą zawierać postanowienie upoważniające Zamawiającego, w razie dokonywania bezpośredniej płatności na rzecz takiego podwykonawcy, do dokonania zapłaty w walucie polskiej z przeliczeniem PLN wg średniego kursu PLN w stosunku do walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski (Tabela A kursów średnich walut obcych) z dnia publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
 12. Wszystkie umowy podzlecenia, zawierane przez Wykonawcę z Podwykonawcami robót budowlanych, będą zawierać postanowienie, iż potrącenie wierzytelności przez Wykonawcę z wierzytelnością podwykonawcy z tytułu wynagrodzenia za wykonanie podzlecenia będzie wymagało dla swej skuteczności zgody Zamawiającego wyrażonej na piśmie.

13. Wszystkie umowy podzlecenia nie mogą również zawierać wymogu uzyskania zgody Wykonawcy na dokonanie cesji należności Podwykonawcy na rzecz Zamawiającego.
14. Wykonawca zawierając umowę na podwykonawstwo powinien w umowie zawrzeć zapisy zobowiązujące podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę do stosowania się do zapisów warunków szczególnych i ogólnych kontraktu (umowy między zamawiającym i wykonawcą).
15. Wykonawca w celu otrzymania zapłaty wynikającej z przesłanej Zamawiającemu faktury VAT przedłoży oświadczenie podwykonawcy o następującej treści [Działając w imieniu firmy (podwykonawca lub dalszy podwykonawca) niniejszym oświadczamy, że nie posiadamy w stosunku do firmy (generalny wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca), jakichkolwiek wierzytelności wynikających z umowy, realizowanej w ramach zamówienia publicznego projektu Zakład Wodociągów i Kanalizacji Trzebiatów Sp. z o.o. Chełm Gryficki pod nazwą „Rozbudowa i modernizacja komunalnej oczyszczalni ścieków w Trzebiatowie”
16. Wszelkie postanowienia Kontraktu odnoszące się do podwykonawców stosuje się odpowiednio do dalszych Podwykonawców oraz do zmian umów podwykonawczych.
17. Przy płatności końcowej Zamawiający może potrącić Wykonawcy i zapłacić bezpośrednio Podwykonawcom kwoty należne, a nie zapłacone Podwykonawcom, w tym kwoty dotychczas nie zafakturowane przez Podwykonawców.

5.5 Cesja korzyści z podzlecenia

Wykonawca winien dokonać na rzecz Zamawiającego cesji korzyści z takich zobowiązań Podwykonawcy **oraz dostawy Urządzeń i Materiałów**, które rozciągają się poza termin wygaśnięcia odpowiedniego Okresu Zgłaszania Wad, jeżeli Inżynier przed upływem tego terminu poleci Wykonawcy dokonanie tej cesji. Jeżeli w takiej cesji nie zostanie ustalone inaczej, to Wykonawca nie będzie odpowiedzialny wobec Zamawiającego za roboty wykonane przez Podwykonawcę **oraz za dostarczone do wbudowania Materiały i Urządzenia** od chwili, kiedy cesja wejdzie w życie.

5.6 Współpraca

Zgodnie z zapisami Kontraktu lub poleceniami Inżyniera Wykonawca winien umożliwić wykonywanie prac:

- (a) Personelowi Zamawiającego,
- (b) wszelkim innym wykonawcom, zaangażowanym przez Zamawiającego; oraz
- (c) personelowi wszelkich legalnie działających władz publicznych,

którzy mogą być zatrudnieni w związku z wykonywaniem na Terenie Budowy lub w jego pobliżu jakiegokolwiek pracy nie objętej Kontraktem.

W zakresie, w jakim Wykonawca poniesie Nieprzewidywalny Koszt na skutek wydanych poleceń, polecenia te będą uważane za Zmiany. Usługi dla tego personelu lub innych wykonawców mogą obejmować korzystanie ze Sprzętu Wykonawcy, Robót Tymczasowych oraz środków dostępu które są objęte odpowiedzialnością Wykonawcy.

Jeżeli na mocy Kontraktu będzie się wymagało, aby Zamawiający przekazał Wykonawcy w posiadanie jakiegokolwiek fundament, konstrukcję, urządzenie lub środki dostępu zgodnie z Dokumentami Wykonawcy, to Wykonawca przedłoży te dokumenty Inżynierowi w czasie i w formie, ustalonych w Specyfikacji.

5.7 Wytyczenie

Wykonawca wytyczy Roboty w nawiązaniu do punktów, linii i poziomów odniesienia wyspecyfikowanych w Kontrakcie lub przekazanych przez Inżyniera. Wykonawca będzie

odpowiedzialny za prawidłowe rozmieszczenie wszystkich części Robót, a także skoryguje każdy błąd w rozmieszczeniu, poziomach, wymiarach i osiowaniu Robót.

Zamawiający będzie odpowiedzialny za wszelkie błędy w tych wyspecyfikowanych lub przekazanych danych odniesienia, ale Wykonawca dołoży starań aby przeprowadzić ich weryfikację zanim zostaną użyte.

Jeżeli powstaną opóźnienia czy też Wykonawca poniesie Koszty z powodu konieczności wykonania robót spowodowanych przez błąd w tych danych odniesienia, którego doświadczony Wykonawca nie mógł w racjonalny sposób wykryć ani uniknąć tego opóźnienia czy też Kosztu, to Wykonawca powiadomi o tym Inżyniera i na mocy klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy] będzie uprawniony do:

- (a) przedłużenia czasu za takie opóźnienie na mocy klauzuli 8.4 [Przedłużenie Czasu na Ukończenie], jeśli ukończenie jest lub będzie opóźnione, oraz
- (b) pokrycia takiego Kosztu plus umiarkowany zysk, które należy włączyć do Ceny Kontraktowej.

Wykonawca zapewni niezbędną obsługę geodezyjną wytyczenia Robót, kontroli oraz sporządzi inwentaryzację powykonawczą robót zgodnie z Prawem Budowlanym i innymi przepisami.

5.8 Procedury bezpieczeństwa

Wykonawca winien:

- (a) przestrzegać wszelkich przepisów, odnoszących się do bezpieczeństwa,
- (b) dbać o bezpieczeństwo wszystkich osób upoważnionych do przebywania na Terenie Budowy
- (c) stosować wszelkie rozsądne środki celem utrzymania Terenu Budowy i Robót w stanie wolnym od niepotrzebnych przeszkód, które mogłyby stanowić zagrożenie dla tych osób,
- (d) ogrodzić, oświetlić, zapewnić pilnowanie i strzeżenie Robót aż do ich ukończenia i przejęcia zgodnie z rozdziałem 10 [Przejęcie przez Zamawiającego], oraz
- (e) wykonać Roboty Tymczasowe, włącznie z drogami, przejściami, poręczami i ogrodzeniami, które z powodu wykonywania Robót mogą być konieczne dla użytku i bezpieczeństwa publicznego oraz właścicieli i użytkowników terenów sąsiednich.

5.9 Zapewnienie Jakości

~~Wykonawca ustanowi system zapewnienia jakości w celu wykazania stosowania się do wymagań Kontraktu. System winien być zgodny ze szczegółami ustalonymi w Kontrakcie.~~

Wykonawca przedstawi program zapewnienia jakości (PZJ) w celu wykazania stosowania się do wymagań Kontraktu. W terminie 21 dni od wyznaczenia przez Inżyniera Daty Rozpoczęcia Wykonawca przedstawi Inżynierowi szczegóły tego programu i zawierać on będzie:

- (a) procedury zarządzania jakością do stosowania na Terenie Budowy; strukturę organizacyjną do wdrażania procedur zarządzania jakością;
- (b) ewidencję podręczników zarządzania jakością, jakie będą wykorzystane;
- (c) procedury zapewniające, że wszyscy Podwykonawcy spełniają wymogi co do zarządzania jakością.

Inżynier wyda opinię dla przedstawionego programu zapewnienia jakości w terminie do 14 dni od jego złożenia.

System będzie aktualizowany przez Wykonawcę na każdorazowe wezwanie Inżyniera i Zamawiającego w terminie wyznaczonym przez Inżyniera.

Inżynier będzie upoważniony do kontrolowania każdego aspektu tego systemu.

Szczegóły wszystkich procedur i dokumentów potwierdzających ich przestrzeganie należy przedłożyć Inżynierowi do wiadomości zanim rozpocznie się każdy etap projektowania i

wykonawstwa. Dowody wcześniejszego zatwierdzenia przez samego Wykonawcę winny być zaznaczone na każdym dokumencie o charakterze technicznym zanim zostanie on przedłożony Inżynierowi.

Przestrzeżenie systemu zapewnienia jakości nie zwolni Wykonawcy z żadnego z obowiązków, zobowiązań ani odpowiedzialności objętych Kontraktem.

5.10 Dane o terenie budowy

Przed Datą Odniesienia Zamawiający winien udostępnić do wiadomości Wykonawcy wszelkie odnośne dane posiadane przez Zamawiającego na temat warunków hydrologicznych i podpowierzchniowych na Terenie Budowy, włącznie z ich aspektami środowiskowymi. Tak samo Zamawiający udostępni Wykonawcy wszelkie dane, które wejdą w jego posiadania po Dacie Odniesienia. Wykonawca będzie odpowiedzialny za interpretacje tych danych.

Będzie się uważało, że w granicach wykonalności, z uwzględnieniem kosztu i czasu Wykonawca uzyskał wszystkie konieczne informacje odnoszące się do ryzyka, koniecznych rezerw, oraz innych okoliczności, które mogą wpływać na Ofertę lub na Roboty. W tych samych granicach będzie się uważało, że Wykonawca dokonał inspekcji i badania Terenu Budowy, jego otoczenia, powyższych danych, oraz innych dostępnych informacji, oraz że przed złożeniem Oferty upewnił się co do wszystkich istotnych spraw włącznie, lecz nie ograniczając się do:

- (a) kształtu i charakteru Terenu Budowy, włącznie z warunkami podpowierzchniowymi
- (b) warunków hydrologicznych i klimatycznych,
- (c) zakresu i charakteru pracy i Dostaw koniecznych do wykonania i ukończenia Robót i usunięcia wszelkich wad,
- (d) praw, procedur i praktyki zatrudnienia w Kraju, oraz
- (e) potrzeb Wykonawcy w zakresie dostępu, zakwaterowania, zaplecza, personelu, energii, transportu, wody i innych świadczeń.

5.11 Zatwierdzona kwota kontraktowa

Będzie się uważało, że Wykonawca

- (a) upewnił się co do poprawności i wystarczalności Zatwierdzonej Kwoty Kontraktowej, oraz
- (b) oparł Zatwierdzoną Kwotę Kontraktową na danych, interpretacji, koniecznych informacjach, inspekcji, badaniach i po upewnieniu się co do wszystkich spraw do których odnosi się klauzula 4.10 [*Dane o Terenie Budowy*].

Z wyjątkami przewidzianymi w Kontrakcie, Zatwierdzona Kwota Kontraktowa pokrywa wszelkie zobowiązania Wykonawcy objęte Kontraktem, włącznie z tymi, na które przeznaczono Kwoty Tymczasowe, oraz wszystko potrzebne dla właściwego wykonania i ukończenia Robót oraz usunięcia wszelkich wad.

5.12 Nieprzewidywane warunki fizyczne

W niniejszej klauzuli „warunki fizyczne” oznaczają warunki fizyczne, zarówno naturalne jak stworzone przez człowieka, oraz inne fizyczne przeszkody i skażenia, które Wykonawca napotka na Terenie Budowy w trakcie wykonywania Robót, włącznie z warunkami podpowierzchniowymi i hydrologicznymi, ale z wyłączeniem warunków klimatycznych.

Skoro tylko Wykonawca napotka niekorzystne warunki fizyczne, które uzna za Nieprzewidywalne, to powinien jak najwcześniej powiadomić o tym Inżyniera.

Powiadomienie takie powinno opisywać warunki fizyczne tak, aby mogły być zbadane przez Inżyniera, oraz winno wskazać powody, dla których Wykonawca uważa je za Nieprzewidywalne. Wykonawca winien kontynuować wykonywanie Robót, stosując przy tym takie środki, jakie są odpowiednie i racjonalne dla danych warunków fizycznych, stosując się przy tym do wszelkich poleceń jakie wyda Inżynier. Jeżeli polecenie stanowi Zmianę, to zastosowanie znajdą postanowienia rozdziału 13 [*Zmiany i korekty*].

Jeżeli i w zakresie, w jakim Wykonawca napotka Nieprzewidywalne warunki fizyczne i powiadomi o nich Inżyniera a przy tym nastąpi opóźnienie czy też Wykonawca poniesie Koszt w wyniku tych warunków, to na mocy klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy] Wykonawca będzie uprawniony do:

- (a) wydłużenia czasu z powodu takiego opóźnienia na mocy klauzuli 8.4 [Przedłużenie Czasu na Ukończenie] jeżeli ukończenie jest lub będzie opóźnione, oraz
- (b) pokrycia poniesionego w związku z tym Kosztu, który będzie włączony do Ceny Kontraktowej.

Po otrzymaniu takiego powiadomienia oraz dokonaniu inspekcji czy też zbadaniu tych warunków fizycznych, Inżynier winien postępować zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] w celu uzgodnienia lub ustalenia (i) czy i w jakich granicach te warunki fizyczne były Nieprzewidywalne, oraz (ii) spraw, opisanych w pp. (a) i (b) powyżej, odnoszących się do tych granic.

Zanim zostanie ostatecznie uzgodniony lub ustalony dodatkowy Koszt na podstawie pkt (ii) Inżynier może także sprawdzić, czy inne warunki fizyczne w podobnych częściach Robót nie były korzystniejsze niż Wykonawca mógł przewidywać w czasie, gdy składał swoją Ofertę. Jeśli i w granicach, w jakich zostały napotkane takie korzystniejsze warunki, Inżynier może postąpić zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] celem uzgodnienia lub ustalenia obniżenia Kosztu w wyniku działania tych warunków, które mogą być potrącone od Ceny Kontraktowej i Świadczenia Płatności. Zarazem jednak saldo wszelkich korekt na podstawie pkt. (b) oraz wszystkich obniżek z powodu korzystniejszych warunków napotkanych w podobnych częściach Robót nie może spowodować wynikowego obniżenia Ceny Kontraktowej.

Inżynier może przy tym wziąć pod uwagę wszelkie dowody o warunkach fizycznych przewidzianych przez Wykonawcę przy składaniu Oferty, które mogły być udostępnione Wykonawcy, ale nie będzie związany tymi dowodami.

5.13 Prawo przejazdu i zaplecze

Wykonawca poniesie wszelkie koszty i obciążenia za specjalne i czasowe prawa przejazdu jakich może potrzebować, włącznie z takimi, jakie są potrzebne dla dostępu do Terenu Budowy. Wykonawca uzyska także na własny koszt i ryzyko wszelkie dodatkowe obiekty zaplecza poza Terenem Budowy, jakich może potrzebować dla wykonania Robót.

5.14 Unikanie zakłóceń

Wykonawca nie będzie zakłócał bez potrzeby i umiarkowania:

- (a) wygody publicznej; ani
- (b) dostępu i użytkowania oraz zajmowania wszelkich dróg i przejść, niezależnie od tego czy są one publiczne czy w posiadaniu Zamawiającego lub osób trzecich.

Wykonawca ochroni Zamawiającego przed wszelkimi szkodami, stratami i wydatkami, łącznie z kosztami sądowymi i opłatami, wynikającymi ze zbędnego lub nadmiernego zakłócania i powetuje mu poniesione koszty.

5.15 Droga dostępu

Będzie się uważało, że Wykonawca upewnił się co do przydatności i gotowości dróg dostępu do Terenu Budowy. Wykonawca podejmie wszelkie racjonalne wysiłki dla przeciwdziałania uszkodzeniom wszelkich dróg lub mostów przez transport lub Personel Wykonawcy. Wysiłki te obejmą właściwe użytkowanie odpowiednich pojazdów i dróg.

Z wyjątkami zawartymi w niniejszych Warunkach:

- (a) w stosunkach między Stronami Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie zabiegi konserwacyjne, jakie mogą być wymagane dla korzystania przez niego z dróg dostępu;
- (b) Wykonawca ustawi wszystkie konieczne znaki i drogowskazy wzdłuż dróg dostępu, oraz uzyska wszelkie zezwolenia jakie mogą być potrzebne ze strony odnoszących władz dla użytkowania dróg, znaków i drogowskazów;

- (c) Zamawiający nie będzie odpowiedzialny za żadne roszczenia, które mogą powstać wskutek użytkowania dróg dostępu lub z innych powodów z nimi związanych;
- (d) Zamawiający nie gwarantuje przydatności lub dostępności żadnych szczególnych dróg dostępu; oraz
- (e) Koszt wynikły z tego, że drogi dostępu byłyby nieodpowiednie lub niedostępne do użytku Wykonawcy poniesie sam Wykonawca,
- (f) Wykonawca na własne ryzyko i koszt odpowiada za opracowanie projektu organizacji ruchu na czas wykonywania Robót, uzyskanie związanych z tym zezwoleń, decyzji i za jego realizację.

5.16 Transport dostaw

Jeżeli w Szczególnych Warunkach nie jest ustalone inaczej, to:

- (a) Wykonawca powiadomi Inżyniera z wyprzedzeniem co najmniej 21 dniowym o dacie dostarczenia na Teren Budowy jakichkolwiek Urządzeń lub większych części innych Dostaw;
- (b) Wykonawca będzie odpowiedzialny za opakowanie, załadowanie, przewiezienie, odebranie, wyładowanie, składowanie oraz zabezpieczenie Dostaw i wszystkiego co jest konieczne dla Robót; oraz
- (c) Wykonawca zabezpieczy Zamawiającego i powetuje mu następstwa szkód, strat i wydatków, łącznie z kosztami sądowymi i opłatami, wywołane przez transport

Dostaw oraz przyjmie na siebie negocjacje i pokrycie wszelkich roszczeń powstałych w następstwie ich transportu.

5.17 Sprzęt Wykonawcy

Wykonawca będzie odpowiedzialny za cały Sprzęt Wykonawcy. Będzie się uważało, że Sprzęt Wykonawcy dostarczony na Teren Budowy jest przeznaczony wyłącznie do wykonywania Robót. Bez zgody Inżyniera Wykonawca nie zabierze z Terenu Budowy żadnej większej jednostki Sprzętu Wykonawcy. Zgoda nie będzie jednak wymagana dla pojazdów transportujących Dostawy oraz Personel Wykonawcy na i z Terenu Budowy.

W czasie prowadzenia robót budowlanych, w związku z koniecznością ograniczenia emisji hałasu do środowiska, konieczne jest zastosowanie nowoczesnego (odpowiednio wyciszonego) sprzętu oraz właściwa organizacja placu budowy. Należy stosować sprawny technicznie sprzęt budowlany zgodnie z certyfikatem dopuszczenia go do użytkowania. Prace z użyciem ciężkiego sprzętu powinny być prowadzone w miarę możliwości w porze dziennej. Ponadto należy stosować najmniej uciążliwą akustycznie technologię prac rozbiórkowych i przygotowujących teren (maksymalnie ograniczyć metody udarowe).

5.18 Ochrona środowiska

Wykonawca podejmie wszelkie racjonalne kroki dla zabezpieczenia środowiska zarówno na Terenie Budowy jak i poza nim, oraz dla ograniczenia szkód i uciążliwości dla ludzi i mienia, wynikłych z zanieczyszczenia, hałasu i innych skutków jego działań.

~~Wykonawca zapewni, że wszelkie emisje, zrzuty powierzchniowe, oraz ścieki związane z działalnością Wykonawcy nie przekroczą wartości wskazanych w Specyfikacji i nie przekroczą wartości ustalonych w odnośnym Prawie.~~

Wykonawca uzyska wszelkie uzgodnienia i pozwolenia na wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz bezpieczne, prawidłowe odprowadzanie wód gruntowych i opadowych z całego Terenu Budowy lub miejsc związanych z prowadzeniem Robót, tak, aby ani Roboty, ani ich otoczenie nie zostały uszkodzone, zgodnie z zapisami ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012r. (Dz. U. z dnia 8 stycznia 2013 r., poz. 21 ze zmianami).

Wykonawca usunie na własny koszt wszelkie powstałe w wyniku realizacji Robót odpady, wywiezie nieczystości stałe i płynne, zapewni bezpieczne, prawidłowe odprowadzanie wód gruntowych i opadowych z całego Terenu Budowy, lub miejsc związanych z prowadzeniem Robót, tak, aby ani Roboty, ani ich otoczenie nie zostały uszkodzone. Wykonawca uzyska na własny koszt związane z tym pozwolenia, zezwolenia i uzgodnienia oraz spełni wymagania w zakresie prowadzenia stosownej ewidencji. Gospodarka odpadowa prowadzona przez Wykonawcę będzie zgodna z przepisami prawa, a odpady będą przekazywane wyłącznie podmiotom posiadającym w tym zakresie niezbędne pozwolenia i zezwolenia. Składane przez Wykonawcę Raporty o postępie będą zawierały sprawozdanie z obowiązków w zakresie ochrony środowiska, o których mowa wyżej.

Za jakość ścieków oczyszczanych od momentu wyłączenia istniejącego ciągu technologicznego do zakończenia rozruchu modernizowanej oczyszczalni odpowiada Wykonawca na następujących warunkach: gwarancja wykonawcy co do jakości odpływających ścieków oczyszczanych obowiązuje pod warunkiem, że ilość ścieków surowych i zawarte w nich ładunki zanieczyszczeń głównych parametrów (BZT₅, ChZT, zawiesiny ogólnej, azotu ogólnego N i fosforu ogólnego P) nie przekraczają wartości/ilości podanych do zaprojektowania modernizacji oczyszczalni. W przypadku konieczności poniesienia opłat z tytułu przekroczenia ładunków odprowadzanych w ściekach oczyszczanych do odbiornika przez Zamawiającego, powyższymi opłatami zostanie obciążony Wykonawca.

5.19 Elektryczność, woda, gaz

~~Z ograniczeniami ustalonymi poniżej Wykonawca będzie odpowiedzialny za zaopatrzenie w energię, wodę i inne świadczenia jakich może potrzebować.~~

~~Wykonawca będzie uprawniony do korzystania dla potrzeb Robót z takich dostaw elektryczności, wody, gazu i innych świadczeń jakie mogą być dostępne na Terenie Budowy, których szczegóły i ceny zawarte są w Specyfikacji. Wszelkie aparaty, potrzebne do użytkowania tych czynników oraz pomiaru zużywanych ilości dostarczy Wykonawca na własny koszt i ryzyko.~~

~~Ilości zużywane oraz należne po tych cenach kwoty za te świadczenia będą uzgadniane lub ustalane przez Inżyniera zgodnie z klauzulą 2.5 [Roszczenia Zamawiającego] oraz klauzulą 3.5 [Ustalenia]. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu te należności.~~

~~Wykonawca będzie odpowiedzialny za dostarczenie energii, wody i innych usług, których może potrzebować do wykonania Robót objętych Kontraktem.~~

~~W przypadku korzystania z dostawy energii, wody i innych usług z istniejących kontrolowanych źródeł, Wykonawca musi zastosować się do warunków przedstawionych mu przez kompetentne władze oraz musi zapłacić za korzystanie z mediów oraz uiścić wszelkie inne wymagane opłaty. Wykonawca, na własne ryzyko i koszt, dostarczy wszelką aparaturę konieczną do korzystania przez niego z tych usług i do pomiaru pobranych ilości.~~

~~Wszystkie powyższe koszty uważa się za wliczone i objęte Zatwierdzoną Kwotą Kontraktową podaną w Ofercie.~~

5.20 Sprzęt Zamawiającego i przedmioty udostępniane bezpłatnie

~~Zamawiający udostępni Wykonawcy Sprzęt Zamawiającego do użytku Wykonawcy dla wykonywania Robót zgodnie ze szczegółami, organizacją i cenami ustalonymi w Specyfikacji. Jeżeli w Specyfikacji nie ustalono inaczej, to:~~

~~(a) Zamawiający będzie odpowiedzialny za Sprzęt Zamawiającego, z zastrzeżeniem, że:~~

~~(b) Wykonawca będzie odpowiedzialny za każdą jednostkę Sprzętu Zamawiającego gdy będzie nią kierował, prowadził, sterował, miał nad nią kontrolę lub kiedy będzie ona w posiadaniu kogokolwiek z Personelu Wykonawcy.~~

~~Odpowiednie ilości i należne kwoty, po ustalonych cenach, za te świadczenia Sprzętu Zamawiającego będą uzgadniane lub ustalane przez Inżyniera zgodnie z klauzulą 2.5 [Roszczenia Zamawiającego] oraz klauzulą 3.5 [Ustalenia]. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu należne~~

kwoty.

~~Zamawiający dostarczy bezpłatnie „przedmioty udostępniane bezpłatnie” zgodnie ze szczegółami, ustalonymi w Specyfikacji. Przedmioty takie dostarczy Zamawiający na swoje ryzyko i swój koszt w czasie i miejscu wskazanym w Kontrakcie. Wykonawca dokona oględzin tych przedmiotów, po czym niezwłocznie powiadomi Inżyniera o wszelkich brakach, wadach i uchybieniach w tych przedmiotach. Jeżeli obie Strony nie uzgodnią inaczej, to Zamawiający niezwłocznie usunie zakwestionowane braki, wady i naprawi uchybienia.~~

~~Po takich oględzinach bezpłatnie otrzymane przedmioty przejdą pod dozór, opiekę i władanie Wykonawcy. Obowiązek Wykonawcy przeprowadzenia inspekcji, dozoru, opieki i kontroli nie zwalniają Zamawiającego z odpowiedzialności za wszelkie braki, wady lub uchybienia nie wykrywalne przy oględzinach.~~

Wykonawca zdemontuje sprawne urządzenia oraz elementy, które są i pozostaną własnością Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Trzebiatów Spółka z o.o. (przewidziane do demontażu w projekcie). Przed przystąpieniem do demontażu należy uzgodnić miejsce ich składowania. Demontaż Wykonawca przeprowadzi z należytą starannością, aby nie uszkodzić demontowanych urządzeń i elementów. Wykonawca przetransportuje je w uzgodnione miejsce i zabezpieczy przed uszkodzeniem oraz kradzieżą.

4.21 Raporty o postępie

~~Jeżeli w Szczególnych Warunkach nie zapisano inaczej, to miesięczne raporty o postępie będą sporządzane przez Wykonawcę i przedkładane Inżynierowi w sześciu egzemplarzach. Miesięczne raporty o postępie będą przygotowywane przez Wykonawcę według wzoru opracowanego przez Inżyniera, zatwierdzonego przez Zamawiającego i będą przedkładane Inżynierowi w 3 egzemplarzach. Pierwszy raport winien obejmować okres aż do końca pierwszego miesiąca kalendarzowego następującego po Dacie Rozpoczęcia. Następnie raporty będą dostarczane co miesiąc, każdy w ciągu 7-6 dni od ostatniego dnia okresu, do którego się odnosi.~~

Raporty będą sporządzane aż do czasu, kiedy Wykonawca ukończy wszystkie roboty, o których wiadomo, że były zaległe w dniu ukończenia ustalonym w Świadectwie Przejścia dla Robót.

Każdy raport będzie zawierał:

- (a) tabele i szczegółowe opisy postępu, włącznie z każdą fazą projektowania Dokumentów Wykonawcy, zakupów, produkcji, dostawy na Teren Budowy, budowy, montażu i prób, włącznie z takimi samymi czynnościami dla Robót realizowanych przez każdego wyznaczonego Podwykonawcę, zgodnie z rozdziałem 5 [Wyznaczeni Podwykonawcy].—fotografie i filmy pokazujące stan produkcji i postęp na Terenie Budowy;
- (b) dla produkcji każdej ważniejszej pozycji Urządzeń i Materiałów - nazwę wytwórcy, miejsce produkcji, procent zaawansowania oraz rzeczywiste i spodziewane daty:
 - (i) rozpoczęcia produkcji,
 - (ii) inspekcji Wykonawcy,
 - (iii) prób, oraz
 - (iv) wysyłki i dostarczenia na Teren Budowy,
- (c) szczegóły opisane w klauzuli 6.10 [Zapisy o Personelu i Sprzęcie Wykonawcy],
- (d) kopie dokumentów zapewnienia jakości, wyniki prób i świadectwa Materiałów,
- (e) listę powiadomień, wysłanych na mocy klauzuli 2.5 [Roszczenia Zamawiającego] oraz na mocy klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy],
- (f) statystyki bezpieczeństwa, włącznie ze szczegółami niebezpiecznych wydarzeń oraz działań odnoszących się do aspektów środowiskowych i kontaktów publicznych; oraz

- (g) porównanie rzeczywistego i planowanego postępu, ze szczegółami wszystkich wydarzeń lub okoliczności które mogłyby zagrażać ukończeniu zgodnie z Kontraktem, oraz kroki podjęte lub zamierzone dla pokonania opóźnień.
- (h) prognozę Ceny Kontraktowej, która zawierać będzie wszystkie pozycje, o ile takie będą, według klauzuli 12 [Obmiary i wycena], klauzuli 13 [Zmiany i korekty] oraz klauzuli 20 [Roszczenia, spory i arbitraż]; a także
- (i) uaktualnione plany płatności zgodnie z wymogami klauzuli 14.4 [Plan płatności] w odstępach miesięcznych,
- (j) uaktualniony harmonogram rzeczowo-finansowy (HRF).

W terminie nie dłuższym niż 7 dni od przedłożenia Inżynierowi przez Wykonawcę Raportu o postępie, Inżynier najbliższą Radę Budowy przeznaczy na omówienie postępu oraz innych związanych z tym kwestii.

4.22 Zabezpieczenie Terenu Budowy

Jeżeli inaczej nie ustalono w Szczególnych Warunkach, to:

- (a) Wykonawca będzie odpowiedzialny za dopuszczanie na Teren Budowy wyłącznie osób upoważnionych; oraz
- (b) upoważnienia będą ograniczone do Personelu Wykonawcy i Personelu Zamawiającego oraz do innych osób, o których Wykonawca zostanie powiadomiony przez Zamawiającego lub Inżyniera jako o osobach upoważnionych spośród innych wykonawców Zamawiającego na Terenie Budowy.

4.23 Działanie Wykonawcy na Terenie Budowy

Wykonawca ograniczy swoje działania do Terenu Budowy oraz do takich dodatkowych obszarów, jakie może otrzymać i uzgodnić z Inżynierem jako tereny robocze. Wykonawca podejmie konieczne kroki dla utrzymania Sprzętu Wykonawcy oraz Personelu Wykonawcy na terenie Terenu Budowy i tych obszarów dodatkowych, z dala od terenów sąsiednich.

W trakcie wykonywania Robót Wykonawca będzie utrzymywał Teren Budowy w stanie wolnym od wszelkich niepotrzebnych przeszkód i będzie składował lub pozbywał się wszelkiego zbędnego Sprzętu Wykonawcy i nadwyżek materiałów. Wykonawca będzie usuwał z Terenu Budowy wszelkie szczątki, odpadki oraz Roboty Tymczasowe, które nie są już potrzebne.

Po wydaniu Świadectwa Przejęcia Wykonawca usunie i zabierze cały Sprzęt Wykonawcy, nadwyżki materiałów, szczątki, odpadki i Roboty Tymczasowe z tej części Terenu Budowy i Robót, dla której wystawiono Świadectwo Przejęcia. ~~Wykonawca pozostawi tę część Terenu Budowy i Robót w stanie czystym i bezpiecznym.~~ Wykonawca przywróci Teren Budowy do stanu pierwotnego i pozostawi ją w stanie czystym i bezpiecznym. W celu udokumentowania doprowadzenia Terenu Budowy i Robót do stanu pierwotnego Wykonawca będzie prowadził szczegółową dokumentację fotograficzną obejmującą stan Terenu Budowy przed Rozpoczęciem Robót oraz po ich zakończeniu. Prowadzoną dokumentację fotograficzną Wykonawca włączy do Dokumentacji Powykonawczej. Wykonawca może jednak pozostawić na Terenie Budowy na Okres Zgłaszania Wad takie Dostawy jakie są konieczne dla wypełnienia przez Wykonawcę obowiązków wynikających z Kontraktu.

Wykonawca na Terenie Budowy będzie prowadził gospodarkę odpadami. Każdy odpad musi być zagospodarowany zgodnie z obowiązującym prawem i w uzgodnieniu z Inżynierem. Wykonawca dołączy do Raportu o postępie dowody prawidłowego zagospodarowania odpadów (karty przekazania odpadów).

4.24 Wykopaliska

Wszelkie wykopaliska, monety, przedmioty wartościowe lub starożytne, konstrukcje i inne

przedmioty interesujące z punktu widzenia geologicznego lub archeologicznego, znalezione na Terenie Budowy należy umieścić pod opieką i w gestii Zamawiającego. Wykonawca podejmie wszelkie racjonalne kroki przeciw zabieraniu lub uszkodzaniu tych znalezisk przez Personel Wykonawcy lub osoby trzecie.

Po wykryciu takiego znaleziska Wykonawca niezwłocznie powiadomi Inżyniera, który wyda polecenia odnośnie postępowania z nim. Jeżeli powstaną opóźnienia czy też Wykonawca poniesie koszty z powodu konieczności zastosowania się do tych poleceń, to Wykonawca powiadomi o tym Inżyniera i na mocy klauzuli 20.1 [*Roszczenia Wykonawcy*] będzie uprawniony:

(a) jeśli ukończenie jest lub będzie opóźnione, to do przedłużenia czasu o takie opóźnienie na mocy klauzuli 8.4 [*Przedłużenie Czasu na Ukończeniu*] oraz

(b) pokrycia takiego Kosztu, który należy włączyć do Ceny Kontraktowej.

Po otrzymaniu tego drugiego powiadomienia, Inżynier winien postępować zgodnie z klauzulą 3.5 [*Ustalenia*] w celu uzgodnienia lub ustalenia **tych spraw**.

4.25 Dziennik Budowy

*Dziennik Budowy zostanie dostarczony Wykonawcy przez Zamawiającego przed [*Rozpoczęciem Robót*] zgodnie z zapisami klauzuli 8.1 i 2.1.*

*Dziennik Budowy będzie przechowywany na Terenie Budowy i Kierownik Budowy będzie odpowiedzialny za jego prowadzenie zgodnie z polskim Prawem Budowlanym. Wpisy do Dziennika Budowy nie zwalniają Stron oraz Inżyniera ze stosowania się do wymagań klauzuli 1.3 [*Przepływ informacji*] chyba, że będzie to uzgodnione przez Strony Inżyniera i potwierdzone na piśmie.*

Wszystkie wpisy do Dziennika Budowy dokonane przez właściwie umocowane osoby nie reprezentujące Zamawiającego, Wykonawcy ani Inżyniera będą natychmiast zgłaszane

*Inżynierowi przez Przedstawiciela Wykonawcy. Inżynier podejmie wszelkie działania wymagane takimi wpisami w zgodzie z polskim Prawem Budowlanym oraz z Kontraktem. Wpisy do Dziennika Budowy mogą być wykorzystywane przez którąkolwiek ze Stron jako aktualne zapisy zgodnie z klauzulą 2.5 [*Roszczenia Zamawiającego*] oraz z klauzulą 20.1 [*Roszczenia Wykonawcy*].*

4.26 Zabezpieczenie przylegających nieruchomości

Wykonawca, na własną odpowiedzialność i na swój koszt, podejmie wszelkie środki zapobiegawcze wymagane przez rzetelną praktykę budowlaną oraz aktualne okoliczności, aby zabezpieczyć prawa właścicieli posesji i budynków sąsiadujących z Terenem Budowy i unikać powodowania tam jakichkolwiek zakłóceń czy szkód.

Wykonawca zabezpieczy Zamawiającego przed i przejmie odpowiedzialność materialną za wszelkie skutki finansowe z tytułu jakichkolwiek roszczeń wniesionych przez właścicieli posesji czy budynków sąsiadujących z Terenem Budowy w zakresie, w jakim Wykonawca odpowiada za takie zakłócenia czy szkody.

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca sporządzi szczegółową dokumentację fotograficzną (lub/i filmową) oraz opis w formie pisemnej celem ustalenia stanu początkowego obiektów sąsiadujących, aby zabezpieczyć się przed skutkami nieuzasadnionych roszczeń. Kopia zostanie przekazana do Inżyniera.

Wykonawca robót z odpowiednim wyprzedzeniem powiadomi właścicieli działek o terminach i rodzaju prac, jakie mają być na nich podjęte.

Za ewentualne zniszczenia pola (gruntu i upraw) Wykonawca wypłaci odpowiednie odszkodowania.

Działki po wykonanych pracach będą doprowadzone do stanu poprzedniego przez Wykonawcę.

Inżynier przedstawi Wykonawcy wymagania właściciela działki w zakresie szczegółowej inwentaryzacji fotograficznej, a z czynności wejścia na teren działki oraz zdania terenu w momencie opuszczenia działki sporządzone zostaną protokoły z udziałem właściciela.

4.27 Istniejące instalacje

Wykonawca zaznajomi się z umiejscowieniem wszystkich istniejących instalacji, takich jak odwodnienie, linie i słupy telefoniczne i elektryczne, światłowody, wodociągi, gazociągi i podobne, przed rozpoczęciem jakichkolwiek wykopów lub innych prac mogących uszkodzić istniejące instalacje.

Każdorazowo przed przystąpieniem do wykonywania robót ziemnych, kontrolne wykopy będą wykonane w celu zidentyfikowania podziemnej instalacji, której uszkodzenie może stanowić zagrożenie bezpieczeństwa ruchu.

Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenia dróg, rowów odwadniających, wodociągów i gazociągów, słupów i linii energetycznych, kabli, punktów osnowy geodezyjnej i instalacji jakiegokolwiek rodzaju spowodowane przez niego lub jego podwykonawców podczas wykonywania Robót. Wykonawca niezwłocznie naprawi wszelkie powstałe uszkodzenia na własny koszt, a także, jeśli to konieczne, przeprowadzi inne prace nakazane przez Inżyniera.

Wykonawca będzie zobowiązany uzyskać wszelkie konieczne zgody i zezwolenia władz lokalnych, przedsiębiorstw i właścicieli, wymagane do niezbędnego zdemontowania istniejących instalacji, zamontowania instalacji tymczasowych, usunięcia instalacji tymczasowych i ponownego zamontowania istniejących instalacji, każdorazowo na podstawie uzgodnień poczynionych z Inżynierem.

5 Wyznaczeni Podwykonawcy

5.1 Definicja Wyznaczonego Podwykonawcy

W tym Kontrakcie „Wyznaczony Podwykonawca” oznacza Podwykonawcę:

- (a) który jest wymieniony w Kontrakcie jako Wyznaczony Podwykonawca, lub
- (b) którego Inżynier poleci Wykonawcy zatrudnić jako Podwykonawcę na mocy rozdziału 13 [*Zmiany i korekty*].

5.2 Zastrzeżenie przeciw wyznaczeniu

Wykonawca nie będzie obowiązany do zatrudnienia Wyznaczonego Podwykonawcy wobec którego Wykonawca odpowiednio wcześniej zgłosi Inżynierowi uzasadniony sprzeciw z podaniem powodów. Sprzeciw będzie uważany za uzasadniony jeżeli Zamawiający nie zabezpieczy Wykonawcy w szczególności w następujących przypadkach:

- (a) kiedy istnieje uzasadnione przypuszczenie, że Podwykonawca nie jest wystarczająco kompetentny lub nie dysponuje odpowiednimi zasobami lub środkami finansowymi;
- (b) jeżeli podzlecenie nie zawiera ustalenia, że Wyznaczony Podwykonawca pokrywa Wykonawcy wszelkie skutki zaniedbania lub niewłaściwego użycia Dostaw przez Wyznaczonego Podwykonawcę, jego przedstawicieli i pracowników; lub
- (c) jeżeli podzlecenie nie zawiera ustalenia, że dla podzleconych prac, włącznie z projektowaniem, jeśli takie jest przewidziane Wyznaczony Podwykonawca:
 - (i) podejmuje wobec Wykonawcy takie zobowiązania i przyjmuje na siebie taką odpowiedzialność, jakie umożliwią Wykonawcy wywiązanie się ze zobowiązań i odpowiedzialności wynikających z Kontraktu; oraz
 - (ii) pokryje Wykonawcy wszelkie zobowiązania i przejmie na siebie odpowiedzialność powstałe na mocy lub w związku z Kontraktem i będące następstwem wszelkich uchybień Podwykonawcy w wypełnianiu tych zobowiązań lub ponoszeniu tej odpowiedzialności.

5.3 Zapłata Wyznaczonym Podwykonawcą

Wykonawca zapłaci Wyznaczonym Podwykonawcom kwoty poświadczone przez Inżyniera jako należne zgodnie z poleceniem. Te kwoty, plus inne obciążenia, winny być włączone do Ceny Kontraktowej zgodnie z pkt. (b) klauzuli 13.5 [Kwota Tymczasowa] z wyjątkiem przypadków, ustalonych w klauzuli 5.4 [Dowody płatności].

5.4 Dowody Płatności

Przed wystawieniem Świadczenia Płatności, obejmującego kwotę należną Wyznaczonemu Podwykonawcy, Inżynier może zażądać od Wykonawcy dowodu, że Wyznaczony Podwykonawca otrzymał wszystkie kwoty należne mu na mocy wcześniejszych Świadczeń Płatności, pomniejszone o odpowiednie potrącenia z tytułu kwot zatrzymanych lub innego. Z wyjątkiem przypadków, kiedy Wykonawca:

(a) przedstawi Inżynierowi odpowiednie dowody, lub

(b) dostarczy Inżynierowi pisemnych przekonujących dowodów, że Wykonawca jest w uzasadniony sposób uprawniony do wstrzymania lub odmowy zapłaty tych kwot, oraz dostarczy Inżynierowi odpowiednich dowodów na to, że Wyznaczony Podwykonawca został powiadomiony o tych uprawnieniach Wykonawcy,

Zamawiający może, według własnego uznania, zapłacić Wyznaczonemu Podwykonawcy bezpośrednio całość lub część kwot uprzednio potwierdzonych, minus odpowiednie potrącenia należnych Wyznaczonemu Podwykonawcy i dla których Wykonawca nie dokonał przedstawienia dowodów, opisanych powyżej w pkt. (a) lub (b). Wykonawca winien w takich przypadkach zwrócić Zamawiającemu kwotę bezpośrednio zapłaconą Wyznaczonemu Podwykonawcy przez Zamawiającego.

Powyższe zapisy dotyczą nie tylko Wyznaczonych Podwykonawców, ale wszystkich Podwykonawców w niniejszym Kontrakcie.

6 Kadra i Robotnicy

6.1 Zatrudnienie kadry i robotników

Z wyjątkiem przypadków ustalonych w Specyfikacji w inny sposób, Wykonawca przeprowadzi wszystkie czynności dla zatrudnienia całej kadry i robotników miejscowych lub innych, oraz dla ich opłacenia, zakwaterowania, wyżywienia i transportu.

6.2 Stawki wynagrodzeń oraz warunki zatrudnienia

Wykonawca będzie płacił stawki wynagrodzeń oraz zapewni warunki pracy nie niższe ani gorsze niż przyjęte w zawodzie lub przemyśle, w których roboty są wykonywane. Jeżeli nie można znaleźć odpowiednich stawek i warunków, to Wykonawca będzie płacił stawki wynagrodzeń i zapewni warunki nie niższe ani gorsze niż ogólny poziom zarobków i warunków stosowanych miejscowo przez pracodawców, których zawody lub przemysły są podobne do tego, który reprezentuje Wykonawca.

Powyższe postanowienia niniejszej klauzuli dotyczą całej kadry i robotników, a wszelkie koszty, opłaty i jakiegokolwiek wydatki, jakie zostaną poniesione przez Wykonawcę oraz wszelkie ryzyko związane z zastosowaniem postanowień niniejszej klauzuli, włączając wszelkiego rodzaju ubezpieczenia, cła, opłaty medyczne i inne, koszty utrzymania, urlopy i wszelkie inne koszty uważa się za włączone i objęte Zatwierdzoną Kwotą Kontraktową podaną w ofercie.

6.3 Osoby w służbie Zamawiającego

Wykonawca nie będzie werbował, ani usiłował werbować, kadry ani robotników wśród Personelu Zamawiającego.

6.4 Prawo pracy

Wykonawca będzie przestrzegał obowiązującego Prawa pracy odnoszącego się do Personelu Wykonawcy, włącznie z Prawem dotyczącym zatrudnienia, zdrowia, bezpieczeństwa, opieki, imigracji i emigracji, oraz umożliwi mu korzystanie z wszystkich jego praw. Wykonawca będzie wymagał od swoich pracowników przestrzegania całego Prawa włącznie z tym, które dotyczy bezpieczeństwa pracy.

6.5 Godziny Pracy

W dniach uznawanych miejscowo za wolne od pracy lub poza normalnymi godzinami pracy ustalonymi w Załączniku do Oferty nie będzie wykonywana na Terenie Budowy żadna praca, z następującymi wyjątkami:

- (a) jeśli w Kontrakcie ustalono inaczej,
- (b) za zgodą Inżyniera
- (c) jeśli praca jest nieunikniona lub konieczna dla zabezpieczenia życia lub własności lub dla bezpieczeństwa Robót, o czym Wykonawca ma obowiązek niezwłocznie poinformować Inżyniera.

6.6 Zaplecze dla kadry i robotników

Z wyjątkiem przypadków, kiedy w Specyfikacji ustalono co innego, Wykonawca winien zapewnić i utrzymać całe konieczne zakwaterowanie i zaplecze socjalne dla Personelu Wykonawcy. Wykonawca winien także zapewnić zaplecze dla Personelu Zamawiającego zgodnie ze Specyfikacją.

Wykonawca nie będzie zezwalał nikomu z Personelu Wykonawcy na tymczasowe ani stałe zamieszkanie w obrębie budowli stanowiących część Robót Stałych.

6.7 Zdrowie i bezpieczeństwo

~~Wykonawca będzie przez cały czas podejmował wszelkie racjonalne działania dla ochrony zdrowia i bezpieczeństwa Personelu Wykonawcy. We współpracy z miejscowymi służbami zdrowia Wykonawca zapewni dostępność personelu lekarskiego, sprzętu pierwszej pomocy, izby chorych, oraz ambulansu przez cały czas na Terenie Budowy i w rejonie zakwaterowania Personelu Wykonawcy i Zamawiającego, a także dokona odpowiednich czynności dla spełnienia wszystkich wymagań opieki i higieny, oraz dla przeciwdziałania epidemiom.~~

~~Wykonawca wyznaczy inspektora bezpieczeństwa pracy na Terenie Budowy odpowiedzialnego za utrzymanie bezpieczeństwa i przeciwdziałania wypadkom. Będzie to osoba odpowiednio wykwalifikowana dla tej funkcji i będzie uprawniona do wydawania poleceń oraz podejmowania kroków dla zapobiegania wypadkom.~~

~~W trakcie wykonywania Robót Wykonawca zapewni wszystko, czego ta osoba będzie wymagała dla sprawowania jej obowiązków i ponoszenia odpowiedzialności.~~

~~Wykonawca prześle Inżynierowi szczegółowe informacje o każdym wypadku skoro tylko będzie to możliwe. Wykonawca będzie rejestrował, przechowywał zapisy i sporządzał raporty jakich Inżynier może w racjonalny sposób zażądać, dotyczące zdrowia bezpieczeństwa i opieki nad personelem oraz szkód majątkowych.~~

Wykonawca cały czas będzie podejmował wszystkie rozsądne środki ostrożności dla zapewnienia zdrowia i bezpieczeństwa Personelu Wykonawcy we współpracy z miejscowymi władzami sanitarnymi.

Wykonawca zatrudni lub wyznaczy inspektora BHP zgodnie z obowiązującymi z przepisami, odpowiedzialnego za utrzymanie bezpieczeństwa i ochronę przed wypadkami personelu i siły roboczej. Wykonawca przekaze Inżynierowi dane kontaktowe Inspektora BHP. Inspektor BHP będzie miał odpowiednie kwalifikacje stosowne do swojej pracy i będzie uprawniony do wydawania poleceń i stosowania środków zapobiegających wypadkom. Przez cały okres realizacji Robót, Wykonawca będzie dostarczał wszystko, co będzie konieczne osobie do pełnienia tego zadania oraz zapewni mu stosowne upoważnienia.

Wykonawca winien zawiadomić o każdym wypadku Inżyniera w ciągu 24 godzin od tego wydarzenia na Terenie Budowy, w jego pobliżu lub w związku z prowadzonymi Robotami. Wykonawca winien również zgłosić ten wypadek odpowiednim Władzom, jeśli prawo wymaga takiego zgłoszenia

6.8 Kadra Wykonawcy

Wykonawca powoła całą należną kadrę dla planowania, organizacji, kierowania, zarządzania, nadzorowania i badania Robót w trakcie ich wykonywania oraz tak długo po ich ukończeniu, jak będzie konieczne dla wypełnienia zobowiązań Wykonawcy.

Kadra ma być złożona z dostatecznej liczby osób, mających odpowiednią znajomość języka porozumiewania się, ustalonego w klauzuli 1.4 [*Prawo i Język*] oraz czynności, które mają być wykonane, włącznie z wymaganymi metodami i techniką, zagrożeniami, z którymi należy się liczyć oraz metodami zapobiegania wypadkom, dla pomyślnego i bezpiecznego wykonania Robót.

6.9 Personel Wykonawcy

Personel Wykonawcy ma być odpowiednio wykwalifikowany, posiadać umiejętności i doświadczenie w odpowiednim rzemiośle lub zawodzie. Inżynier może wymagać, aby Wykonawca usunął lub spowodował usunięcie każdej osoby, włącznie z Przedstawicielem Wykonawcy jeżeli zajdzie taka potrzeba, zatrudnioną na Terenie Budowy lub przy Robotach, która:

- (a) uporczywie narusza swoje obowiązki służbowe lub zachowuje się nieostrożnie,
- (b) wykonuje swoje obowiązki w sposób niekompetentny lub niedbały,
- (c) nie przestrzega któregokolwiek postanowienia Kontraktu, lub
- (d) uporczywie zachowuje się w sposób szkodliwy dla bezpieczeństwa, zdrowia, lub ochrony środowiska.

Jeżeli będzie to potrzebne, to Wykonawca w takim przypadku powoła lub spowoduje powołanie odpowiedniej osoby na zastępstwo.

6.10 Zapisy o Sprzęcie i Personelu wykonawcy

Wykonawca będzie dostarczał Inżynierowi szczegółowych informacji o liczbie każdej kategorii Personelu Wykonawcy oraz każdego typu Sprzętu Wykonawcy na Terenie Budowy. Szczegóły należy przedstawiać w każdym miesiącu kalendarzowym w formie zatwierdzonej przez Inżyniera aż do czasu, kiedy Wykonawca ukończy wszystkie roboty wraz zaległymi w dniu ukończenia ustalonym w Świadectwie Przejęcia Robót.

6.11 Zakłócenia porządku publicznego

Przez cały czas Wykonawca podejmie wszelkie racjonalne środki dla przeciwdziałania naruszeniu prawa i porządku publicznego przez lub wśród Personelu Wykonawcy oraz dla zabezpieczenia spokoju i ochrony osób i mienia na Terenie Budowy i w jego otoczeniu.

6.12 Zagraniczny Personel i robotnicy

Wykonawca może zatrudnić do wykonania Robót personel zagraniczny i robotników, jeśli jest to zgodne z Prawem Kraju, w tym z przepisami dotyczącymi wiz pobytowych, pozwoleń na pracę oraz uprawnień wymaganych od personelu inżynierskiego i zarządzającego.

Wykonawca będzie odpowiedzialny za powrót tego personelu do kraju, w którym został zwerbowany lub do kraju stałego pobytu. Wykonawca będzie także odpowiedzialny za transport zwłok lub pogrzeb w przypadku śmierci w Kraju któregokolwiek z tego personelu lub osób zależnych. Odpowiedzialność ta obejmuje także czas podróży.

7. Urządzenia, Materiały i wykonawstwo

7.1 Sposób wykonania

Wykonanie Urządzeń, wyprodukowanie Materiałów i wszelkie inne wykonawstwo Robót przez Wykonawcę odbędzie się:

- (a) jeśli taki sposób jest w Kontrakcie ustalony, to w sposób zgodny z Kontraktem,
- (b) w sposób fachowy i staranny, zgodny z uznaną dobrą praktyką, oraz

(c) o ile w Kontrakcie nie ustalono inaczej, to przy użyciu odpowiednich urządzeń i bezpiecznych Materiałów.

Wszystkie zastosowane Materiały, wyroby budowlane i Urządzenia muszą być dopuszczone do stosowania w budownictwie zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami Prawa, w szczególności z Prawem budowlanym i ustawą o wyrobach budowlanych z dnia 8września 2016 (Dz.U. 2016 poz. 1570) Minimalne wymagania w stosunku do Materiałów, wyrobów i Urządzeń są określone w Specyfikacji i Dokumentacji Projektowej.

7.2 Próbk

Przed użyciem Materiałów i dostawą maszyn, urządzeń i armatury do Robót Wykonawca dostarczy następujące próbki i odnośne informacje do akceptacji Inżyniera ~~zaopiniowania przez Inżyniera i akceptacji przez Zamawiającego:~~

- (a) standardowe próbki producenta Materiałów oraz próbki wyspecyfikowane w Kontrakcie, wszystkie na koszt Wykonawcy, oraz
- (b) dodatkowe próbki, na podstawie poleceń Inżyniera jako Zmiany. Każda próbka winna być opatrzona etykietką informującą o pochodzeniu i przewidywanym wykorzystaniu do Robót ,
- (c) wnioski materiałowe (maszyn/urządzeń/armatury) z oznaczeniem ich opisu w dokumentacji projektowej i STWiORB i załącznikami w postaci kart technicznych i dokumentów potwierdzających ich dopuszczenie do stosowania w budownictwie,
- (d) zaopiniowany wniosek materiałowy (maszyn/urządzeń/armatury) przez Projektanta w przypadku braku specyfikacji w dokumentacji projektowej i STWiORB.

7.3 Inspekcje

Personel Zamawiającego będzie o każdym rozsądnym czasie:

- (a) miał swobodny dostęp do wszystkich części Terenu Budowy i do wszystkich miejsc, z których jest pozyskiwany Materiał naturalny; oraz
- (b) uprawniony do badania, dokonywania inspekcji, mierzenia i dokonywania prób materiałów i wykonawstwa, oraz do sprawdzania postępu produkcji Urządzeń oraz wytwarzania Materiałów w trakcie produkcji, fabrykacji oraz budowy na Terenie Budowy i poza nim.

Wykonawca zapewni Personelowi Zamawiającego pełną swobodę w wykonywaniu tych czynności, włącznie z udostępnieniem urządzeń, zezwoleń, oraz sprzętu bezpieczeństwa. Żadne takie działanie nie zwolni Wykonawcy od żadnego zobowiązania lub odpowiedzialności.

Wykonawca powiadomi Inżyniera skoro tylko jakakolwiek robota będzie gotowa, ale przed jej zakryciem lub usunięciem z pola widzenia, lub opakowaniem dla składowania lub transportu. W takim przypadku Inżynier winien niezwłocznie albo przeprowadzić badanie, inspekcję, pomiary lub próby, albo powiadomić Wykonawcę, że nie będzie tego czynił. Jeżeli Wykonawca nie da powiadomienia, to na żądanie Inżyniera winien on odkryć uprzednio zakryte roboty dla zbadania przez Inżyniera, po czym przywrócić stan początkowy, wszystko na koszt Wykonawcy.

7.4 Próby

Niniejsza klauzula odnosi się do wszystkich prób wymienionych w Kontrakcie w tym:

- a) Rozruch Mechaniczny
- b) Rozruch Hydrauliczny
- c) Rozruch Technologiczny
- d) Próby końcowe ustalone w klauzuli 9. [Próby Końcowe]

poza Próbami Eksploatacyjnymi jeśli są one wymagane.

Wykonawca dostarczy wszelką aparaturę, pomoc, dokumenty i inne informacje, energię elektryczną, wyposażenie, paliwo, materiały zużywalne, przyrządy, robociznę, materiały oraz odpowiednio wykwalifikowany i doświadczony personel konieczny do sprawnego przeprowadzenia prób. Wykonawca uzgodni z Inżynierem czas i miejsce dokonania ustalonych prób wszelkich Urządzeń, Materiałów i innych części Robót.

Wykonawca poniesie pełne koszty związane z wykonaniem;

- prób i badań zleczanych na zewnątrz niezbędnych do potwierdzenia zakładanych wskaźników eksploatacyjnych w kontrakcie,

- ewentualnych ekspertyz i badań w zakresie zamontowanych materiałów i urządzeń,

Na mocy rozdziału 13 *[Zmiany i uzupełnienia]* Inżynier może zmienić miejsce i szczegóły ustalonych prób, lub polecić Wykonawcy wykonanie dodatkowych prób.

Jeżeli takie zmienione lub dodatkowe próby potwierdzą, że badane Urządzenie, Materiały lub wykonawstwo nie są zgodne z Kontraktem, to koszt wykonania danej Zmiany zostanie poniesiony przez Wykonawcę, niezależnie od innych postanowień Kontraktu.

Inżynier powiadomi Wykonawcę z wyprzedzeniem nie mniejszym niż 24 godziny o swoim zamiarze uczestniczenia w próbie. Jeżeli Inżynier nie stawi się w uzgodnionym miejscu i czasie, to z wyjątkiem przypadków, kiedy Wykonawca otrzyma inne polecenie Inżyniera, Wykonawca może dokonać prób pod jego nieobecność, a próby przeprowadzone w takim przypadku będą traktowane tak, jakby odbyły się w obecności Inżyniera

Jeżeli z powodu wykonania polecenia Inżyniera lub opóźnienia, za które Zamawiający jest odpowiedzialny nastąpi opóźnienie czy też Wykonawca poniesie Koszt, to Wykonawca powiadomi o tym Inżyniera i na mocy klauzuli 20.1 *[Roszczenia Wykonawcy]* będzie uprawniony do:

(a) przedłużenia czasu o takie opóźnienie na mocy klauzuli 8.4 *[Przedłużenie Czasu na Ukończenie]*, jeśli ukończenie jest lub będzie opóźnione, oraz

(b) pokrycia takiego Kosztu ~~plus umiarkowany zysk~~, który należy włączyć do Ceny Kontraktowej.

Po otrzymaniu tego powiadomienia, Inżynier winien postępować zgodnie z klauzulą 3.5 *[Ustalenia]* dla uzgodnienia lub ustalenia tych spraw.

Wykonawca niezwłocznie dostarczy Inżynierowi odpowiednio poświadczony raporty z prób. Jeżeli wynik prób będzie pozytywny, to Inżynier potwierdzi świadectwo Wykonawcy z prób, lub wystawi mu świadectwo potwierdzające pozytywny wynik prób. Jeżeli Inżynier nie wziął udziału w próbie, to będzie się uważało, że uznał dokonane odczyty za wierne.

7.5 Odrzucenie

Jeżeli w wyniku badania, inspekcji, pomiarów lub prób zostanie stwierdzone, że Urządzenie, Materiały lub wykonawstwo są wadliwe lub w inny sposób niezgodne z Kontraktem, to Inżynier może odrzucić to Urządzenie, Materiały lub wykonawstwo powiadamiając o tym Wykonawcę z odpowiednim uzasadnieniem. W takich przypadkach Wykonawca niezwłocznie naprawi wadę i spowoduje aby uprzednio odrzucony przedmiot spełniał wymagania Kontraktu. Jeżeli Inżynier wymaga, aby dane Urządzenie, Materiał lub wykonawstwo zostały poddane ponownej próbie, to próba taka winna się odbyć na takich samych zasadach i warunkach jak poprzednia. Jeżeli odrzucenie i ponowna próba spowoduje, że Zamawiający poniesie dodatkowe koszty, to na mocy klauzuli 2.5 *[Roszczenia Zamawiającego]* Wykonawca będzie miał obowiązek pokryć je Zamawiającemu.

7.6 Prace zabezpieczające i naprawcze

Pomimo wszelkich wcześniejszych prób lub poświadczeń, Inżynier może polecić Wykonawcy:

- (a) usunięcie z Terenu Budowy i zastąpienie wszelkich Urządzeń lub Materiałów, które nie są zgodne z Kontraktem;
- (b) usunięcie i ponowne wykonanie wszelkich innych prac, które nie są zgodne z Kontraktem, oraz
- (c) wykonanie wszelkich prac, które są pilnie potrzebne dla bezpieczeństwa Robót, czy to z powodu wypadku, okoliczności nieprzewidzianych czy innego powodu.

Wykonawca winien zastosować się do takich poleceń w rozsądnym czasie, który powinien być wskazany w poleceniu, lub natychmiast, jeśli pilność została nakazana na podstawie pkt. (c).

Jeżeli Wykonawca nie zastosuje się do polecenia, to Zamawiający będzie upoważniony do zatrudnienia i opłacenia innych osób dla wykonania takiej pracy. Na mocy klauzuli 2.5 [Roszczenia Zamawiającego] Wykonawca będzie obowiązany do pokrycia Zamawiającemu wszelkich kosztów, wynikłych z niewykonania polecenia z wyjątkiem zakresu, w jakim Wykonawca jest uprawniony do otrzymania zapłaty za daną pracę.

7.7 Prawo własności do Urządzeń i Materiałów

~~W granicach zgodnych z Prawem Kraju każda pozycja Urządzeń i Materiałów będzie stawała się własnością Zamawiającego, wolną od zastawów prawnych i innych obciążeń, w czasie gdy nastąpi wcześniejsze z następujących zdarzeń:~~

- ~~(a) gdy zostanie ona dostarczona na Teren Budowy;~~
- ~~(b) gdy Wykonawca nabędzie prawa do zapłaty wartości Urządzeń i Materiałów na mocy klauzuli 8.10 [Zapłata za Urządzenia i Materiały w przypadku zawieszenia].~~

W granicach zgodnych z Prawem Kraju każda pozycja Urządzeń i Materiałów będzie stawała się własnością Zamawiającego, wolną od zastawów prawnych i innych obciążeń, po nabyciu przez Wykonawcę prawa do zapłaty wartości Urządzeń i Materiałów.

Fakt ten nie będzie zwalniał Wykonawcy od ponoszenia pełnej odpowiedzialności materialnej i prawnej za wbudowane Materiały i Urządzenia do chwili wydania Świadectwo Przejęcia.

7.8 Opłaty wydobywcze i inne

Jeżeli w Specyfikacji nie ustalono inaczej, to Wykonawca poniesie wszystkie opłaty licencyjne, wydobywcze, dzierżawne i inne za:

- (a) wydobycie Materiałów naturalnych poza obszarem Terenu Budowy; oraz
- (b) zwałkę materiałów pochodzących z rozbiórki i wykopów oraz innych materiałów zbędnych, zarówno naturalnych jak sztucznie wytworzonych, poza obszarem zwałowisk w obrębie Terenu Budowy, wymienionych w Kontrakcie.
- (c) Zajęcie tymczasowe terenów do wykonania robót;
- (d) Utylizację materiałów z rozbiórki i odpadów budowlanych ;
- (e) Nadzór właścicieli infrastruktury podziemnej i naziemnej;
- (f) Zajęcie pasa drogowego, organizacji ruchu i jego utrzymania;
- (g) Wykonanie przyłączy mediów i ich pobór,
- (h) Zrzut ścieków i wywóz odpadów gospodarczych;
- (i) Inne opłaty wynikające z wykonanych prób, ekspertyz, sprawdzeń, korzystania ze środowiska, opłat administracyjnych, itp.

7.9 Materiały i Urządzenia z rozbiórki

Materiały i Urządzenia z rozbiórki wskazane przez Zamawiającego w Kontrakcie jako własność Zamawiającego, albo właściciela przebudowywanych urządzeń, Wykonawca jest zobowiązany przetransportować oraz złożyć w miejscach wskazanych przez Inżyniera, w obrębie Terenu Budowy.

Pozostałe materiały z rozbiórki Wykonawca jest zobowiązany usunąć poza Teren Budowy zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012r, o odpadach (Dz. U. z dnia 8 stycznia 2013 r., poz. 21).

Wszelkie koszty wynikające z niniejszej Klauzuli uważa się za uwzględnione w Zatwierdzonej Kwocie Kontraktowej.

8. Rozpoczęcie, opóźnienie i zawieszenie

8.1 Rozpoczęcie Robót

Inżynier wyznaczy Wykonawcy Datę Rozpoczęcia z wyprzedzeniem nie mniej niż 7-dniowym. ~~Jeśli w Warunkach Szczególnych nie przewidziano inaczej, to Data Rozpoczęcia nie będzie późniejsza niż 42 dni po otrzymaniu przez Wykonawcę Listu Zatwierdzającego.~~ Wykonawca rozpocznie wykonywanie Robót skoro tylko będzie to wykonalne po Dacie Rozpoczęcia, a następnie będzie wykonywał Roboty z należyтым pośpiechem i bez opóźnień.

8.2 Czas na Ukończenie

Wykonawca ukończy całość Robót oraz każdy wymieniony w Kontrakcie Odcinek w Czasie na Ukończenie przewidywanym dla **Robót do dnia 30.09.2018 r.** zależnie od przypadku, włącznie z:

- (a) zaliczeniem Prób Końcowych, oraz
- (b) odbiorem końcowym robót, oraz
- (c) przekazaniem dla Zamawiającego kompletnych dokumentów odbiorowych „Operat Kolaudacyjny” oraz
- (d) ukończeniem wszystkich robót ustalonych w Kontrakcie jako wymagane do uznania Robót lub Odcinka za ukończony dla celów przejścia na mocy klauzuli 10.1 [*Przejęcie Robót i Odcinków*]

8.3 Program

W terminie do 28 dni od daty **podpisania Umowy** ~~otrzymania wezwania na mocy klauzuli 8.1 [*Rozpoczęcie Robót*]~~ Wykonawca przedłoży Inżynierowi szczegółowy program. Następnie Wykonawca będzie obowiązany dostarczać zaktualizowany program kiedy tylko poprzedni program okaże się niezgodny z rzeczywistym postępem lub ze zobowiązaniami Wykonawcy.

Każdy program będzie zawierał:

- (a) porządek, w jakim Wykonawca zamierza wykonywać Roboty, włącznie z założoną koordynacją każdego przewidzianego w Kontrakcie etapu projektowania, Dokumentami Wykonawcy, zakupami, produkcją Urządzeń, dostawą na Teren Budowy, budową, montażem i próbami, **rozruchem technologicznym i próbami końcowymi, zawartymi w opracowanym Harmonogramie Rzeczowo-Finansowy.**

Harmonogram rzeczowo-finansowy powinien zawierać elementy skończone, które będą podlegały rozliczeniu po osiągnięciu określonego poziomu ich wykonania lub po zakończeniu każdego z nich odrębnie.

Elementy skończone powinny być spójne ze wskaźnikami monitorowania realizacji projektu określonymi przez Zamawiającego we wniosku o dofinansowanie.

- (b) każdy etap roboty każdego Wyznaczonego Podwykonawcy zgodnie z definicją w rozdziale 5 [*Wyznaczeni Podwykonawcy*]
- (c) porządek i koordynację inspekcji i prób wymienionych w Kontrakcie, oraz

- (d) raport towarzyszący, który obejmie:
- (e) ogólny opis metod, które Wykonawca zamierza zastosować i ważniejsze etapy wykonywania Robót, oraz
- (f) (szczegóły opisujące uzasadnione przewidywania Wykonawcy co do liczby każdej kategorii Personelu Wykonawcy, oraz każdego typu Sprzętu Wykonawcy, potrzebnego na Terenie Budowy dla każdego większego etapu budowy.
- (g) listę wszystkich pozwoleń wymaganych do rozpoczęcia, wykonania i ukończenia Robót na podstawie Programu ;
- (h) listę wszystkich większych pozycji Sprzętu Wykonawcy, jakich on lub jego Podwykonawcy zamierzają użyć (np. koparki, ciężarówki, dźwigi, ubijarki, mieszarki, urządzenia do układania asfaltu, itp.), zawierającą ich charakterystykę.
- (i) Ilość personelu, jaką on lub jego Podwykonawcy zamierzają wykorzystać dla realizacji Robót na podstawie Programu.

Jeżeli Inżynier w ciągu 21 dni od otrzymania takiego programu nie powiadomi Wykonawcy o zakresie swoich zastrzeżeń w stosunku do niezgodności programu z Kontraktem, to Wykonawca winien działać zgodnie tym programem, z uwzględnieniem wszelkich innych zobowiązań kontraktowych. Personel Zamawiającego winien planować swoje działania na podstawie tego programu.

Wykonawca winien niezwłocznie powiadamiać Inżyniera o przewidywanych szczególnych wydarzeniach lub okolicznościach, które mogą negatywnie wpłynąć na robotę, zwiększyć Cenę Kontraktową, lub opóźnić wykonywanie Robót. Inżynier może wymagać od Wykonawcy przedstawienia oczekiwanych szacunkowych skutków przyszłych wydarzeń lub okoliczności czy też oferty na mocy klauzuli 13.3 [Procedura wprowadzania Zmian].

Jeżeli w jakimkolwiek czasie Inżynier powiadomi Wykonawcę, że program w określonym zakresie nie spełnia wymagań Kontraktu lub że nie jest zgodny z rzeczywistym postępowaniem i deklarowanymi zamiarami Wykonawcy, to Wykonawca winien przedłożyć Inżynierowi program skorygowany na podstawie niniejszej klauzuli.

Wykonawca spełni wymagania zawarte w pozwoleniach i zapewni wystawiającym je władzom pełną możliwość inspekcji i sprawdzenia Robót, jak również uczestnictwo w próbach i badaniach wykonywanych Robót. Zgodność z wymaganiami podanymi w pozwoleniach nie zwalnia Wykonawcy z jakiegokolwiek obowiązku czy odpowiedzialności w ramach Kontraktu.

8.4 Przedłużenie czasu na ukończenie

Wykonawca będzie uprawniony do przedłużenia Czasu na Ukończenie na mocy klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy] w granicach w jakich ukończenie dla celów określonych w klauzuli 10.1 [Przejęcie Robót i Odcinków] będzie opóźnione przez którąkolwiek z poniższych przyczyn:

- (a) Zmiany, o ile korekta Czasu na Ukończenie nie została uzgodniona na mocy klauzuli 13.3 [Procedura wprowadzania Zmian] lub innej istotnej zmiany ilości jakiegokolwiek pozycji Robót objętych Kontraktem,
- (b) opóźnienia dającego uprawnienia Wykonawcy do przedłużenia czasu na mocy jakiegokolwiek klauzuli niniejszych Warunków,
- (c) wyjątkowo niepomyślnych warunków klimatycznych,
- (d) spowodowanych przez epidemię, działania rządowe, Nieprzewidywalnych braków możliwości zatrudnienia personelu lub uzyskania Dostaw, lub
- (e) jakiegokolwiek opóźnienia, utrudnienia lub przeszkód spowodowanych przez lub dających się przypisać Zamawiającemu, Personelowi Zamawiającego; lub innemu wykonawcy, zatrudnionemu przez Zamawiającego na Terenie Budowy.

Jeżeli Wykonawca uzna, że ma prawo do przedłużenia Czasu na Ukończenie, to winien on

wystąpić do Inżyniera zgodnie z klauzulą 20.1 [*Roszczenia Wykonawcy*]. Inżynier, ustalając każde przedłużenie czasu na mocy klauzuli 20.1 winien dokonać przeglądu wszelkich poprzednich ustaleń na ten temat, po czym może zwiększyć sumaryczne przedłużenie czasu, ale nie może go zmniejszyć.

Inżynier, ustalając każde przedłużenie czasu na mocy klauzuli 20.1 winien dokonać przeglądu wszelkich poprzednich ustaleń na ten temat oraz odmówić przedłużenia Czasu na Ukończenie w takim zakresie, w jakim roszczenie Wykonawcy kompensuje się ze zbyt wolnym tempem wykonawstwa. Inżynier ma również prawo zmniejszenia, a nawet anulowania przyznanego przedłużenia Czasu na Ukończenie, jeżeli przedłużenie to skompensuje się ze zbyt wolnym tempem wykonawstwa. Zamawiający może zwrócić się z takimi żądaniami ustalenia do Inżyniera stosując odpowiednio zapisy klauzuli 2.5 [*Roszczenia Zamawiającego*].

Dla uniknięcia wątpliwości ustala się, iż nie stanowi podstawy do Przedłużenia Czasu na Ukończenie opóźnienie Zamawiającego bądź Inżyniera w zatwierdzaniu Dokumentów Wykonawcy, jeżeli składane dokumenty będą niekompletne bądź niezgodne z postanowieniami Kontraktu.

Zamawiający przewiduje możliwość wystąpienia znalezisk, w tym archeologicznych na terenie Budowy. W takim wypadku Wykonawcy nie przysługuje roszczenie o przedłużenie Czasu na Ukończenie oraz roszczenie o dodatkową zapłatę w zakresie, w jakim łączny okres przedłużenia na tej podstawie nie przekroczy 35 dni

8.5 Opóźnienie spowodowane przez władze

W przypadku, gdy

- (a) Wykonawca starannie przestrzegał procedur, ustalonych przez odnośne legalnie ukonstytuowane władze publiczne Kraju; a mimo to:
- (b) władze te opóźniły lub przerwały roboty Wykonawcy; oraz
- (c) opóźnienie to lub przerwa były Nieprzewidywalne, to takie opóźnienie lub przerwa będą uważane za spowodowane przez przyczynę objętą pkt. (b) klauzuli 8.4 [*Przedłużenie Czasu na Ukończenie*].

8.6 Tempo wykonawstwa

Jeżeli kiedykolwiek:

- (a) rzeczywisty postęp jest zbyt powolny dla ukończenia w Czasie na Ukończenie czy też
- (b) postęp jest, lub będzie opóźniony w stosunku do aktualnego programu objętego klauzulą 8.3 [*Program*],

z wyjątkiem przypadków, objętych klauzulą 8.4 [*Przedłużenie Czasu na Ukończenie*] to Inżynier może na mocy klauzuli 8.3 [*Program*] polecić Wykonawcy przedłożenie skorygowanego programu oraz raportu towarzyszącego, opisującego zaktualizowane metody, które Wykonawca zamierza zastosować w celu przyspieszenia tempa wykonawstwa i ukończenia Robót w Czasie na Ukończenie.

Z wyjątkiem przypadków, kiedy Inżynier zaleci inaczej, Wykonawca winien przyjąć skorygowane metody, które mogą wymagać przedłużenia godzin pracy czy też liczby Personelu Wykonawcy czy też Dostaw na ryzyko i koszt Wykonawcy. Jeżeli tak skorygowane metody spowodują także, że Zamawiający poniesie dodatkowe koszty, to Wykonawca pokryje dodatkowo te koszty Zamawiającemu z uwzględnieniem klauzuli 2.5 [*Roszczenia Zamawiającego*], poza karą za zwłokę, jeśli będzie ona należna na mocy klauzuli 8.7 poniżej).

8.7 Kary za zwłokę ~~umowne~~

~~Jeżeli Wykonawca nie wypełni wymagań klauzuli 8.2 [*Czas na Ukończenie*] to będzie on zobowiązany do zapłacenia Zamawiającemu za to uchybienie kary na mocy klauzuli 2.5 [*Roszczenia Zamawiającego*]. Kara taka będzie równa kwocie ustalonej w Załączniku do Oferty i~~

~~będzie płacona za każdy dzień, który upłynie między odpowiednim Czasem na Ukończenie i dniem ustalonym w Świadczeniu Przejęcia. Łączna kwota kary należnej na mocy niniejszej klauzuli nie może jednak przekroczyć maksymalnej kwoty kary za zwłokę, jeśli taka jest ustalona w Załączniku do Oferty. Wymienione kary za zwłokę będą jedynymi karami należnymi od Wykonawcy za takie uchybienie poza przypadkami wypowiedzenia na mocy klauzuli 15.2 [Rozwiązanie przez Zamawiającego] przed ukończeniem Robót. Kary te nie zwolnią Wykonawcy ze zobowiązań ukończenia Robót, ani z innych obowiązków, zobowiązań ani odpowiedzialności, jakie mogą wynikać z Kontraktu.~~

Wykonawca zapłaci Zamawiającemu Kary umowne:

- (a) jeżeli nie wypełni wymagań klauzuli 8.2 [Czas na Ukończenie], na mocy klauzuli 2.5 [Roszczenia Zamawiającego]. Kara za zwłokę będzie równa kwocie 20.000 zł netto i będzie płacona za każdy dzień, który upłynie między odpowiednim Czasem na Ukończenie i dniem ustalonym w Świadczeniu Przejęcia.
- (b) za opóźnienie w wykonaniu innych zobowiązań Wykonawcy wynikających z Kontraktu, dla których w kontrakcie podane są terminy, w wysokości 5.000 zł za każdy dzień opóźnienia,
- (c) za brak zapłaty lub za nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, zgodnie z Klauzulą 4.4 [Podwykonawcy] w wysokości 5 000 PLN (słownie: pięć tysięcy złotych) za każdy taki przypadek;
- (d) za nieprzedłożenie do zaakceptowania Zamawiającemu projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany, zgodnie z Klauzulą 4.4 [Podwykonawcy] 15 000 PLN (słownie: piętnaście tysięcy złotych),
- (e) za nieprzedłożenie w terminie poświadczonyj za zgodność z oryginałem kopii zawartej Umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany, zgodnie z Klauzulą 4.4 [Podwykonawcy] w wysokości 1 000 PLN (słownie: tysiąc złotych) za każdy dzień zwłoki;
- (f) za nie przedłożenie Zamawiającemu zmiany Umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, zgodnie z Klauzulą 4.4 [Podwykonawcy] w wysokości 2 000 PLN (słownie: dwa tysiące złotych) za każdy dzień zwłoki;
- (g) za wykonywanie za pomocą Podwykonawców innych Robót niż wskazane w Umowie podwykonawczej, bez zgody Zamawiającego - w wysokości 50 000 PLN (słownie: pięćdziesiąt tysięcy złotych), za każdy taki przypadek;
- (h) za odstąpienie od umowy z przyczyn, które wystąpiły po stronie Wykonawcy, w wysokości 5 % Kwoty Kontraktowej;
- (i) za każde inne istotne naruszenie zobowiązań Wykonawcy, prowadzące do naruszenia warunków bezpieczeństwa na terenie budowy – w wysokości 5.000 zł za każde stwierdzone naruszenie,
- (j) za uchybienie zapewnieniu obecności na budowie Kierownika Budowy i Kierowników robót, zgodnie z Klauzulą 4.4 [Ogólne zobowiązania Wykonawcy]– w wysokości 5.000 zł za każde stwierdzone naruszenie,
- (k) za każde naruszenie zobowiązania do zachowania poufności - w wysokości 1.000 zł za każde stwierdzone naruszenie.

Zapłata przez Wykonawcę Kar umownych w przypadkach określonych powyżej nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia Robót lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z Kontraktu.

Każda z Kar umownych wymienionych w podpunktach od (a) do (k) jest niezależna od siebie, a Zamawiający ma prawo dochodzić każdej z nich niezależnie od dochodzenia pozostałych.

Zamawiający może potrącić kwotę Kary umownej z każdą płatnością należną lub jaka będzie się należeć Wykonawcy oraz uzyskać jej wartość z Zabezpieczenia Wykonania. Zamawiający jest uprawniony do skompensowania lub dokonania potrącenia Kar umownych z wartości wynagrodzenia lub innych wierzytelności z jakiegokolwiek należności wskazanej w fakturze VAT wystawionej przez Wykonawcę.

Zamawiający zastrzega sobie prawo do żądania odszkodowania uzupełniającego przenoszącego wysokość Kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody, powstałej lub mogącej powstać w związku z nienależytym wykonywaniem przez Wykonawcę Umowy.

8.8 Zawieszenie Robót

Inżynier może w polecić Wykonawcy zawieszenie wykonywania części lub całości Robót. W czasie takiego zawieszenia Wykonawca będzie chronił, składował i zabezpieczał taką część lub Roboty przed zużyciem, stratą lub uszkodzeniem. Inżynier może także powiadomić o przyczynie zawieszenia. Poniższe klauzule 8.9, 8.10 i 8.11 nie będą miały zastosowania poza granicami w jakich ta przyczyna jest podana do wiadomości i odpowiedzialność za nią obciąża Wykonawcę.

8.9 Następstwa zawieszenia

Jeżeli w wyniku zastosowania się do polecenia Inżyniera wydanego zgodnie z klauzulą 8.8 [*Zawieszenie Robót*] czy też późniejszego podjęcia roboty wystąpi opóźnienie czy też Wykonawca poniesie Koszt, to winien on powiadomić Inżyniera. Na mocy klauzuli 20.1 [*Roszczenia Wykonawcy*] Wykonawca będzie uprawniony do:

- (a) przedłużenia czasu dla każdego takiego opóźnienia na mocy klauzuli 8.4 [*Przedłużenie Czasu na Ukończenie*], jeśli ukończenie jest lub będzie opóźnione, oraz
- (b) pokrycia każdego takiego Kosztu, który należy włączyć do Ceny Kontraktowej.

Po otrzymaniu takiego powiadomienia Inżynier winien postępować zgodnie z klauzulą 3.5 [*Ustalenia*] dla uzgodnienia lub ustalenia tych spraw.

Wykonawca nie będzie uprawniony do przedłużenia czasu, ani do pokrycia Kosztu poniesionego dla naprawy skutków wadliwego projektu Wykonawcy, wykonawstwa lub materiałów, ani niedopełnienia przez Wykonawcę obowiązku ochrony, składowania lub zabezpieczenia zgodnie z klauzulą 8.8 [*Zawieszenie Robót*]

8.10 Zapłata za Urządzenia i Materiały w przypadku zawieszenia

Wykonawca będzie uprawniony do otrzymania zapłaty, ustalonej na dzień zawieszenia, wartości Urządzeń czy też Materiałów ~~nie~~ dostarczonych na Teren Budowy, jeżeli:

- (a) praca nad Urządzeniami lub dostawa Urządzeń czy też Materiałów na Teren Budowy została zawieszona na okres dłuższy niż ~~28~~ 90 dni, oraz
- (b) Wykonawca oznakuje Urządzenia i Materiały jako własność Zamawiającego zgodnie z poleceniami Inżyniera.

8.11 Przedłużone zawieszenie

Jeżeli zawieszenie na mocy klauzuli 8.8 [*Zawieszenie Robót*] trwa dłużej niż 84 dni, to Wykonawca może zażądać od Inżyniera zezwolenia na wznowienie Robót. Jeżeli Inżynier nie udzieli zezwolenia w ciągu 28 dni od daty otrzymania tego żądania, to Wykonawca może powiadomić Inżyniera, że uznaje takie zawieszenie jako rezygnację na mocy rozdziału 13 [*Zmiany i uzupełnienia*] objętej zawieszeniem części Robót. Jeżeli Zawieszenie dotyczy całości Robót, to Wykonawca może dać wypowiedzenie na mocy klauzuli 16.2 [*Rozwiązanie Kontraktu przez Wykonawcę*].

8.12 Wznowienie Robót

Po wydaniu zezwolenia lub polecenia wznowienia Robót, Wykonawca i Inżynier wspólnie

zbadają Roboty oraz Urządzenia i Materiały, objęte zawieszeniem. Wykonawca naprawi wszelkie zużycie, wady lub ubytki w Robotach, Urządzeniach czy też Materiałach, powstałe w czasie zawieszenia.

9. Próby Końcowe

9.1 Obowiązki Wykonawcy

Wykonawca wykona Próby Końcowe zgodnie z niniejszą klauzulą oraz klauzulą 7.4 [Próby] po dostarczeniu wszystkich dokumentów zgodnie z pkt. (d) klauzuli 4.1 [Ogólne zobowiązania Wykonawcy].

Wykonawca powiadomi Inżyniera z wyprzedzeniem co najmniej 21-o dniowym o dniu, w którym Wykonawca będzie gotów do przeprowadzenia każdej z Prób Końcowych. Jeśli nie uzgodniono inaczej, to Próby Końcowe będą wykonane w okresie do 14 dni od dnia gotowości, w dniu lub dniach wyznaczonych przez Inżyniera.

W ocenie wyników Prób Końcowych Inżynier winien brać pod uwagę tolerancje na wpływ wcześniejszego użytkowania Robót przez Zamawiającego na wyniki i inne cechy charakterystyczne Robót. Wykonawca przedłoży poświadczony wynik tych Prób Inżynierowi skoro tylko Roboty lub Odcinek przejdą pozytywnie Próby Końcowe.

9.2 Opóźnione Próby Końcowe

Jeżeli Próby Końcowe są opóźniane z przyczyn, za które odpowiedzialny jest Zamawiający, to znajdzie zastosowanie piąty akapit klauzuli 7.4 [Próby] czy też klauzula 10.3 [Zakłócanie Prób Końcowych].

Jeżeli Próby Końcowe są opóźniane z przyczyn, za które odpowiedzialny jest Wykonawca, to Inżynier może wezwać Wykonawcę do przeprowadzenia tych Prób w terminie do ~~24~~ 7 dni od otrzymania wezwania. Wykonawca winien wykonać Próby w takim dniu lub dniach w tym okresie, jakie sam wyznaczy i o których uprzedzi Inżyniera.

Jeżeli Wykonawca nie przeprowadzi Prób w wyznaczonym terminie ~~24~~ 7 dni, to Personel Zamawiającego może przeprowadzić Próby na ryzyko i koszt Wykonawcy. Takie Próby będą następnie uznawane tak, jakby były przeprowadzone w obecności Wykonawcy, a ich wyniki będą uznane za wierne.

9.3 Ponowne Próby Końcowe

Jeżeli wyniki Prób Końcowych Robót lub Odcinka okażą się negatywne, to znajdzie zastosowanie klauzula 7.5 [Odrzucenie], a Inżynier lub Wykonawca mogą zażądać powtórzenia nieudanych Prób oraz Prób Końcowych na odnośnych robotach, na tych samych zasadach i warunkach.

9.4 Niepomyślny wynik Prób końcowych

Jeżeli wyniki Prób Końcowych Robót lub Odcinka ponowionych zgodnie z klauzulą 9.3 [Ponowne Próby Końcowe] także okażą się negatywne, to Inżynier będzie uprawniony do:

- (a) zlecenia ponownego powtórzenia Prób Końcowych na mocy klauzuli 9.3;
- (b) odrzucenia całości Robót lub, zależnie od przypadku Odcinka, jeżeli negatywny wynik pozbawi Zamawiającego istotnych korzyści z Robót lub Odcinka. W takim przypadku Zamawiający będzie mógł zastosować takie same środki zaradcze, jakie są przewidziane w pkt. (c) klauzuli 11.4 [Niewypełnienie Obowiązku usuwania Wad];

10. Przejęcie przez Zamawiającego

10.1 Przejęcie Robót i Odcinków

Z wyjątkiem przypadków opisanych w klauzuli 9.4 [Niepomyślny wynik Prób Końcowych] Roboty będą przejęte przez Zamawiającego gdy (i) Roboty zostały ukończone zgodnie z Kontraktem, włącznie ze sprawami opisanymi w klauzuli 8.2 [Czas na Ukończeniu] i z

~~wyjątkiem tego, co jest dopuszczone na mocy pkt. (a) poniżej, oraz (ii) zostało wystawione Świadcstwo Przejęcia dla Robót, lub należy przyjąć, że zostało wystawione zgodnie z niniejszą klauzulą.~~

~~Wykonawca może złożyć Inżynierowi wniosek o wystawienie Świadcstwa Przejęcia nie wcześniej, niż na 14 dni przed tym, kiedy Roboty będą zdaniem Wykonawcy ukończone i gotowe do przejścia. Jeżeli Roboty są podzielone na Odcinki, to Wykonawca może podobnie wystąpić o Świadcstwo Przejęcia dla każdego Odcinka.~~

Wykonawca złoży Zamawiającemu wniosek o wystawienie Świadcstwa Przejęcia przed tym, kiedy Roboty będą zdaniem Wykonawcy ukończone i gotowe do przejścia, włącznie ze sprawami opisanymi w klauzuli 8.2. Jeżeli Roboty podzielone są na Odcinki, to Wykonawca wystąpi o Świadcstwo Przejęcia dla każdego z nich.

W ciągu 28 dni od otrzymania wniosku od Wykonawcy, ~~Inżynier~~ Zamawiający winien:

- (a) wystawić Świadcstwo Przejęcia dla Wykonawcy, ustalając datę z jaką Roboty lub Odcinek zostały ukończone zgodnie z Kontraktem, poza drobniejszymi zaległymi pracami czy wadami, których dokończenie czy też usunięcie nie będzie miało istotnego wpływu na użytkowanie Robót lub Odcinka zgodnie z przeznaczeniem; lub
- (b) odrzucić wniosek, podając przyczyny i określając roboty, których wykonanie przez Wykonawcę będzie wymagane dla umożliwienia wystawienia Świadcstwa Przejęcia. W tym przypadku Wykonawca winien dokończyć wskazane roboty przed wystawieniem ponownego wniosku na mocy niniejszej klauzuli.

~~Jeżeli Zamawiający nie wystawi Świadcstwa Przejęcia ani nie odrzuci wniosku Wykonawcy w okresie 28 dni, a Roboty lub, zależnie od przypadku, ich Odcinek są zasadniczo zgodne z Kontraktem, to będzie się uważało, że Świadcstwo Przejęcia zostało wystawione z ostatnim dniem tego okresu.~~

10.2 Przejęcie części Robót

Inżynier może, zależnie od wyłącznego uznania Zamawiającego, wystawić odrębne Świadcstwo Przejęcia dla każdej części Robót Stałych

Zamawiający nie będzie użytkował żadnej części Robót (poza użytkowaniem czasowym, które albo jest przewidziane w Kontrakcie albo uzgodnione między Stronami) zanim Inżynier nie wystawi Świadcstwa Przejęcia dla tej części. Jednocześnie, gdyby Zamawiający użytkował jakkolwiek część Robót przed wystawieniem Świadcstwa Przejęcia to:

- (a) część, która jest użytkowana, będzie uznana za przejętą z dniem, w którym rozpoczęto jej użytkowanie,
- (b) odpowiedzialność Wykonawcy za opiekę nad taką częścią ustaje i przechodzi na Zamawiającego z tym samym dniem, oraz
- (c) na żądanie Wykonawcy Inżynier jest obowiązany wystawić Świadcstwo Przejęcia dla takiej części.

Po wystawieniu przez Inżyniera Świadcstwa Przejęcia dla części Robót, należy jak najwcześniej umożliwić Wykonawcy podjęcie niezbędnych kroków dla wykonania zaległych Prób Końcowych. Wykonawca winien przeprowadzić te Próby Końcowe tak szybko jak to możliwe przed upływem odnośnego Okresu Zgłaszania Wad.

Jeżeli Wykonawca poniesie Koszt wskutek przejścia czy użytkowania przez Zamawiającego części Robót poza takimi, dla których takie użytkowanie było ustalone w Kontrakcie lub uzgodnione z Wykonawcą, to Wykonawca (i) powiadomi o tym Inżyniera, oraz (ii) będzie uprawniony na mocy klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy] do zapłaty za taki Koszt plus rozsądny zysk, które należy dodać do Ceny Kontraktowej. Po otrzymaniu takiego powiadomienia, Inżynier postąpi zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] dla uzgodnienia lub ustalenia takiego Kosztu i zysku.

Jeżeli dla części Robót innej niż Odcinek zostało wystawione Świadczenie Przejęcia, to kara za zwłokę jaka może być następnie należna za pozostałą część Robót będzie zmniejszona, podobnie, jak kara za zwłokę dla Odcinka, do którego należała przejęta część. Po dniu wystawienia takiego Świadczenia Przejęcia, dla każdego okresu opóźnienia trzeba obliczyć obniżenie należnej kary za zwłokę, proporcjonalnie do udziału wartości przejętej części w wartości całości Robót lub Odcinka, zależnie od przypadku. Inżynier postąpi zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] dla uzgodnienia lub ustalenia takich udziałów. Postanowienia tego paragrafu będą się stosowały tylko do stopy dziennej kary za zwłokę wg klauzuli 8.7 [Kary za Zwłokę], ale nie do maksymalnej kwoty tej kary.

10.3 Zakłócenie Prób Końcowych

Jeżeli Wykonawcy uniemożliwione zostanie wykonanie Prób Końcowych tak, że opóźnią się one o więcej niż 14 dni z przyczyn za które odpowiada Zamawiający, to będzie się uważało, że Zamawiający przejął Roboty lub, zależnie od przypadku Odcinek, z dniem w którym te próby zostałyby zakończone, gdyby nie wystąpiły takie przeszkody.

Inżynier winien w takim przypadku wystawić odpowiednie Świadczenie Przejęcia, a Wykonawca będzie obowiązany do przeprowadzenia Prób Końcowych tak szybko jak będzie to wykonalne, przed upływem Okresu Zgłaszania Wad. Inżynier zażąda wykonania Prób Końcowych wystosowując wezwanie z terminem 14-o dniowym i zgodne z odpowiednimi postanowieniami Kontraktu.

Jeżeli w wyniku tego opóźnienia wykonania Prób Końcowych wystąpi opóźnienie czy też Wykonawca poniesie Koszt, to winien on powiadomić o tym Inżyniera. Na mocy klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy] Wykonawca będzie uprawniony:

- (a) jeśli ukończenie jest lub będzie opóźnione to do przedłużenia czasu dla takiego opóźnienia na mocy klauzuli 8.4 [Przedłużenie Czasu na Ukończenie], oraz
- (b) do pokrycia takiego Kosztu plus umiarkowany zysk, które należy włączyć do Ceny Kontraktowej.

Po otrzymaniu takiego powiadomienia, Inżynier winien postępować zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] dla uzgodnienia lub ustalenia tych spraw.

10.4 Powierzchnie wymagające odtworzenia

Z wyjątkiem przypadków ustalonych w Świadczeniu Przejęcia, świadectwo dla Odcinka ani dla części Robót nie będzie stanowiło potwierdzenia odtworzenia powierzchni gruntu ani innych powierzchni wymagających odtworzenia.

W rozumieniu odtworzenia zagospodarowania terenu (zieleni, nasadzeń, utwardzeń, małej architektury, odtworzenia znaków geodezyjnych itp.), odtworzenia zniszczonych lub zabrudzonych elementów istniejących obiektów, w tym instalacji i wyposażenia.

11. Odpowiedzialność za wady

11.1 Dokończenie zaległych prac i usuwanie wad

W celu doprowadzenia Robót i Dokumentów Wykonawcy oraz każdego Odcinka do stanu zgodności z wymaganiami Kontraktu z uwzględnieniem normalnego zużycia w dniu upływu Okresu Zgłaszania Wad, - lub w możliwie najkrótszym czasie pod tym dniem, Wykonawca winien:

- (a) dokończyć w takim czasie, jaki wyznaczy do tego celu Inżynier wszelkie ustalone w Świadczeniu Przejęcia roboty zaległe; oraz
- (b) wykonać wszelkie roboty, wymagane dla naprawy wad i uszkodzeń, jakie mogą być wskazane przez Zamawiającego lub w jego imieniu przed upływem Okresu Zgłaszania Wad dla Robót lub, zależnie od przypadku, ich Odcinka.

Jeżeli pojawi się wada lub uszkodzenie, to Wykonawca zostanie o tym odpowiednio powiadomiony przez Zamawiającego lub w jego imieniu.

Termin usunięcia wady lub usterki nie może być dłuższy, niż 14 dni od daty zawiadomienia, z zastrzeżeniem możliwości uzgodnienia dłuższego terminu wspólnie przez Zamawiającego i Wykonawcę lub wyznaczonego przez podmiot upoważniony przedstawiciela i Inżyniera.

Ustalenia Wady lub usterki dokonuje Inżynier lub Zamawiający. Wykonawca nie może odmówić usunięcia wady lub usterki, może jednak po usunięciu wady lub usterki zgłosić roszczenie o pokrycie Kosztu, jeżeli roboty, do których odnosi się punkt (b) klauzuli 11.1 nie będą mieściły się w granicach określonych w pkt (a)-(c) klauzuli 11.2

Strony rozszerzają zakres Odpowiedzialności za Wady o obowiązek pielęgnacji zieleni określony w Specyfikacji Technicznej. W razie uchybienia obowiązkowi Wykonawcy w tym zakresie Zamawiający jest uprawniony do skorzystania z uprawnień Zamawiającego określonych dla wad i usterek, włączając uprawnienie do naliczenia kar umownych i wykonawstwa zastępczego.

11.2 Koszt usuwania wad

Wszelkie roboty, do których odnosi się pkt. (b) klauzuli 11.1 [Dokończenie zaległych prac i usuwanie wad] będą wykonane na ryzyko i koszt Wykonawcy w granicach, w jakich mogą one być uznane za skutek:

- (a) projektu, za który odpowiedzialny jest Wykonawca; lub
- (b) Urządzeń, Materiałów lub wykonawstwa niezgodnych z Kontraktem, lub
- (c) uchybień Wykonawcy w stosunku do innych jego obowiązków.

Wykonawca będzie niezwłocznie powiadamiany przez Zamawiającego lub w jego imieniu o zakresie, w jakim dana robota może być uznana za skutek innych przyczyn. W takim przypadku zastosowanie będzie miała klauzula 13.3 [Procedura wprowadzania Zmian].

11.3 Przedłużenie Okresu Zgłaszania Wad

Na warunkach ustalonych w klauzuli 2.5 [Roszczenia Zamawiającego] Zamawiający będzie miał prawo do przedłużenia Okresu Zgłaszania Wad dla Robót lub Odcinka w granicach, w jakich z powodu uszkodzenia lub wady te Roboty, Odcinek lub, zależnie od przypadku, większy element Urządzeń po ich przejściu nie będą mogły być użytkowane zgodnie z ich przeznaczeniem. Przy tym jednak Okres Zgłaszania Wad nie może być przedłużony o więcej niż dwa lata.

Jeżeli dostawa czy też montaż Urządzeń czy też Materiałów zostaną zawieszona na mocy klauzuli 8.8 [Zawieszenie Robót] lub na mocy klauzuli 16.1 [Uprawnienia Wykonawcy do zawieszenia Robót], to zobowiązania Wykonawcy objęte niniejszą klauzulą nie będą miały zastosowania do wad ani uszkodzeń, które pojawią się później niż w dwa lata po terminie w jakim upłynąłby Okres Zgłaszania Wad dla Urządzeń czy też Materiałów gdyby nie zaszło takie zawieszenie.

11.4 Niedopełnienie obowiązku zgłaszania wad

Jeżeli Wykonawca nie dopełni obowiązku naprawy wady lub uszkodzenia w rozsądnym czasie, to może być wyznaczony przez Zamawiającego lub w jego imieniu termin, w którym wada lub uszkodzenie mają być naprawione. Wykonawca powinien być z odpowiednim wyprzedzeniem powiadomiony o takim terminie.

Jeżeli Wykonawca nie dokona naprawy wady lub uszkodzenia w wyznaczonym terminie, a taka naprawa ma być na mocy klauzuli 11.2 [Koszt usuwania wad] wykonana na jego koszt, to Zamawiający według własnego wyboru może:

- (a) w rozsądny sposób wykonać naprawę sam lub przez osoby trzecie, na koszt Wykonawcy, przy czym jednak Wykonawca nie będzie odpowiedzialny za tę naprawę; w takim przypadku Wykonawca zwróci Zamawiającemu uzasadniony koszt, poniesiony na naprawę wady lub uszkodzenia z uwzględnieniem klauzuli 2.5 [Roszczenia Zamawiającego];
- (b) zażądać od Inżyniera uzgodnienia lub ustalenia uzasadnionej obniżki należnej Ceny Kontraktowej zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia];

(c) lub jeżeli wada lub uszkodzenie pozbawia Zamawiającego istotnej części korzyści z Robót lub znacznej części Robót, to może wstrzymać wykonywanie Kontraktu w całości, lub w zakresie tej części Robót która nie może być używana zgodnie z przeznaczeniem. W takim przypadku Zamawiający, bez uszczerbku dla innych praw wynikających z kontraktu lub na innych podstawach, będzie uprawniony do odzyskania wszystkich kwot zapłaconych za Roboty lub, zależnie od przypadku, taką ich część, plus koszty finansowania i koszt rozbiórki, oczyszczenia Terenu Budowy oraz zwrócenia Urządzeń i Materiałów Wykonawcy.

11.5 Usunięcie Robót wadliwych

Jeżeli wada lub uszkodzenie nie mogą być sprawnie usunięte na Terenie Budowy a Zamawiający wyrazi na to zgodę, to Wykonawca może zabrać z Terenu Budowy wadliwe lub uszkodzone części Urządzeń do naprawy. Zgoda taka może być uwarunkowana zwiększeniem przez Wykonawcę Zabezpieczenia Wykonania o pełną wartość zastąpienia tych części, lub dostarczeniem innego odpowiedniego zabezpieczenia.

11.6 Powtórne Próby

Jeżeli naprawa wady lub uszkodzenia może mieć wpływ na funkcjonowanie Robót, to Inżynier może wymagać powtórzenia każdej z prób opisanych w Kontrakcie. Takie żądanie winno być przekazane w terminie do 28 dni od dnia, w którym nastąpiła naprawa wady lub uszkodzenia. Takie próby winny być przeprowadzone zgodnie z warunkami ustalonymi dla prób pierwotnych z tym jedynie wyjątkiem, że będą one wykonane na koszt i ryzyko Strony odpowiedzialnej za koszt usuwania wad na mocy klauzuli 11.2 [*Koszt usuwania wad*].

11.7 Dostęp do Robót

Aż do wystawienia Świadcstwa Wykonania Wykonawca będzie miał zapewniony dostęp do Robót w takich granicach, w jakich jest to niezbędne w celu wywiązania się z postanowień niniejszego rozdziału. Dostęp taki może być ograniczony jedynie ze względu na ustalone przez Zamawiającego wymagania bezpieczeństwa.

11.8 Badanie przez Wykonawcę przyczyn powstania wad

Na żądanie Inżyniera i pod jego kierownictwem Wykonawca ma obowiązek zbadania przyczyn powstania wad. ~~Z wyjątkiem przypadków, kiedy wada ma być usunięta na ryzyko i koszt Wykonawcy na mocy klauzuli 11.2 [*Koszt usuwania wad*], koszt badania plus umiarkowany zysk winien być uzgodniony lub ustalony przez Inżyniera zgodnie z klauzulą 3.5 [*Ustalenia*] i włączony do Ceny Kontraktowej.~~

11.9 Świadcstwo Wykonania

~~Wypełnienie zobowiązań Wykonawcy nie będzie uznane dopóki Inżynier nie wystawi mu Świadcstwa Wykonania stwierdzającego datę z którą Wykonawca wywiązał się ze wszystkich zobowiązań wynikających z Kontraktu.~~

~~Inżynier wystawi Świadcstwo Wykonania w ciągu 28 dni po upływie ostatniego dnia Okresu Zgłaszania Wad, lub niezwłocznie po tym, gdy Wykonawca dostarczy wszystkie Dokumenty Wykonawcy, oraz ukończy i dokona prób wszystkich Robót, włącznie z usunięciem wad. Kopię Świadcstwa Wykonania należy przekazać Zamawiającemu.~~

Wypełnienie zobowiązań Wykonawcy nie będzie uznane dopóki Komisja Odbioru nie dokona Odbioru ostatecznego przeprowadzonego zgodnie z wymogami Kontraktu i dopóki Zamawiający nie wystawi Wykonawcy Świadcstwa Wykonania stwierdzającego datę, z którą Wykonawca wywiązał się ze wszystkich zobowiązań wynikających z Kontraktu. Zamawiający wystawi Świadcstwo Wykonania w ciągu 28 dni po upływie ostatniego dnia Okresu Zgłaszania Wad, jednak po tym jak Wykonawca dostarczy wszystkie Dokumenty Wykonawcy oraz ukończy i dokona prób wszystkich Robót, włącznie z usunięciem wad.

Świadcstwo Wykonania będzie jedynym dokumentem, potwierdzającym przejęcie Robót.

11.10 Niewypełnione zobowiązania

Po wystawieniu Świadcstwa Wykonania każda ze Stron będzie prawnie odpowiedzialna za wypełnienie wszystkich zobowiązań, które nie zostały wypełnione przed czasem wystawienia Świadcstwa Wykonania. Dla celów ustalenia charakteru i zasięgu niewypełnionych zobowiązań Kontrakt będzie uważany za pozostający w mocy.

11.11 Zwolnienie Terenu Budowy

Po otrzymaniu Świadcstwa Wykonania Wykonawca winien usunąć z Terenu Budowy cały pozostały Sprzęt Wykonawcy, resztki materiałów, złom, odpadki i Roboty Tymczasowe.

Jeżeli wszystkie te przedmioty nie zostaną usunięte w ciągu 28 dni po tym, kiedy Zamawiający otrzyma kopię Świadcstwa Wykonania, to Zamawiający może sprzedać lub w inny sposób pozbyć się wszelkich takich pozostałości. Zamawiający będzie uprawniony do zwrotu kosztów poniesionych w związku z taką sprzedażą, pozbyciem się lub doprowadzeniem Terenu Budowy do należytego stanu.

Wykonawcy należy się wypłata salda powstałego po takiej sprzedaży. Jeśli saldo będzie ujemne, to Wykonawca winien zapłacić Zamawiającemu brakującą kwotę

11.12 Gwarancja Jakości

Gwarancja Jakości musi być potwierdzona dokumentem „Karta Gwarancyjna”. Wzór Karty Gwarancyjnej stanowi załącznik do Kontraktu.

Okres gwarancji określony został w Załączniku do Oferty i rozpoczyna się od daty ukończenia Robót ustalonej przez Zamawiającego w Świadcstwie Przejęcia dla Robót.

W każdym wypadku, kiedy wykonywane jest jakiegokolwiek świadczenie gwarancyjne, Okres Gwarancji Jakości w odniesieniu do danego elementu Robót ulega odpowiedniemu wydłużeniu.

Okres Gwarancji Jakości ulega odpowiedniemu przedłużeniu o czas, w którym elementy Robót, urządzeń lub wyposażenia określone w Gwarancji Jakości oraz w dokumencie Dane Kontraktowe nie mogą być używane zgodnie z ich przeznaczeniem z powodu jakiegokolwiek Wady.

Cała praca wymagana dla usunięcia Wad zostanie wykonana bez obciążania Zamawiającego żadnym kosztem ani opłatą, to znaczy zostanie wykonane na koszt i ryzyko Wykonawcy.

Zamawiający ma wyłączne prawo wyboru, czy żąda usunięcia wady w ramach Gwarancji Jakości, czy też Odpowiedzialności za Wady (Klauzule 11.1-11.11 SWK i OWK). W braku wyboru Zamawiającego uważa się, że żądanie usunięcia wady następuje w ramach Gwarancji Jakości.

Gwarancja jakości na dostarczone i zamontowane maszyny, urządzenia i wyposażenie musi być tożsama jak gwarancja jakości na roboty budowlano montażowe. Okresy reakcji na zaistnienie (awarii, usterki) dotyczący maszyn i urządzeń dla dostawców nie posiadających serwisu w Polsce musi być zgodny z zapisami wynikającymi z karty gwarancyjnej. Karty gwarancyjne Dostawców wystawiane dla Wykonawcy na dostarczane i montowane maszyny i urządzenia oraz wyposażenie powinny zostać przedstawione Zamawiającemu przed ich wystawieniem. Wykonawca w ofercie powinien uwzględnić koszty związane z dostawą i wymianą odczynników i elementów podlegających wymianie w okresie gwarancji jakości.

11.13 Rękojmia za Wady

Roboty objęte są rękojmią za wady zgodnie z Prawem (kodeks cywilny). Okres rękojmi określony został w Załączniku do Oferty i rozpoczyna się od daty ustalonej przez Inżyniera w Świadcstwie Przejęcia dla Robót

12. Obmiary i wycena – rozliczenia robót.

12.1 Obowiązkowe obmiary robót

Ze względu na cenę ryczałtową kontraktu obmiary mogą być prowadzone na polecenie Inżyniera,

na wskazane elementy, zakresy robót w celu:

- a) Sprawdzenia ustalonego zakresu robót w cenie ryczałtowej,
- b) Rozliczenia finansowego dla pozycji i elementów robót niezakończonych na skutek odstąpienia od realizacji lub rezygnacji wykonania przez Zamawiającego,
- c) Wykonania robót uzupełniających, dodatkowych, zamiennych i ich rozliczenia.

~~Roboty winny być mierzone i wyceniane zgodnie z niniejszą klauzulą.~~

Kiedy tylko Inżynier wymaga, aby jakkolwiek część Robót została zmierzona, to uprzedza o tym Przedstawiciela Wykonawcy, który winien:

(a) niezwłocznie wziąć udział lub wysłać wykwalifikowanego zastępcę, który pomoże Inżynierowi w dokonaniu pomiarów; oraz

(b) dostarczyć wszelkich szczegółowych informacji, żądanych przez Inżyniera

Jeżeli Wykonawca nie stawi się ani nie przyśle zastępcy, to pomiary dokonane przez Inżyniera lub w jego imieniu będą uznane za wierne.

Z wyjątkiem przypadków kiedy w Kontrakcie ustalono inaczej, gdziekolwiek ilości Robót Stałych mają być ustalone na podstawie zapisów, tam te zapisy mają być sporządzone przez Inżyniera. Wykonawca winien brać udział w wyznaczonym czasie i miejscu, zbadać i uzgodnić z Inżynierem te zapisy, a następnie podpisać je jeśli zostaną uzgodnione. Jeżeli Wykonawca nie weźmie udziału, to zapisy będą uznawane za wierne.

Jeżeli Wykonawca zbada i nie zgodzi się z zapisami czy też nie podpisze zapisów jako uzgodnionych, to powinien zgłosić Inżynierowi swoje zastrzeżenia co do tego, w jakiej części kwestionuje zapisy jako niedokładne. Po otrzymaniu takiego zgłoszenia Inżynier winien sprawdzić te zapisy i potwierdzić je lub zmienić. Jeżeli Wykonawca nie zgłosi Inżynierowi swojego sprzeciwu w ciągu 14 dni od otrzymania wezwania do sprawdzenia zapisów, to zostaną one uznane za wierne.

12.2 Metody obmiaru

Niezależnie od miejscowych zwyczajów, z wyjątkiem przypadków, ustalonych w inny sposób w Kontrakcie:

(a) obmiary mają być dokonane w ilościach netto każdej pozycji Robót Stałych, oraz

(b) obmiar ma być dokonany zgodnie z pozycjami Przedmiaru Robót lub innych odpowiednich Wykazów.

12.3 Wycena – rozliczenie robót.

~~Jeżeli w Kontrakcie nie ustalono inaczej, to w celu uzgodnienia lub ustalenia Ceny Kontraktowej Inżynier winien postępować zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] przez wycenę każdej pozycji Robót, stosując pomiary uzgodnione lub ustalone zgodnie z powyższymi klauzulami 12.1 i 12.2 oraz odpowiednie stawki lub ceny dla danej pozycji.~~

Kontrakt zawiera wynagrodzenie ryczałtowe (w znaczeniu i ze skutkami opisanymi w art. 632 Kodeksu cywilnego). W ramach wynagrodzenia wykonawca wykona zakres rzeczowy opisany w dokumentacji projektowej, wskazaniach i wytycznych zawartych w SIWZ i STWiORB wraz z rozruchem oczyszczalni ścieków i próbami końcowymi. Udzielenie zamówienia podobnego będzie możliwe tylko i wyłącznie wówczas, jeżeli w trakcie realizacji zamówienia wystąpią roboty niezbędne do wykonania, nie przewidziane i nie wynikające z opisu przedmiotu zamówienia, a których wykonawca pomimo usilnych starań nie mógł przewidzieć. Zamówienia podobne będą rozliczane na podstawie odrębnie zawartej umowy pomiędzy wykonawcą realizującym zamówienie, a Zamawiającym w trybie z wolnej ręki dla udzielania zamówień podobnych w rozumieniu art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy P.z.p. Udzielenie zamówienia podobnego będzie możliwe po zbadaniu okoliczności będących podstawą ich udzielenia i szczegółowego uzasadnienia w protokole konieczności wykonania zamówienia podobnego, po zatwierdzeniu go

przez Zamawiającego.

- (a) Nieistotne odstępstwa od projektu, polegające na zmianie trasy w obrębie tej samej działki, nie powoduje zmiany wynagrodzenia Wykonawcy.
- (b) Wynagrodzenie wykonawcy jest ceną ryczałtową za wykonanie przedmiotu zamówienia wynikającego swoim zakresem z pierwszego akapitu niniejszej klauzuli i jakkolwiek błąd w jej obliczeniu nie ma znaczenia na poprawność oceny oferty.
- (c) Postawą ustalenia wynagrodzenia wykonawcy (ceny brutto oferty) będzie kosztorys ofertowy opracowany metodą szczegółową na podstawie dokumentacji projektowej, przedmiaru robót, STWiOR oraz wniosków wynikłych po dokonanej wizji lokalnej w miejscu wykonywania robót budowlanych. Kosztorys ofertowy i jego funkcje określa klauzula 1.1.6.20. [Kosztorys Ofertowy]. Ceną oferty jest kwota wynagrodzenia ryczałtowego zaoferowana przez Wykonawcę w formularzu oferty.

Rozliczenia za wykonanie kontraktu będą następowały okresowo w oparciu o ilości faktycznie wykonanych Robót. Rozliczenie będzie składać się z następujących dokumentów;

(a) Kwartalnego Rozliczenia Robót (MRW)

- podpisane przez kierownika budowy, kierowników robót branżowych oraz przedstawiciela wykonawcy i Inspektorów nadzoru branżowych, Inżyniera Kontraktu i przedstawiciela Zamawiającego;

(b) Protokół Wykonania Elementów (PWE) – wg wytycznych POIiŚ – podpisany przez przedstawiciela Wykonawcy, kierownika budowy, przedstawiciela uprawnionego do reprezentowania Beneficjenta, branżowych Inspektorów nadzoru i Inżyniera;

(c) Tabela Elementów Skończonych (TES) wg wytycznych POIiŚ – podpisana przez wykonawcę i Inżyniera.

Rozliczenia przejściowe będą akceptowane do wysokości 90 % wynagrodzenie kontraktowego.

Rozliczenie końcowe, o wartości nie mniejszej jak 10 % wynagrodzenia kontraktowego, zostanie zaakceptowane po dokonaniu odbioru Końcowego Robót, zgodnie z Klauzulą 10 [Przejęcia przez Zamawiającego].

Rozliczenia przejściowe będą akceptowane z uwzględnieniem warunków:

- a) Wartość robót równa lub większa od 500.000,00 zł netto;
- b) Element robót ustalony w Tabeli Elementów Skończonych musi być zakończony, w myśl zapisu załącznika nr 2 rozliczenia kontraktów w projektach realizowanych z udziałem POIiŚ na lata 2014-2020;
- c) Element robót ustalony w Tabeli Elementów Skończonych o wartości ≥ 500 tys. zł netto może być rozliczany w częściach 50% wartości elementu lub częściach o wartości ≥ 300 tys. zł netto.

W przypadku Zmiany, w celu uzgodnienia lub ustalenia Ceny Kontraktowej Inżynier winien postępować zgodnie z Klauzulą 3.5 [Ustalenia] poprzez wycenę każdego elementu robót wynikających ze Zmiany.

~~Odpowiednia stawka lub cena dla każdej pozycji Robót winna być taka, jaka została zatwierdzona w Kontrakcie dla tej pozycji lub, jeśli takiej nie ma, to ustalona dla podobnej roboty. W przypadku Zmiany odpowiednia stawka lub cena dla każdego elementu robót winna być taka, jaka została zatwierdzona w Kontrakcie dla takiego elementu lub, jeśli takiego nie ma, to ustalona dla podobnej roboty. Dla pozycji Robót będzie jednak ustalana nowa stawka lub cena jeśli:~~

- ~~(a) (i) pomierzona ilość danej pozycji zmieni się o więcej niż 10% w stosunku do ilości ustalonej dla tej pozycji w Przedmiarze Robót lub innym Wykazie,~~

~~(ii) ta zmiana ilości pomnożona przez cenę jednostkową, ustaloną dla danej pozycji przekroczy 0,01% Zatwierdzonej Kwoty Kontraktowej;~~

~~(i) — ta zmiana ilości bezpośrednio zmieni jednostkowy Koszt tej pozycji o więcej niż 1 %, oraz~~

~~(iii) — (iv) dana pozycja nie jest zaznaczona w Kontrakcie jako „pozycja o stałej stawce”~~

(a) ~~praca jest objęta~~ roboty są objęte poleceniem na mocy rozdziału 13 [Zmiany i korekty],

(b) dla danej pozycji nie jest w Kontrakcie przewidziana żadna stawka ani cena, oraz

(c) żadna stawka ani cena nie są odpowiednie, gdyż dana praca nie ma podobnego charakteru, albo nie jest wykonywana w warunkach podobnych do żadnej innej w Kontrakcie.

Każda nowa stawka lub cena winna być pochodną pozycji odnośnych stawek lub cen ustalonych w Kontrakcie z uzasadnionymi korektami dla uwzględnienia spraw opisanych powyżej w pkt. (a) czy też (b), odpowiednio do przypadku. Jeżeli dla wyprowadzenia nowej stawki lub ceny brak jest podstaw w Kontrakcie, to należy ją wyliczyć na mocy uzasadnionego Kosztu wykonania takiej roboty wraz z umiarkowanym zyskiem, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności towarzyszące.

~~Inżynier ustali tymczasową stawkę lub cenę dla wystawienia Przejściowych Świadczeń Płatności zanim odpowiednia stawka lub cena zostanie uzgodniona lub ustalona~~ Inżynier ustali tymczasową stawkę lub cenę dla robót dodatkowych i podobnych, na podstawie danych z wydawnictwa „SEKOCENBUD” lub minimum 3-ch ofert wykonawców (rozeznanie rynku).

12.4 Rezygnacje

Gdziekolwiek część lub całość Zmiany, polega na rezygnacji z pracy, której wartość nie została uzgodniona, a przy tym:

(a) Wykonawca poniósł lub poniesie koszt, który byłby uważany za pokryty przez kwotę stanowiącą część Zaakceptowanej Kwoty Kontraktowej w przypadku gdyby z pracy nie zrezygnowano;

(b) rezygnacja z danej pracy spowodowała lub spowoduje, że dana kwota nie stanie się częścią Ceny Kontraktowej; oraz

(c) ten koszt nie jest uznany jako część wyceny żadnej innej roboty zastępczej;

wtedy Wykonawca powiadomi odpowiednio o tym Inżyniera, podając informacje uzupełniające. Po otrzymaniu takiego powiadomienia Inżynier winien postąpić zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] celem uzgodnienia lub ustalenia tego kosztu, który należy włączyć do Ceny Kontraktowej.

Zamawiający ma prawo do jednostronnego ograniczenia Wykonawcy zakresu Robót w razie podjęcia decyzji o rezygnacji z części Robót. Wykonawcy nie przysługują w takim przypadku przeciwko Zamawiającemu żadne roszczenia finansowe i terminowe, a Roboty będą rozliczane zgodnie z rzeczywistym zakresem ich wykonania. Takie ograniczenie wymaga wprowadzenie aneksem do Aktu Umowy korekty zakresu rzeczowego i finansowego.

13. Zmiany i Korekty

13.1 Prawo Do Zmian

Zmiany mogą być zainicjowane przez Inżyniera przed wydaniem Świadczenia Przejęcia dla Robót przez wydanie polecenia lub żądanie, skierowane do Wykonawcy, aby przedłożył ofertę na Zmianę.

Wykonawca wykona i będzie związany każdą Zmianą z wyjątkiem przypadku, kiedy Wykonawca niezwłocznie powiadomi Inżyniera, że nie może w danym czasie uzyskać Dostaw, potrzebnych dla wykonania Zmiany. Po otrzymaniu takiego powiadomienia Inżynier odwoła, potwierdzi lub zmieni swoje polecenie.

Każda Zmiana może obejmować:

- (a) zmiany ilości każdej pracy objętej Kontraktem, jakkolwiek nie każda taka zmiana stanowi Zmianę,
- (b) zmianę jakości i innych cech charakterystycznych którejkolwiek części pracy;
- (c) zmianę poziomu, pozycji, czy też wymiarów którejkolwiek części Robót;
- (d) rezygnacja z jakiegokolwiek pracy (jednak bez prawa zlecenia jej osobom trzecim),
- (e) wszelkie dodatkowe – **podobne** prace, Urządzenia, Materiały lub usługi konieczne dla Robót Stałych, włącznie z towarzyszącymi im Próbnymi Końcowymi, wierceniami i innymi próbami i pracami badawczymi, lub
- (f) zmiany w kolejności i terminach wykonywania Robót.

~~Wykonawca nie wprowadzi żadnych zmian czy też modyfikacji Robót Stałych zanim i jeśli Inżynier nie poleci lub nie zatwierdzi Zmiany.~~

Wykonawca wprowadzi Zmiany dopiero po tym jak Inżynier je poleci a Zamawiający zatwierdzi.

W rozumieniu art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 roku poz. 2164 j.t. ze zm.), możliwość zmiany Kontraktu istnieje w razie:

- (i) zaistnienia okoliczności wskazanych w Kontrakcie, Warunkach Kontraktu (WK) jako dających podstawy do wprowadzenia zmian lub roszczeń,
- (ii) przedłużających się procedur związanych z wykorzystaniem przez wykonawców środków ochrony prawnej w zamówieniach publicznych lub innych procedur zamówień publicznych, na warunkach i w trybie określonym w niniejszym Kontrakcie, przy czym zakazuje się dokonywania zmian stanowiących udzielenie nowego zamówienia w rozumieniu art. 72 dyrektywy 2014/24/UE, jeżeli charakteryzują się one cechami w sposób istotny odbiegającymi od postanowień pierwotnego zamówienia i w związku z tym mogą wskazywać na wolę ponownego negocjowania przez strony podstawowych ustaleń tego zamówienia. Zmiana zamówienia publicznego w czasie jego trwania może być uznana za istotną, jeżeli wprowadza ona warunki, które gdyby zostały ujęte w ramach pierwotnej procedury udzielania zamówienia, umożliwiłyby dopuszczenie innych wykonawców niż ci, którzy zostali pierwotnie dopuszczeni.

Dla uniknięcia wątpliwości przyjmuje się, iż w razie zmiany stawki podatku VAT, mającej zastosowanie do Robót objętych Kontraktem, Cena Kontraktowa ulega korekcie stosownie do zmiany tej stawki, odpowiednio w zakresie mającym zastosowanie do Robót, co do których należy zastosować zmienioną stawkę podatku VAT.

Dopuszcza się zmiany wynikające z przesłanek określonych zapisami klauzul niniejszych warunków kontraktu oraz wprowadzone w trybach określonych w warunkach kontraktu, między innymi określonymi w klauzuli 8.4 Przedłużenie Czasu na Ukończenie oraz klauzuli 13 Zmiany i Korekty oraz przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

13.2 Analiza wartości

Wykonawca może przedłożyć Inżynierowi pisemną ofertę, która zdaniem Wykonawcy w razie przyjęcia (i) przyspieszy ukończenie, (ii) obniży koszt ponoszony przez Zamawiającego na wykonanie, utrzymanie lub użytkowanie Robót, (iii) poprawi sprawność lub zwiększy wartość ukończonych Robót dla Zamawiającego, lub (iv) w inny sposób będzie korzystna dla Zamawiającego.

Oferta taka będzie opracowana na koszt Wykonawcy i powinna obejmować pozycje, wykazane w klauzuli 13.3 [*Procedura wprowadzania Zmian*].

Jeżeli po zatwierdzeniu przez Inżyniera **i Zamawiającego**, taka oferta obejmuje zmianę projektu części Robót Stałych i o ile obie strony nie uzgodnią inaczej, to:

- (a) Wykonawca opracuje projekt dla tej części,
- ~~(b) będą zastosowane pkt. (a) do (d) klauzuli 4.1 [Ogólne zobowiązania Wykonawcy], oraz~~
- ~~(c) jeżeli ta zmiana spowoduje obniżenie wartości kontraktowej danej części, to Inżynier winien postąpić zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] celem uzgodnienia lub ustalenia honorarium, które należy włączyć do Ceny Kontraktowej. Honorarium takie winno wynosić połowę (50%) różnicy między następującymi kwotami:~~
- ~~(i) taką obniżką wartości kontraktowej wynikającą ze zmiany z wyłączeniem korekt na mocy klauzuli 13.7 [Korekty uwzględniające zmiany stanu prawnego] oraz klauzuli 13.8 [Korekty uwzględniające zmiany Kosztów], a~~
- ~~(ii) obniżeniem wartości zmienionych Robót dla Zamawiającego, jeśli takie nastąpi, biorąc pod uwagę obniżenie jakości, oczekiwanej trwałości lub sprawności użytkowej.~~

~~Jeśli przy tym kwota (i) jest mniejsza od kwoty (ii), to honorarium nie będzie należne.~~

(c) udzieli odrębnego zlecenia na wykonanie projektu, zgodnie z Regulaminem procedur udzielania zamówień, na podstawie zatwierzonego protokołu konieczności i przeprowadzonych negocjacji.

13.3 Procedura wprowadzania Zmian

Jeżeli przed poleceniem Zmiany Inżynier zażąda oferty, to Wykonawca winien odpowiedzieć tak szybko jak to będzie możliwe odpowiedzieć na piśmie, składając:

- (a) ~~opis proponowanej roboty, oraz program jej wykonania,~~ **opis proponowanej roboty wraz z uzasadnieniem jej wprowadzenia i Specyfikacją techniczną Robót**
- (b) oferty Wykonawcy koniecznych zmian w programie stosownie do klauzuli 8.3 [Program] i Czasu na Ukończenie, oraz
- (c) ofertę Wykonawcy odnośnie wyceny Zmiany

Tak szybko jak to będzie możliwe po otrzymaniu oferty Wykonawcy Inżynier winien na mocy klauzuli 13.2 [Analiza wartości] lub na innej podstawie odpowiedzieć przez zatwierdzenie, odrzucenie lub komentarze. Wykonawca nie będzie opóźniał żadnych robót w oczekiwaniu na odpowiedź.

Każde polecenie wykonania Zmiany, wraz z wymaganiami rejestracji Kosztów, winno być wystawione przez Inżyniera/Zamawiającego dla Wykonawcy, który winien potwierdzić jego otrzymanie.

Jeżeli Inżynier nie poleci ani nie zatwierdzi inaczej zgodnie z niniejszą klauzulą, to każda Zmiana winna być wyceniona zgodnie z rozdziałem 12 [Obmiary i wycena].

Każda Zmiana mająca wpływ na:

- (i) zwiększenie Zatwierdzonej Kwoty Kontraktowej lub**
- (ii) przedłużenie Czasu na Ukończenie;**

jeżeli takie zmiany dopuszcza kontrakt na mocy klauzuli 22, musi być do Kontraktu wprowadzona przed upływem Czasu na Ukończenie Robót.

13.4 Zapłata w walutach Kontraktu – klauzula niniejsza nie ma zastosowania.

~~Jeżeli Kontrakt przewiduje zapłatę Ceny Kontraktowej w więcej niż jednej walucie, wtedy przy uzgadnianiu, zatwierdzaniu lub ustalaniu każdej korekty jak opisano wyżej należy określić kwoty należne w każdej z przyjętych walut. Dla tego celu należy przywołać rzeczywiste lub spodziewane udziały walut w Koszcie zmienionej roboty, oraz udziały różnych walut określonych w płatności Ceny Kontraktowej.~~

13.5 Kwoty tymczasowe – klauzula niniejsza nie ma zastosowania.

~~Każda Kwota Tymczasowa całości lub części winna być użyta wyłącznie zgodnie z poleceniem Inżyniera, a Cena Kontraktowa będzie odpowiednio skorygowana. Łączna suma płatna Wykonawcy będzie obejmowała tylko takie kwoty dla robót, dostaw i usług, do których odnosi się Kwota Tymczasowa, jakie Inżynier zatwierdzi.~~

~~Dla każdej Kwoty Tymczasowej Inżynier może polecić:~~

- ~~(a) roboty, włącznie z Urządzeniami, Materiałami lub usługami do wykonania przez Wykonawcę i wycenione na podstawie klauzuli 13.3 [Procedura wprowadzania Zmian]; czy też~~
- ~~(b) Urządzenia, Materiały lub usługi, które Wykonawca winien nabyć od Wyznaczonego Podwykonawcy, zdefiniowanego w rozdziale 5 [Wyznaczeni Podwykonawcy], lub w inny sposób, przy czym do Ceny Kontraktowej należy włączyć:~~
 - ~~(i) rzeczywiste kwoty zapłacone przez Wykonawcę lub należne od niego, oraz~~
 - ~~(ii) kwotę narzutu i zysku, obliczoną jako procent od tych rzeczywistych kwot przez zastosowanie odpowiedniej stopy procentowej, jeśli jest ona ustalona w odpowiednim Wykazie. Jeżeli nie ma takiej stopy, to należy stosować stopę procentową ustaloną w Załączniku do Oferty.~~

~~Na żądanie Inżyniera Wykonawca winien na poparcie rozliczenia przedłożyć oferty, faktury, dowody kasowe, oraz rachunki lub pokwitowania.~~

13.6 Prace dniówkowe – klauzula niniejsza nie ma zastosowania.

~~Dla robót drobnych lub mających charakter doraźny Inżynier może polecić rozliczenie Zmiany na podstawie dniówek. Robota będzie wtedy wyceniona zgodnie z Wykazem Prac Dniówkowych zawartym w Kontrakcie przy zastosowaniu poniższej procedury. Niniejsza klauzula nie będzie miała zastosowania w przypadku, kiedy w Kontrakcie nie znajduje się Wykaz Prac Dniówkowych.~~

~~Przed zamówieniem Dostaw dla takich robót Wykonawca winien przedłożyć Inżynierowi oferty. Przy składaniu wniosków o zapłatę Wykonawca winien przedłożyć faktury, dowody kasowe i rachunki lub pokwitowania za Dostawy.~~

~~Z wyjątkiem pozycji, za które Wykaz Prac Dniówkowych przewiduje, że zapłata się nie należy, Wykonawca codziennie winien dostarczyć Inżynierowi w dwóch egzemplarzach dokładne raporty obejmujące następujące informacje o środkach użytych dla wykonania robót w dniu ubiegłym:~~

- ~~(a) nazwiska, zajęcia i czas roboty Personelu Wykonawcy;~~
- ~~(b) identyfikację, typ i czas pracy Sprzętu Wykonawcy i Robót Tymczasowych, oraz~~
- ~~(c) ilości i rodzaje użytych Urządzeń i Materiałów.~~

~~Jeden egzemplarz każdego raportu, jeśli jest prawidłowy lub kiedy zostanie uzgodniony, zostanie podpisany przez Inżyniera i zwrócony Wykonawcy. Następnie Wykonawca przedłoży Inżynierowi wycenione zestawienia tych środków przed ich włączeniem do kolejnego Rozliczenia zgodnie z klauzulą 14.3 [Wnioski o Przejściowe Świadczenia Płatności].~~

13.7 Korekty uwzględniające zmiany prawne

Cena Kontraktowa będzie korygowana dla uwzględnienia wzrostu lub obniżki Kosztu, dotyczącej Wykonawcy w trakcie wykonywania przez niego jego obowiązków kontraktowych, a wynikającej ze zmiany Prawa w Kraju, czy też uchyleciem lub modyfikacją istniejącego Prawa, albo sądowej lub oficjalnej rządowej interpretacji takiego Prawa, dokonanej po Dacie Odniesienia.

Jeżeli w wyniku takich zmian w Prawie lub jego interpretacji dokonanej po Dacie Odniesienia

wystąpi opóźnienie czy też Wykonawca poniósł lub poniesie dodatkowy Koszt, to Wykonawca winien powiadomić o tym Inżyniera. Na mocy klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy] Wykonawca będzie uprawniony do:

- (a) przedłużenia czasu dla takiego opóźnienia na mocy klauzuli 8.4 [Przedłużenie Czasu na Ukończenie], jeśli ukończenie jest lub będzie opóźnione, oraz
- (b) pokrycia takiego Kosztu, który należy włączyć do Ceny Kontraktowej.

Po otrzymaniu takiego powiadomienia, Inżynier winien postępować zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] dla uzgodnienia lub ustalenia tych spraw.

13.8 Korekty uwzględniające zmiany Kosztu – klauzula niniejsza nie ma zastosowania.

~~W niniejszej klauzuli „tabela danych korekcyjnych” oznacza wypełniona tabelę danych korekcyjnych, włączoną do Załącznika do Oferty. Jeżeli takiej tabeli nie ma, to niniejsza klauzula nie ma zastosowania.~~

~~Jeżeli stosuje się niniejszą klauzulę, to kwoty płatne Wykonawcy będą korygowane dla uwzględnienia wzrostu lub spadku kosztów robocizny, Dostaw czy też innych nakładów na Roboty przez dodanie lub odjęcie kwot ustalonych za pomocą wzorów podanych w niniejszej lub innej klauzuli. W granicach, w jakich pełna kompensata dla wzrostu lub spadku Kosztu nie będzie objęta przez postanowienia niniejszej lub innych klauzul będzie się uważało, że Zatwierdzona Kwota Kontraktowa obejmuje kwoty na przypadki innych nieprzewidzianych wzrostów lub spadków kosztów.~~

~~Korekty winny być stosowane do kwot należnych Wykonawcy, ustalonych zgodnie z odpowiednim Wykazem i poświadczonych w Świadczeniach Płatności, na podstawie wzorów dla każdej z walut płatności, w jakich Cena Kontraktowa ma być płatna. Żadne korekty nie będą stosowane do robót~~

$$P_n = a + b(L_n/L_o) + c(E_n/E_o) + d(M_n/M_o) + \dots$$

gdzie:

„**P_n”** jest współczynnikiem korygującym, do stosowania do szacunkowej wartości kontraktowej w odnośnej walucie robót wykonanych w okresie „n”. Ten okres winien być równy jednemu miesiącowi, jeśli w Załączniku do Oferty nie ustalono inaczej;

„**a”** jest współczynnikiem stałym, wymienionym w odpowiedniej tabeli danych korekcyjnych, przedstawiającym niezmienną część płatności kontraktowych;

„**b”**, „**c”**, „**d”**, są współczynnikami odpowiadającymi szacunkowemu udziałowi każdego składnika kosztu wykonywania Robót jak wymieniono w odpowiedniej tabeli danych korekcyjnych. Składniki te mogą oznaczać robociznę, urządzenia i materiały;

„**L_n”**, „**E_n”**, „**M_n”** — są bieżącymi wskaźnikami kosztów lub cenami odniesienia w okresie „n”, wyrażonymi w odpowiedniej walucie płatności, z których każdy odnosi się do odpowiedniego wymienionego w tabeli składnika kosztu w dniu poprzedzającym o 49 dni ostatni dzień okresu, do którego odnosi się dane Świadczenie Płatności; oraz

„**L_o”**, „**E_o”**, „**M_o”**, itd. są podstawowymi wskaźnikami kosztów lub cenami odniesienia wyrażonymi w odpowiedniej walucie płatności, z których każdy odpowiada składnikom kosztów w Dacie Odniesienia wymienionym w tabeli danych korekcyjnych.

Należy korzystać ze wskaźników kosztów lub cen odniesienia ustalonych w tabelach danych korekcyjnych. Jeżeli ich źródło jest wątpliwe, to wskaźniki winien ustalić Inżynier. Dla tego celu należy się odwołać do wartości wskaźników w ustalonych dniach, przytoczonych odpowiednio w czwartej i piątej kolumnie tabeli, dla celów wyjaśnienia źródła, mimo, iż te daty a tym samym te wartości mogą nie odpowiadać podstawowym wskaźnikom kosztów.

W przypadkach, kiedy „waluta wskaźnika” ustalona w tabeli nie odpowiada walucie płatności, taki wskaźnik należy przeliczyć na odpowiednią walutę płatności, stosując kurs sprzedaży;

ustalony przez bank centralny Kraju dla tej waluty i dnia, w którym ma obowiązywać ten wskaźnik.

Aż do chwili, kiedy staną się dostępne bieżące wskaźniki dla każdego składnika kosztu Inżynier winien ustalić tymczasowy wskaźnik kosztowy dla wydania Przejściowych Świadczeń Płatności. Gdy stanie się dostępny aktualny wskaźnik, korektę należy odpowiednio przeliczyć.

Jeżeli Wykonawca nie ukończy Robót w Czasie na Ukończenie, to korekta cen po tym okresie będzie dokonywana albo (i) według wskaźników lub cen, odnoszących się do dnia poprzedzającego o 49 dni dzień, w którym upływa Czas na Ukończenie Robót, albo (ii) według bieżącego wskaźnika ceny tego, który z nich jest korzystniejszy dla Zamawiającego.

Udziały każdego z czynników składających się na koszt ustalone w tabeli danych korekcyjnych winny być zmieniane tylko w takim przypadku, gdyby stały się one niestosowne, niezrównoważone lub nieużyteczne jako skutek Zmian.

14. Cena Kontraktowa i Zapłata

14.1 Cena Kontraktowa

Jeżeli w Warunkach Szczególnych nie ustalono inaczej, to:

(a) Cena Kontraktowa będzie uzgodniona lub ustalona na mocy klauzuli 12.3 [Wycena] i będzie podlegała korektom zgodnie z Kontraktem;

(b) Wykonawca będzie opłacał wszelkie podatki, cła i opłaty, w następstwie jego obowiązków kontraktowych, a Cena Kontraktowa nie będzie z tego powodu korygowana o żaden z takich kosztów z wyjątkiem tego, co ustala klauzula 13.7 [Korekty uwzględniające zmiany prawne];

(c) wszelkie ilości jakie mogą być ustalone w Przedmiarze Robót lub innym Wykazie są ilościami szacunkowymi i nie należy ich brać pod uwagę jako ilości rzeczywistych i prawidłowych

(i) Robót, których wykonania wymaga się od Wykonawcy, ani

(ii) dla celów rozdziału 12 [Obmiary i wycena]; a nadto

(d) w ciągu 28 dni po Dacie Rozpoczęcia Wykonawca dostarczy Inżynierowi proponowany podział każdej kwoty ryczałtowej zawartej w Wykazach. Inżynier może wziąć pod uwagę ten podział przy sporządzaniu Świadczeń Płatności, ale nie będzie nim związany.

(a) Cena Kontraktowa będzie ceną ryczałtową, podaną jako Zatwierdzona Kwota Kontraktowa i będzie podlegała korekcie zgodnie z Kontraktem;

(b) Wykonawca będzie płacił wszystkie podatki, należności i opłaty wymagane do płacenia przez niego według Kontraktu, a Cena Kontraktowa nie będzie korygowana ze względu na jakikolwiek z tych kosztów, oprócz sytuacji podanej w Klauzuli 13.7 [Korekty wynikające ze zmian stanu prawnego] i oprócz VAT, który zostanie zapłacony w kwotach należnych według przepisów prawa polskiego w sprawie VAT, obowiązujących na dzień wystawienia faktury przez Wykonawcę.

(c) wszelkie ilości, jakie mogą być ustalone w którymkolwiek Wykazie są ilościami szacunkowymi i nie należy ich brać pod uwagę jako ilości rzeczywistych i prawidłowych, które Wykonawca ma wykonać; oraz

(d) w ciągu 28 dni po Dacie Rozpoczęcia Wykonawca dostarczy Inżynierowi Tabelę Elementów Skończonych, jako proponowany podział każdej kwoty ryczałtowej zawartej w wycenionym Wykazie. Inżynier może wziąć pod uwagę ten podział przy sporządzaniu Świadczeń Płatności, ale nie będzie nim związany.

14.2 Zaliczka – klauzula niniejsza nie ma zastosowania.

~~Po otrzymaniu od Wykonawcy gwarancji spłaty zaliczki zgodnie z niniejszą klauzulą, Zamawiający dokona wypłaty zaliczki o charakterze bezprocentowej pożyczki na zagospodarowanie Terenu Budowy. Łączna kwota zaliczki, liczba i terminy rat jeśli jest ich więcej niż jedna, oraz odpowiednie waluty i ich udziały winny być takie, jakie są ustalone w Załączniku do Oferty.~~

~~Klauzula niniejsza nie będzie stosowana, dopóki Zamawiający nie otrzyma takiej gwarancji, lub jeśli łączna kwota zaliczki nie jest ustalona w Załączniku do Oferty.~~

~~Inżynier wystawi Przejściowe Świadczenie Płatności na pierwszą ratę po otrzymaniu Rozliczenia na mocy klauzuli 14.3 [Wnioski o Przejściowe Świadczenia Płatności] oraz po tym, gdy Zamawiający otrzyma (i) Zabezpieczenie Wykonania zgodne z klauzulą 4.2 [Zabezpieczenie Wykonania] oraz (ii) gwarancję w kwotach i walutach równych kwocie zaliczki. Gwarancja ta ma być wystawiona przez jednostkę i z kraju lub innego obszaru uznanych przez Zamawiającego i ma mieć formę załączoną do Szczególnych Warunków lub inną, zatwierdzoną przez Zamawiającego.~~

~~Wykonawca zadba, aby gwarancja była ważna i egzekwowalna aż do czasu, kiedy zaliczka zostanie spłacona, ale jej kwota może być stopniowo redukowana o kwoty spłacone przez Wykonawcę, wymienione w Świadczeniach Płatności. Jeżeli warunki gwarancji określają termin jej wygaśnięcia, a zaliczka nie zostanie spłacona przed dniem o 28 dni wcześniejszym niż ta data wygaśnięcia, to Wykonawca winien odpowiednio przedłużyć gwarancję aż do czasu, kiedy zaliczka zostanie spłacona.~~

~~Zaliczka będzie spłacana przez procentowe potrącenia dokonywane w Świadczeniach Płatności. Jeśli w Załączniku do Oferty nie ustalono innych procentów, to:~~

~~(a) potrącenia rozpoczną się od tego Świadczenia Płatności, w którym suma poświadczonych płatności przejściowych z wyłączeniem zaliczki, potrąceń i spłat kwot zatrzymanych przekroczy dziesięć procent (10%) Zatwierdzonej Kwoty Kontraktowej, pomniejszonej o Kwoty Tymczasowe; oraz~~

~~(b) potrącenia będą dokonywane w wysokości jednej czwartej (25%) kwoty każdego Świadczenia Płatności z wyłączeniem zaliczki i potrącenia kwoty zatrzymanej w walutach i ich udziałach takich jak w zaliczce, aż do czasu kiedy zaliczka zostanie spłacona.~~

~~Jeżeli zaliczka nie zostanie spłacona przed wystawieniem Świadczenia Przejścia dla Robót lub przez wypowiedzeniem na mocy rozdziału 15 [Rozwiązanie przez Zamawiającego], rozdziału 16 [Zawieszenie i wypowiedzenie przez Wykonawcę] lub rozdziału 19 [Siła Wyższa], zależnie od przypadku, to całe jej saldo stanie się niezwłocznie należne i płatne Zamawiającemu przez Wykonawcę.~~

14.3 Wnioski o Przejściowe Świadczenia Płatności

Wykonawca każdorazowo uzgodni z Inżynierem formę i treść Rozliczeń wykazujących szczegółowo kwoty, do których otrzymania Wykonawca uważa się za uprawnionego, wraz z dokumentami towarzyszącymi.

Cała korespondencja pomiędzy Wykonawcą i Inżynierem dotycząca wszystkich płatności musi być wysyłana w kopii do Zamawiającego.

Po zakończeniu każdego ~~miesiąca~~ kwartału Wykonawca winien przedłożyć Inżynierowi Rozliczenie w ~~sześciu~~ czterech egzemplarzach, wykazane w klauzuli 12.3 [Wycena – rozliczenie robót] w formie zatwierdzonej przez Inżyniera, przedstawiające szczegółowo kwoty, do których Wykonawca uważa się za uprawnionego, wraz z dokumentami towarzyszącymi, które winny zawierać raport o postępie Robót w danym miesiącu, sporządzony zgodnie z klauzulą 4.21 [Raporty o postępie].

Rozliczenie winno obejmować następujące pozycje ~~ustalone w Tabeli Elementów Skończonych,~~ ~~oraz~~ stosownie do przypadku, które winny być wyrażone w walutach, w jakich jest płatna Cena

Kontraktowa, uszeregowane w następującej kolejności:

- (a) ~~szacunkowa wartość kontraktowa wykonanych Robót i Dokumentów Wykonawcy sporządzonych do końca danego miesiąca, włącznie ze Zmianami, lecz z wyłączeniem składników, opisanych w pkt. (b) do (g) poniżej;~~
- (b) ~~wszelkie kwoty, które należy dodać lub odjąć z powodu zmian prawnych lub zmian kosztów na mocy klauzuli 13.7 [Korekty uwzględniające zmiany prawne] oraz klauzuli 13.8 [Korekty uwzględniające zmiany Kosztu];~~
- (c) ~~wszelkie kwoty, które należy potrącić jako zatrzymane, obliczone przez pomnożenie sumy powyższych kwot przez stopę procentową zatrzymania, ustaloną w Załączniku do Oferty aż do czasu, kiedy zatrzymana w ten sposób kwota osiągnie limit Kwot Zatrzymanych ustalony w Załączniku do Oferty;~~
- (d) ~~wszelkie kwoty, które należy dodać lub odjąć z tytułu zaliczki i jej spłaty zgodnie z klauzulą 14.2 [Zaliczka];~~
- (e) ~~wszelkie kwoty, które należy dodać lub odjąć za Urządzenia i Materiały na mocy klauzuli 14.5 [Urządzenia i Materiały przeznaczone do Robót];~~
- (f) ~~wszelkie inne dodatki lub potrącenia, które mogły stać się należne na mocy Kontraktu lub z innego tytułu, włącznie z tymi które wynikną ze stosowania rozdziału 20 [Roszczenia, spory i arbitraż]; oraz~~
- (g) ~~odjęcie kwot poświadczonych we wcześniejszych Świadectwach Płatności.~~

14.4 Plan Płatności

~~Jeżeli Kontrakt obejmuje plan płatności, ustalający raty w jakich ma zostać zapłacona Cena Kontraktowa, to o ile w tym planie nie ustalono inaczej:~~

- (a) ~~raty, wymienione w tym wykazie płatności winny odpowiadać szacunkowej wartości kontraktowej dla celów pkt. (a) klauzuli 14.3 [Wnioski o Przejściowe Świadectwa Płatności];~~
- (b) ~~nie będzie miała zastosowania klauzula 14.5 [Urządzenia i Materiały, przeznaczone do Robót], oraz~~
- (c) ~~jeśli te raty nie są powiązane z rzeczywistym postępem wykonania Robót, a zostanie stwierdzone, że rzeczywisty postęp jest mniejszy niż ten na którym był oparty plan płatności, to Inżynier może postąpić zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] celem uzgodnienia lub ustalenia korekty tych rat, biorąc pod uwagę zmniejszenie rzeczywistego postępu w stosunku do tego, który był poprzednio podstawą do wyliczenia rat.~~

~~Jeżeli Kontrakt nie zawiera planu płatności, to Wykonawca winien przedstawić niewiążące obliczenie płatności, które spodziewa się otrzymać w każdym okresie kwartalnym. Pierwsze takie obliczenie należy przedstawić w ciągu 42 dni od Dacie Rozpoczęcia. Korektę należy przedstawiać w okresach kwartalnych, aż do czasu, kiedy zostanie wystawione Świadectwo Przejścia dla Robót.~~

Wykonawca na koniec każdego kwartału dostarczać będzie Zamawiającemu przewidywany szczegółowy Wykaz płatności na kolejne kwartały do końca trwania Kontraktu, dla wszystkich płatności, do których Wykonawca jest uprawniony w ramach Kontraktu. Pierwszy przewidywany wykaz płatności zostanie przedłożony w terminie 30 dni po Dacie Rozpoczęcia i winien obejmować

- (a) **okres do końca pierwszego kwartału kalendarzowego następującego po Dacie Rozpoczęcia; oraz**
- (b) **każdy kolejny kwartał trwania Robót.**

Przewidywane wykazy płatności będą składane w okresach kwartalnych do czasu wystawienia Świadectwa Przejścia całości Robót. Wykaz płatności będzie przekazywany w formie wskazanej

przez Inżyniera. W razie przekroczenia kwot wskazanych w wykazie płatności na dany kwartał, Zamawiający jest uprawniony do przeniesienia płatności nadwyżki na kolejny okres rozliczeniowy i z tego tytułu nie będzie pozostawał w opóźnieniu w zapłacie

14.5 Urządzenia i Materiały przeznaczone do Robót – klauzula niniejsza nie ma zastosowania.

Niniejsza klauzula odnosi się do przypadków, kiedy na mocy klauzuli 14.3(e) w Przejściowych Świadczeniach Płatności występują (i) kwoty należne za Urządzenia i Materiały, wysłane na Teren Budowy celem włączenia do Robót Stałych, oraz (ii) potrącenia, gdy wartość kontraktowa takich Urządzeń i Materiałów została włączona jako część Robót Stałych na mocy klauzuli 14.3(a) [Wniosek o Przejściowe Świadczenie Płatności].

Niniejsza klauzula nie ma zastosowania, jeżeli w Załączniku do Oferty nie znajdują się wykazy, do których odnoszą się poniższe pkt. (b)(i) lub (c)(i).

Inżynier ustali i poświadczy każdy dodatek, jeśli zostaną spełnione następujące warunki:

Wykonawca:

- (a) (i) ~~przewodził wystarczającą i dostępną do wglądu dokumentację, włącznie z zamówieniami, pokwitowaniami, Kosztami i wykorzystaniem Urządzeń i Materiałów, oraz~~
- (ii) ~~przedstawił oświadczenie o Koszcie nabycia i dostarczenia Urządzeń i Materiałów na Teren Budowy, poparte wystarczającymi dowodami;~~

a nadto albo:

(b) odnośne Urządzenia i Materiały:

- (i) ~~znajdują się na wykazie w załączniku do Oferty jako płatne po wystaniu,~~
- (ii) ~~zostały wysłane do Kraju, w drodze na Teren Budowy zgodnie z Kontraktem; oraz~~
- (iii) ~~są opisane w odprawionym liście załadunkowym lub innym dowodzie wysyłki, przedstawionym Inżynierowi wraz z dowodem opłacenia frachtu i ubezpieczenia, oraz innymi dokumentami, jakich Inżynier może wymagać i gwarancją bankową wystawioną w formie i przez instytucje zatwierdzone przez Zamawiającego na kwotę i w walutach równych kwocie należnej według niniejszej klauzuli. Gwarancja taka może mieć formę podobną do tej, o jakiej jest mowa w klauzuli 14.2 [Zaliczka] i powinna być ważna aż do czasu, kiedy Urządzenie i Materiały zostaną prawidłowo złożone na Terenie Budowy i zabezpieczone przed stratą, uszkodzeniem lub pogorszeniem jakości;~~

lub też:

(c) odnośne Urządzenia i Materiały:

- (i) ~~znajdują się na wykazie w załączniku do Oferty jako płatne po dostarczeniu na Teren Budowy, oraz~~
- (ii) ~~zostały dostarczone i są prawidłowo złożone na Terenie Budowy i zabezpieczone przed stratą, uszkodzeniem lub zużyciem, a nadto mają cechy zgodne z Kontraktem.~~

Dodatkowa kwota, która ma być poświadczona, winna wynosić osiemdziesiąt procent ustalonego przez Inżyniera kosztu Urządzeń i Materiałów, włącznie z kosztem dostarczenia na Teren Budowy, z uwzględnieniem dokumentów wspomnianych w niniejszej klauzuli i wartości kontraktowej Urządzeń i Materiałów.

Waluty dla tej dodatkowej kwoty winny być te same jak te, których płatność stanie się należna, gdy wartość kontraktowa zostanie uznana na mocy pkt. (a) klauzuli 14.3 [Wnioski o Przejściowe Świadczenie Płatności]. Wówczas Świadczenie Płatności potrąci kwotę uprzednio dodaną za przedmiotowe Urządzenia i Materiały, wyrażoną w tych samych walutach i ich udziałach.

14.6 Wystawianie Przejściowych Świadczeń Płatności

Przejściowe Świadczenia Płatności wystawiane będą przez Zamawiającego nie częściej jak jeden raz na kwartał, chyba że zająd inne okoliczności, na które wyrazi zgodę Zamawiający.

~~Żadna kwota nie będzie poświadczona ani wypłacona zanim Zamawiający nie otrzyma i zatwierdzi Zabezpieczenie Wykonania. Następnie, Inżynier w ciągu 28 dni po otrzymaniu Rozliczenia i dokumentów towarzyszących wyda Zamawiającemu Przejściowe Świadczenie Płatności, potwierdzające wraz z odpowiednim komentarzem kwotę, którą Inżynier rzetelnie ustala jako należną. Przejściowe Świadczenia Płatności powinny być wydane w czterech egzemplarzach i mieć wyodrębnione części dotyczące kosztów kwalifikowanych i niekwalifikowanych.~~

Zamawiający nie będzie jednak obowiązany do wystawiania Przejściowego Świadczenia Płatności przed wystawieniem Świadczenia Przejścia dla Robót na kwotę mniejszą, po odliczeniu Kwot Zatrzymanych oraz innych potrąceń niż minimalna kwota Przejściowego Świadczenia Płatności, jeżeli taka jest ustalona w Załączniku do Oferty. O takim przypadku Zamawiający powiadomi odpowiednio Wykonawcę.

W szczególnych przypadkach, w których jest to niezbędne dla prawidłowego wykonania Kontraktu, Inżynier może wystawić Przejściowe Świadczenie Płatności na kwotę mniejszą niż minimalna kwota podana w Załączniku do Oferty. W takim przypadku wystawienie Przejściowego Świadczenia Płatności może nastąpić po akceptacji przez Zamawiającego złożonego przez Wykonawcę stosownego wniosku z uzasadnieniem, poprzedzone pozytywną opinią Inżyniera.

Przejściowe Świadczenie Płatności nie będzie wstrzymywane dla żadnych innych przyczyn, chociaż:

- (a) jeżeli cokolwiek dostarczonego lub wykonanego przez Wykonawcę jest niezgodne z Kontraktem, to do czasu, kiedy naprawa lub wymiana zostanie dokonana może zostać wstrzymana kwota przewidywanego kosztu naprawy lub wymiany; czy też
- (b) jeżeli Wykonawca nie wykonał lub nie wykonuje pracy albo nie wypełnił lub nie wypełnia zobowiązania zgodnie z Kontraktem i został o tym powiadomiony przez Inżyniera., to wartość takiej pracy lub zobowiązania może zostać wstrzymana do czasu wykonania tej pracy lub wypełnienia zobowiązania.

W każdym Świadczeniu Płatności Inżynier może dokonać korekty lub modyfikacji, które powinny być właściwie dokonane w którymkolwiek wcześniejszym świadczeniu. Żadne Świadczenie Płatności nie może być uznawane za potwierdzenie akceptacji, zatwierdzenia, zgody lub zadowolenia Inżyniera.

14.7 Zapłata

Zamawiający zapłaci Wykonawcy:

- (a) ~~kwotę, potwierdzoną w każdym Przejściowym Świadczeniu Płatności, w terminie do 56 dni po otrzymaniu przez Inżyniera Rozliczenia za dany miesiąc wraz z dokumentami towarzyszącymi; oraz:~~
- (b) ~~kwotę, poświadczoną w Końcowym Świadczeniu Płatności, w terminie do 56 dni po otrzymaniu przez Zamawiającego tego Świadczenia Płatności~~
- (b) kwotę poświadczoną w Przejściowym/Końcowym Świadczeniu Płatności w terminie 30 dni od daty otrzymania przez Zamawiającego kompletu dokumentów uzasadniających żądanie zapłaty, w tym prawidłowo wystawionej faktury VAT Wykonawcy, odrębnie dla kosztów kwalifikowanych i niekwalifikowanych.

~~Płatność kwoty należnej w każdej walucie będzie dokonana na konto bankowe, podane przez Wykonawcę dla danej waluty, w kraju płatności wymienionym w Kontrakcie.~~

Płatności w wysokości kwoty należnej będą dokonywane pod warunkiem dostarczenia przez Wykonawcę dowodów, wymagalnej na dzień wystawienia faktury przez Wykonawcę, zapłaty wynagrodzenia z tytułu Robót, dostaw i/lub usług Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom.

Zamawiający może dokonać bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego zatwierdzonemu Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego Umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu Umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane.

Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne, bezsporne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.

Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty zamawiający umożliwi Wykonawcy zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.

Termin zgłaszania uwag, ustala się na 7 dni od dnia doręczenia powyższych informacji. W przypadku zgłoszenia uwag w terminie 7 dni, Zamawiający może:

- i) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
- ii) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
- iii) dokonać, w terminie 21 dni, bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, od daty uznania zasadności takiej zapłaty na podstawie złożonego uzasadnienia przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę. W przypadku podjęcia decyzji o dokonaniu bezpośredniej zapłaty zatwierdzonemu Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, Zamawiający może potrącić kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy lub z Gwarancji wykonania.

W przypadku, gdy Kontrakt jest realizowany przez podmioty działające w Konsorcjum, jego członkowie, upoważnią w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, jednego z członków Konsorcjum do wystawienia przez niego faktury VAT oraz do przyjęcia przez niego należności przypadających wszystkim członkom Konsorcjum z tytułu realizacji Kontraktu na rachunek bankowy jednego z nich wskazany w fakturze VAT. Rachunek taki będzie założony odrębnie dla prowadzenia rozliczeń z tytułu realizacji Kontraktu z dostępem do niego dla każdego z członków Konsorcjum.

Z ważnych powodów, Zamawiający jest uprawniony dokonywać płatności odrębnie na rzecz każdego z członków Konsorcjum, zgodnie z zakresem Robót określonym przez Inżyniera.

Płatność dokonana w powyższy sposób zwalnia Zamawiającego z zobowiązania w stosunku do każdego z członków Konsorcjum.

Za dzień dokonania zapłaty przyjmuje się dzień obciążenia rachunku Zamawiającego kwotą zapłaty.

- (c) Termin zapłaty faktur Wykonawcy wynosić będzie do 30 dni od daty wpływu do ZWiK Trzebiatów Sp. z o.o., prawidłowo wystawionej, sprawdzonej przez Inżyniera Kontraktu faktury VAT. Należności za wykonane roboty będą regulowane przelewem na rachunek Wykonawcy wskazany w umowie.
- (d) Warunkiem zapłaty należności dla wykonawcy za wykonane roboty będzie otrzymanie przez ZWiK Trzebiatów Sp z o.o., oświadczeń podwykonawców potwierdzających otrzymanie zapłaty zgodnie z zawartymi z nimi umowami. Jeżeli pojawią się uzasadnione roszczenia

podwykonawcy, to ZWiK Trzebiatów Sp z o.o., dokona zapłaty dla podwykonawcy i pomniejszy należne wynagrodzenie dla wykonawcy o kwotę zapłaconą podwykonawcy zgodnie z klauzulami 14.6, 14.7, 4.4 punkt 14.

- (e) Płatności przejściowe regulowane będą do wysokości 90 % wynagrodzenia kontraktowego (ustalonego).
- (f) Płatność końcowa w wysokości nie mniejszej jak 10 % wynagrodzenia kontraktowego (ustalonego) – uregulowana zostanie po wydaniu Świadczenia Przejęcia Robót i wystawieniu Faktury VAT końcowej.

14.8 Opóźniona zapłata

~~Jeżeli Wykonawca nie otrzyma zapłaty zgodnie z klauzulą 14.7 [Zapłata], to będzie uprawniony do otrzymania odsetek obliczonych miesięcznie od kwoty niezapłaconej w okresie opóźnienia. Będzie się uważało, że w przypadku ustalonym w punkcie (b) ten okres rozpoczął się w dniu zapłaty ustalonym na w klauzuli 14.7 [Zapłata], niezależnie od dnia wystawienia tego Przejściowego Świadczenia Płatności.~~

~~Jeżeli w Warunkach Szczególnych nie ustalono inaczej, to odsetki będą obliczane po stopie rocznej o trzy punkty procentowe wyższej niż stopa dyskontowa banku centralnego w kraju waluty płatności i będą wypłacone w tej walucie.~~

~~Wykonawca będzie uprawniony do tej płatności bez formalnego wezwania lub obowiązku notyfikacji ani bez uszczerbku dla innych praw lub środków zaradczych.~~

Jeżeli Wykonawca nie otrzyma zapłaty zgodnie z klauzulą 14.7 [Zapłata], to Wykonawca będzie uprawniony do otrzymania odsetek ustawowych (według ustawy Kodeks cywilny), obliczonych miesięcznie od kwoty niezapłaconej w okresie opóźnienia. Odsetki będą naliczane za okres, jaki upłynie od dnia, w którym przypadał termin zapłaty (bez wliczania tego dnia) do dnia, w którym został obciążony rachunek Zamawiającego (wliczając ten dzień).

14.9 Wypłata Kwoty Zatrzymanej- zabezpieczenie należytego wykonania umowy

Pierwsza **część 70%** Kwoty Zatrzymanej będzie zwolniona przez **Zamawiającego** do wypłaty Wykonawcy wtedy, **w ciągu 30 dni** od kiedy zostanie wydane Świadczenie Przejęcia dla Robót. Jeżeli Świadczenie Przejęcia zostanie wydane dla Odcinka lub części Robót, to zostanie też zwolniona i wypłacona proporcjonalna część Kwoty Zatrzymanej. Część ta wyniesie dwie piąte (40%) części, wyliczonej przez podzielenie szacunkowej wartości kontraktowej przejętego Odcinka lub części przez szacunkową ostateczną Cenę Kontraktową.

W ciągu 15 dni po upływie ostatniego z Okresów Zgłaszania Wad Inżynier poświadczy do wypłaty Wykonawcy resztę **30%** Kwoty Zatrzymanej. Jeżeli Świadczenie Przejęcia zostało wydane dla Odcinka, to proporcjonalna część Kwoty Zatrzymanej zostanie zwolniona i wypłacona niezwłocznie po upływie Okresu Zgłaszania Wad dla tego Odcinka. Część ta wyniesie dwie piąte (40%) części, wyliczonej przez podzielenie szacunkowej wartości kontraktowej Odcinka przez szacunkową ostateczną Cenę Kontraktową.

Zarazem jednak, jeżeli na mocy rozdziału 11 [Odpowiedzialność za wady] pozostanie w tym czasie do wykonania jakakolwiek praca, to **Zamawiający** będzie uprawniony do wstrzymania poświadczenia szacunkowego kosztu tej pracy aż do czasu, kiedy zostanie ona wykonana.

~~Podczas obliczania powyższych należności nie należy brać pod uwagę żadnych korekt ceny dokonanych na mocy klauzuli 13.7 [Korekty uwzględniające zmiany prawne] ani klauzuli 13.8 [Korekty uwzględniające zmiany Kosztu].~~

14.10 Rozliczenie końcowe i odbiór końcowy

1. Wykonawca wykona rozliczenie końcowe w oparciu o klauzulę 12.3 [Wycena – rozliczenie robót] za wyjątkiem PWE i TES, w tym do rozliczenia końcowego dołączy sporządzone następujące dokumenty:
 - 1) zastawienie wystawionych faktur z podaniem kwoty netto, podatku VAT, i kwoty brutto podaniem kwoty należnej do której Wykonawca jest uprawniony
 - 2) Wykaz urządzeń/maszyn zamontowanych z podaniem:
 - a. Nazwy urządzenia/maszyny
 - b. Typ i numer fabryczny/seryjny
 - c. Ilość
 - d. Wartość netto i brutto
 - 3) Wykaz dostarczonego wyposażenia z podaniem:
 - a. Nazwy wyposażenia
 - b. Ilości
 - c. Wartość netto i brutto
 - 4) Zestawienie pomiarów z natury powierzchni użytkowej netto pomieszczeń wchodzących w skład poszczególnych budynków
 - 5) Kopię wniosku pozwolenia na użytkowanie wraz z kompletem załączników który Wykonawca złożył do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w imieniu Zamawiającego.
 - 6) Pisemne Zwolnienie z Zobowiązań od wszystkich Podwykonawców, potwierdzające, że wszystkie należności za podzleczone Roboty, dostawy i usługi zostały należycie zapłacone przez Wykonawcę. W Końcowym Świadectwie Płatności Zamawiający sporządzi wykaz potrąceń z tytułu bezpośredniej zapłaty Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom, dokonanej bezpośrednio przez Zamawiającego na mocy klauzuli 14.7 [Zapłata] oraz korektę wynagrodzenia tytułem kar umownych wynikających z okoliczności określonych w Klauzuli 8.7 [Kary umowne].
 2. Rozliczenie Końcowe i Operat Kołaudacyjny złoży dla Zamawiającego łącznie z pisemnym zgłoszeniem zakończenia kontraktu i zgłoszenia do Odbioru Końcowego
- ~~W ciągu 84-28 dni po otrzymaniu Świadectwa Przejęcia Robót Wykonawca winien przedłożyć Inżynierowi w sześciu egzemplarzach Rozliczenie Końcowe wraz z dokumentami towarzyszącymi zgodnie z klauzulą 14.3 [Wnioski o Przejściowe Świadectwa Płatności], przedstawiające:~~
- ~~(a) wartość wszystkich wykonanych robót zgodnie z Kontraktem aż do dnia ustalonego w Świadectwie Przejęcia dla Robót,~~
 - ~~(b) wszelkie dalsze kwoty, które Wykonawca uważa za należne, oraz~~
 - ~~(c) szacunkową wartość wszelkich innych kwot, które Wykonawca uważa za należne mu na mocy Kontraktu. Szacunkowe wartości należy w tym Rozliczeniu Końcowym wykazać oddzielnie.~~
3. Inżynier winien następnie potwierdzić to zgodnie z klauzulą 14.6 [Wystawianie Przejściowych Świadectw Płatności].
 4. Zamawiający, po potwierdzeniu w dzienniku budowy przez inspektorów nadzoru wszystkich branż gotowości do odbioru oraz na podstawie zawiadomienia Wykonawcy, wyznaczy datę i rozpocznie czynności odbioru końcowego robót stanowiących przedmiot umowy w ciągu 10 dni od daty zawiadomienia i powiadomi uczestników odbioru.

5. Zakończenie czynności odbioru powinno nastąpić w ciągu 14 dni roboczych, licząc od daty rozpoczęcia odbioru.
6. Zamawiającemu przysługują w stosunku do Wykonawcy następujące uprawnienia w przypadku stwierdzenia w przedmiocie odbioru wad:
 - a) jeżeli wady nadają się do usunięcia – Zamawiający odmówi dokonania odbioru do czasu usunięcia wad, wyznaczając równocześnie termin ich usunięcia. W przypadku bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu Zamawiający może odstąpić od umowy. Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia Zamawiającego na piśmie o usunięciu wad.
 - b) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia – Zamawiający może:
 - a) obniżyć odpowiednio wartość przedmiotu umowy, jeżeli wady nie wpływają w sposób istotny na funkcjonalność, trwałość techniczną oraz umożliwiają bezpieczne użytkowanie przedmiotu zgodnie z przeznaczeniem,
 - b) odstąpić od umowy z winy Wykonawcy albo zażądać wykonania przedmiotu umowy ponownie, jeżeli wady te uniemożliwiają użytkowania przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem.
7. usunięciu wad Wykonawca pisemnie zawiadomi Zamawiającego. Uregulowania dotyczące odbioru przedmiotu umowy mają tu odpowiednie zastosowanie
8. Podpisanie przez obie strony protokołu odbioru końcowego bez uwag jest równoznaczne z odebraniem przez Zamawiającego przedmiotu umowy.

14.11 Wniosek o Końcowe Świadczenie Płatności

Po zakończeniu odbioru końcowego Wykonawca winien przedłożyć Inżynierowi Rozliczenie końcowe w czterech egzemplarzach, wykazane w klauzuli 12.3 [Wycena – rozliczenie robót] zawierające:

- (a) Protokół Wykonania Elementów (PWE) -końcowy – wg wytycznych POIiŚ – podpisany przez przedstawiciela Wykonawcy, kierownika budowy, przedstawiciela uprawnionego do reprezentowania Beneficjenta, branżowych Inspektorów nadzoru i Inżyniera;
- (b) Tabela Elementów Skończonych (TES) – końcowa -wg wytycznych POIiŚ – podpisana przez wykonawcę i Inżyniera
oraz
- (a) Raport Końcowy zgodny z klauzulą 4.21 [Raporty o postępie].
- (b) Świadczenie przejęcia robot
- (c) Decyzję pozwolenia na użytkowanie, decyzje pozwolenia wodnoprawnego (jeżeli jest wymagane) i inne dokumenty umożliwiających prawne użytkowanie wykonanych Robót (obiektów).

14.12 Zwolnienie od zobowiązań

Wykonawca winien dołączyć do Oświadczenia Ostatecznego pisemne zwolnienie od zobowiązań potwierdzające, że Oświadczenie Ostateczne zawiera całe i ostateczne

uregulowanie wszelkich należności pieniężnych na dobro Wykonawcy na mocy Kontraktu lub w związku z nim. Takie zwolnienie może zawierać stwierdzenie, że wchodzi ono w życie z chwilą otrzymania przez Wykonawcę zwrotu Zabezpieczenia Wykonania oraz pozostałego salda należności. W takim przypadku zwolnienie od zobowiązań będzie skuteczne od tej daty.

14.13 Wystawienie **Końcowego Świadectwa Płatności**

W terminie do 28 dni od przekazania Wniosku, klauzula 14.11 [Wniosek o Końcowe Świadectwo Płatności] oraz klauzulą 14.12 [Zwolnienie od zobowiązań] Zamawiający wystawi Końcowe Świadectwo Płatności dla Wykonawcy, stwierdzając:

- (a) kwotę, która jest ostatecznie należna, oraz
- (b) po odjęciu wszelkich kwot, uprzednio wypłaconych przez Zamawiającego oraz wszelkich kwot, do których Zamawiający jest uprawniony, saldo należne Wykonawcy od Zamawiającego lub Zamawiającemu od Wykonawcy, zależnie od przypadku.

Jeżeli Wykonawca nie wystawi wniosku o **Końcowe Świadectwo Płatności** zgodnie z klauzulą 14.11 [Wniosek o **Końcowe Świadectwo Płatności**] oraz klauzulą 14.12 [Zwolnienie od Zobowiązań] to **Zamawiający** wezwie Wykonawcę do złożenia tych dokumentów. Jeżeli w terminie do 28 dni Wykonawca nie zastosuje się do tego wezwania, to **Zamawiający** wystawi **Końcowe Świadectwo Płatności** na taka kwotę, jaką rzetelnie sam ustali jako należną.

W **Końcowym Świadectwie Płatności** **Zamawiający** sporządzi wykaz potrąceń z tytułu bezpośredniej zapłaty Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom, dokonanej bezpośrednio przez Zamawiającego na mocy klauzuli 14.7 [Zapłata] oraz potrącenia wynagrodzenia tytułem kar umownych wynikających z okoliczności określonych w Klauzuli 8.7 [Kary za zwłokę].

14.14 Wygaśnięcie zobowiązań Zamawiającego

Odpowiedzialność Zamawiającego wobec Wykonawcy za sprawy lub przedmioty powstałe na mocy Kontraktu, w związku z nim lub wykonywaniem Robót będzie ograniczona do zobowiązań Zamawiającego wynikłych z wyraźnie zaznaczonych kwot roszczeń Wykonawcy:

- (a) zgłoszonych w Oświadczeniu Końcowym, a także
- ~~(b) zgłoszonych w Oświadczeniu po Ukończeniu, opisanym w klauzuli 14.10 [Oświadczenie po Ukończeniu], z wyjątkiem spraw lub przedmiotów powstałych po wydaniu Świadectwa Przejęcia dla Robót.~~

Niniejsza klauzula nie ogranicza jednak odpowiedzialności Zamawiającego na mocy jego zobowiązań odszkodowawczych ani jego odpowiedzialności w przypadku oszustwa, rozmyślnego nadużycia lub rażącego niedbalstwa z jego strony.

14.15 Waluty płatności

Cena Kontraktowa będzie płacona w walucie lub walutach wymienionych w Załączniku do Oferty.

15. Rozwiązanie Kontraktu przez Zamawiającego

15.1 Wezwanie do naprawy uchybienia

~~Jeżeli Wykonawca nie wypełnia jakiegokolwiek zobowiązania kontraktowego, to Inżynier może wystosować do niego wezwanie do usunięcia~~

W każdym czasie, gdy Wykonawca nie spełnia jakiegokolwiek ze swoich zobowiązań według

Kontraktu lub w inny sposób narusza postanowienia Kontraktu, Zamawiający lub Inżynier są uprawnieni, za pomocą powiadomienia, zażądać od Wykonawcy spełnienia takiego zobowiązania oraz naprawienia wynikłych szkód lub strat, wyznaczając termin właściwy do wykonania zobowiązania.

15.2 Wypowiedzenie przez Zamawiającego

Zamawiający będzie uprawniony do wypowiedzenia Kontraktu jeśli Wykonawca:

- (a) nie zastosuje się do postanowienia klauzuli 4.2 [Zabezpieczenie Wykonania] lub do wezwania, wydanego na mocy klauzuli 15.1 [Wezwanie do naprawy uchybienia],
- (b) opuszcza Roboty, lub w inny sposób jasno okazuje zamiar odstąpienia od wykonywania zobowiązań objętych Kontraktem,
- (c) bez racjonalnego usprawiedliwienia
- (i) nie prowadzi Robót zgodnie z rozdziałem 8 [Rozpoczęcie, opóźnienia i zawieszenie], lub
- (ii) nie zastosuje się do wezwania, wydanego na mocy klauzuli 7.5 [Odrzucenie] lub klauzuli 7.6 [Prace zabezpieczające i naprawcze] w ciągu 28 dni od daty jego otrzymania,
- (d) ~~podzłeci całość Robót lub seceduje Kontrakt bez wymaganej zgody,~~
(podzłeci Roboty w zakresie zabronionym postanowieniami klauzuli 4.4 [Podwykonawcy].
- (e) zbankrutuje lub okaże się niewypłacalny, przejdzie w stan likwidacji, zostanie objęty nakazem przejęcia lub zarządu przymusowego, ułoży się z wierzycielami, lub będzie prowadził działalność pod nadzorem komisarza, syndyka lub zarządcy w imieniu wierzycieli, lub jeśli nastąpi jakiegokolwiek działanie lub wydarzenie o skutkach podobnych w świetle obowiązującego Prawa do wyżej wymienionych, lub
- (f) da lub zaproponuje pośrednio lub bezpośrednio wręczenie jakiegokolwiek osobie korzyści materialnych, darów, prowizji lub przedmiotu wartościowego w celu wynagrodzenia lub nakłonienia jej do:
 - (i) działania lub wstrzymania się od działania związanego z Kontraktem, lub
 - (ii) okazania lub wstrzymania się od okazania względów lub niechęci wobec jakiegokolwiek osoby związanej z Kontraktem,

lub jeśli ktokolwiek z Personelu Wykonawcy, jego agentów lub Podwykonawców da lub zaproponuje pośrednio lub bezpośrednio jakiegokolwiek osobie korzyści materialnych lub wynagrodzenie, jak opisano w niniejszym pkt. (f). Jednakże zgodne z prawem nakłanianie i nagradzanie Personelu Wykonawcy nie uprawnia do wypowiedzenia Kontraktu.

W każdym z takich przypadków lub okoliczności Zamawiający może wypowiedzieć Wykonawcy Kontrakt w terminie 14 dniowym i usunąć Wykonawcę z Terenu Budowy. W przypadkach opisanych w pkt. (e) lub (f) Zamawiający może rozwiązać Kontrakt ze skutkiem natychmiastowym.

Decyzja Zamawiającego o rozwiązaniu Kontraktu nie pozbawi go żadnego uprawnienia posiadanego na mocy Kontraktu lub na innej podstawie.

Po otrzymaniu wypowiedzenia Wykonawca winien opuścić Teren Budowy, przekazując ~~Inżynierowi~~ Zamawiającemu wszelkie wymagane Dostawy, Dokumenty Wykonawcy, oraz inne dokumenty projektowe sporządzone przez niego lub dla niego. Wykonawca ma przy tym dołożyć wszelkich starań aby zastosować się niezwłocznie do wszelkich racjonalnych poleceń, zawartych w wypowiedzeniu a dotyczących (i) dokonania cesji wszelkich podzleceń, oraz (ii) ochrony życia, mienia lub bezpieczeństwa Robót.

Po rozwiązaniu Kontraktu Zamawiający może dokończyć Roboty czy też zorganizować inne jednostki do tego celu. Zamawiający i te jednostki mogą w takim przypadku korzystać z Dostaw,

Dokumentacji Wykonawcy oraz innych dokumentów projektowych sporządzonych przez lub dla Wykonawcy.

Następnie Zamawiający powiadomi, że Sprzęt Wykonawcy oraz Roboty Tymczasowe będą zwolnione dla Wykonawcy na Terenie Budowy lub w jego pobliżu. Wykonawca winien wtedy niezwłocznie usunąć je na własne ryzyko i koszt. Jednakże o ile do tego czasu Wykonawca nie ureguluje swojego długu wobec Zamawiającego, to te przedmioty mogą zostać przez Zamawiającego sprzedane w celu odzyskania należności. Wykonawca otrzyma w takim przypadku saldo takiego postępowania.

15.3 Wycena na dzień rozwiązania Kontraktu

W tak krótkim czasie jak tylko możliwe po tym, gdy rozwiązanie Kontraktu na mocy klauzuli 15.2 [Rozwiązanie przez Zamawiającego] weszło w życie, Inżynier winien zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] dokonać uzgodnienia lub ustalenia wartości Robót, Dostaw i Dokumentów Wykonawcy oraz wszelkich innych kwot należnych Wykonawcy za roboty wykonane zgodnie z Kontraktem.

15.4 Zapłata po rozwiązaniu

Z chwilą, gdy rozwiązanie Kontraktu na mocy klauzuli 15.2 [Rozwiązanie przez Zamawiającego] weszło w życie, Zamawiający może:

- (a) postąpić zgodnie z klauzulą 2.5 [Roszczenia Zamawiającego],
- (b) wstrzymać dalsze płatności Wykonawcy do czasu, kiedy koszty wykonania, ukończenia Robót i usunięcia w nich wad, należne kary za opóźnienie ukończenia oraz wszelkie inne koszty poniesione przez Zamawiającego zostaną ustalone, czy też
- (c) uzyskać od Wykonawcy pokrycie wszelkich strat i szkód poniesionych przez Zamawiającego oraz wszelkich dodatkowych kosztów dokończenia Robót, po uznaniu wszelkich kwot należnych Wykonawcy na mocy klauzuli 15.3 [Wycena na dzień rozwiązania Kontraktu]. Zamawiający zapłaci Wykonawcy saldo pozostałe po potrąceniu wszelkich takich strat, szkód i kosztów dodatkowych.

15.5 Uprawnienia Zamawiającego do rozwiązania Kontraktu

Zamawiający będzie uprawniony do rozwiązania Kontraktu w dowolnym czasie przez wypowiedzenie.

Niezależnie od powyższego, w razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Kontraktu nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w dniu podpisania Kontraktu, Zamawiający może odstąpić od Kontraktu w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W przypadku takiego rozwiązania Kontraktu przez Zamawiającego, Wykonawca może zażądać wyłącznie należnej mu zapłaty z tytułu wykonania części Kontraktu.

Rozwiązanie wejdzie w życie po 28 dniach od daty otrzymania Wypowiedzenia przez Wykonawcę lub, jeśli jest późniejsza, od daty otrzymania zwrotu Zabezpieczenia Wykonania. Zamawiający nie ma jednak prawa do rozwiązania Kontraktu w trybie tu przewidzianym w celu wykonania Robót samemu ani powierzenia ich innemu wykonawcy.

Po takim wypowiedzeniu Wykonawca winien postępować zgodnie z klauzulą 16.3 [Wstrzymanie Robót i usunięcie Sprzętu Wykonawcy], a zapłatę winien otrzymać zgodnie z klauzulą 19.6 [Rozwiązanie z wyboru, zapłata i zwolnienie ze Zobowiązań]

16. Zawieszenie i wypowiedzenie Kontraktu przez Wykonawcę

16.1 Uprawnienia Wykonawcy do zawieszenia Robót

Jeżeli ~~Inżynier~~ Zamawiający nie wyda poświadczenia zgodnie z klauzulą 14.6 [Wystawienie

Przejsiowych Świadczeń Płatności] lub Zamawiający nie dokona zapłaty zgodnie z klauzulą 2.4 [Przygotowanie finansowania przez Zamawiającego] lub klauzulą 14.7 [Zaplata], to Wykonawca może zawiesić Roboty lub zmniejszyć ich tempo aż do czasu kiedy otrzyma Świadczenie Płatności, lub wystarczający dowód dokonania zapłaty, zależnie od przypadku oraz od treści powiadomienia, ~~uprzedzając o tym Zamawiającego mniej niż 21 dni naprzód~~ **uprzedzając o tym Zamawiającego z co najmniej 21- dniowym wyprzedzeniem**

Takie działanie nie pozbawi Wykonawcy uprawnień do naliczenia odsetek na mocy klauzuli 14.8 [Opóźniona zaplata] ani do rozwiązania Kontraktu na mocy klauzuli 16.2 [Rozwiązanie Kontraktu przez Wykonawcę].

Jeżeli Wykonawca następnie otrzyma takie Świadczenie Płatności, dowód lub zapłatę, jak opisano w odnośnej klauzuli i w powyżej wspomnianym powiadomieniu przed dokonaniem wypowiedzenia, to winien on przywrócić zwykłe tempo pracy tak szybko, jak to będzie możliwe **jednakże nie później niż w terminie 7 dni od otrzymania takiego Świadczenia Płatności, dowodu lub zapłaty.**

Jeżeli w wyniku zawieszenia Robót, lub zmniejszenia ich tempa na mocy niniejszej klauzuli nastąpi opóźnienie, czy też Wykonawca poniósł lub poniesie dodatkowy Koszt, to winien on powiadomić o tym Inżyniera. Na mocy klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy] Wykonawca będzie uprawniony do:

- (a) przedłużenia czasu dla takiego opóźnienia na mocy klauzuli 8.4 [Przedłużenie Czasu na Ukończenie], jeśli ukończenie jest lub będzie opóźnione, oraz
- (b) pokrycia takiego Kosztu, plus umiarkowany zysk, który należy włączyć do Ceny Kontraktowej.
- (c) Po otrzymaniu takiego powiadomienia Inżynier winien postępować zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] dla uzgodnienia lub ustalenia tych spraw.

16.2 Rozwiązanie Kontraktu przez Wykonawcę

Wykonawca będzie upoważniony do wypowiedzenia Kontraktu jeśli:

- (a) ~~Wykonawca nie otrzyma wystarczającego dowodu na zastosowanie się Zamawiającego do postanowień klauzuli 2.4 [Przygotowanie finansowania przez Zamawiającego] w ciągu 42 dni od przekazania Zamawiającemu powiadomienia w trybie klauzuli 16.1 [Uprawnienie Wykonawcy do zawieszenia Robót],~~
- (b) ~~Inżynier~~ **Zamawiający** nie wystawi odpowiedniego Świadczenia Płatności w ciągu ~~56~~ **60** dni od otrzymania rozliczenia wraz z dokumentami towarzyszącymi,
- (c) Wykonawca nie otrzyma kwoty należnej na podstawie Przejsiowego Świadczenia Płatności w ciągu ~~42~~ **60** dni od upływu terminu ustalonego na mocy klauzuli 14.7 [Zaplata], w którym zaplata, z wyjątkiem potrąceń, winna być dokonana zgodnie z klauzulą 2.5 [Roszczenia Zamawiającego],
- (d) Zamawiający w istotny sposób nie dopełnia swoich zobowiązań związanych z Kontraktem,
- (e) ~~Zamawiający nie stosuje się do klauzuli 1.6 [Akt Umowy] lub 1.7 [Cesje],~~
- (f) będzie trwało przedłużone zawieszenie dotyczące całości Robót, jak to opisano w klauzuli 8.11 [Przedłużone Zawieszenie] lub
- (g) Zamawiający zbankrutuje lub okaże się niewypłacalny, przejdzie w stan likwidacji, zostanie objęty nakazem przejścia lub przymusowego zarządu, ułoży się z wierzycielami, lub będzie prowadził działalność pod nadzorem komisarza, syndyka lub zarządcy w imieniu wierzycieli, lub jeśli wydarzy się jakiegokolwiek działanie lub wydarzenie o skutkach podobnych w świetle obowiązującego Prawa do wyżej wymienionych.

W każdym z takich przypadków lub okoliczności Wykonawca może wypowiedzieć Zamawiającemu Kontrakt w terminie 14 dniowym. ~~W przypadkach, opisanych w pkt. (f) i (g)~~

~~Wykonawca może rozwiązać Kontrakt ze skutkiem natychmiastowym.~~

Decyzja Wykonawcy o wypowiedzeniu Kontraktu nie pozbawi go żadnego uprawnienia, posiadanego na mocy Kontraktu lub na jakiegokolwiek innej zasadzie.

16.3 Wstrzymanie Robót i usunięcie Sprzętu Wykonawcy

Po wejściu w życie rozwiązania Kontraktu na mocy klauzuli 15.5 [Uprawnienia Zamawiającego do rozwiązania Kontraktu], klauzuli 16.2 [Rozwiązanie Kontraktu przez Wykonawcę] lub klauzuli 19.6 [Rozwiązanie z wyboru, zapłata i zwolnienie od Zobowiązań] Wykonawca winien niezwłocznie:

- (a) wstrzymać wszelkie dalsze roboty, z wyjątkiem takich, jakie mogą być polecane przez Inżyniera dla zabezpieczenia życia lub mienia lub bezpieczeństwa Robót;
- (b) przekazać Dokumenty Wykonawcy, Urządzenia, Materiały i inne roboty, za które Wykonawca otrzymał zapłatę, oraz
- (c) usunąć wszelkie inne Dostawy z Terenu Budowy, z wyjątkiem takich jakie są niezbędne dla bezpieczeństwa, oraz opuścić Teren Budowy.

16.4 Zapłata po rozwiązaniu

Gdy rozwiązanie Kontraktu na mocy klauzuli 16.2 [Rozwiązanie Kontraktu przez Wykonawcę] wejdzie w życie, Zamawiający ma obowiązek niezwłocznie:

- (a) zwrócić Wykonawcy Zabezpieczenie Wykonania;
- (b) zapłacić Wykonawcy zgodnie z klauzulą 19.6 [Rozwiązanie z wyboru, zapłata i zwolnienie od zobowiązań], oraz
- ~~(c) zapłacić Wykonawcy kwotę równą utracie zysku lub innej stracie albo szkodzi, jakiej Wykonawca doznał w wyniku tego rozwiązania.~~

17. Ryzyko i odpowiedzialność

17.1 Odszkodowanie

Wykonawca zabezpieczy Zamawiającego, Personel Zamawiającego i ich przedstawicieli od wszelkich roszczeń, kar, szkód, strat i wydatków, włącznie z kosztami sądowymi i opłatami, lub pokryje ich skutki w odniesieniu do:

- (a) uszkodzeń ciała, chorób i śmierci jakiegokolwiek osoby wskutek, w następstwie lub z powodu projektu sporządzonego przez Wykonawcę, wykonania i wykończenia Robót oraz usuwania wad, z wyłączeniem przypadków, kiedy są one spowodowane przez zaniedbanie, działanie w złej woli, lub złamania postanowień Kontraktu przez Zamawiającego, Personel Zamawiającego lub któregośkolwiek z ich przedstawicieli, oraz
- (b) szkód lub strat majątkowych, rzeczowych lub osobistych, poza Robotami, w zakresie, w jakim taka szkoda lub strata:
 - (i) powstanie wskutek, w następstwie lub z powodu projektu sporządzonego przez Wykonawcę, wykonania i wykończenia Robót oraz usuwania wad; oraz
 - (ii) jest spowodowana przez zaniedbanie, działanie w złej woli, lub złamania postanowień Kontraktu przez Wykonawcę, Personel Wykonawcy, jego przedstawicieli, lub innych osób, bezpośrednio lub pośrednio zatrudnionych przez nich.

Zamawiający zabezpieczy Wykonawcę, Personel Wykonawcy i ich przedstawicieli i ochroni ich od wszelkich roszczeń, kar, szkód, strat i wydatków, włącznie z kosztami i opłatami sądowymi, w odniesieniu do: (1) uszkodzeń ciała, chorób i śmierci spowodowanych przez zaniedbanie, działanie w złej woli, lub złamania postanowień Kontraktu przez Zamawiającego, Personel Zamawiającego lub ich przedstawicieli, oraz (2) spraw, które objęte są wykluczeniem z pokrycia ubezpieczeniem

opisanym w pkt. (d) (i), (ii) oraz (iii) klauzuli 18.3 [Ubezpieczenia od zranienia osób i od szkód majątkowych].

17.2 Opieka Wykonawcy nad Robotami

Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za opiekę nad Robotami oraz Dostawami od Dnia Rozpoczęcia aż do dnia wystawienia, lub uznania za wystawione na mocy klauzuli 10.1 [Przejęcie Robót i Odcinków] Świadczenia Przejęcia Robót, kiedy to opieka nad Robotami przechodzi na Zamawiającego. Jeżeli Świadczenie Przejęcia Robót zostanie wystawione lub uznane za wystawione dla Odcinka lub części Robót, to odpowiedzialność za opiekę w odniesieniu do tego Odcinka lub części Robót przechodzi na Zamawiającego.

Po przejściu odpowiedzialności na Zamawiającego, Wykonawca zachowuje nadal pełną odpowiedzialność za opiekę nad robotami zaległymi w dniu ustalonym w Świadczeniu Przejęcia aż do czasu, kiedy te zaległe roboty zostaną ukończone.

Jeżeli z jakiegokolwiek przyczyny nie wymienionej w klauzuli 17.3 [Ryzyko Zamawiającego], powstanie strata lub szkoda w Robotach, Dostawach lub Dokumentach Wykonawcy w okresie w którym Wykonawca jest odpowiedzialny za opiekę nad nimi, to Wykonawca winien na własny koszt i ryzyko naprawić stratę lub szkodę w taki sposób, aby Roboty, Dostawy i Dokumentacja Wykonawcy odpowiadały postanowieniom Kontraktu.

Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie szkody i straty spowodowane przez niego w trakcie wszelkich czynności wykonywanych przez niego po wystawieniu Świadczenia Przejęcia, a także za wszelkie szkody i straty, które wystąpią po wystawieniu Świadczenia Przejęcia, ale zostały spowodowane przez wcześniejsze wydarzenia, za które Wykonawca był odpowiedzialny.

17.3 Ryzyko Zamawiającego

Ryzyko, do którego odnosi się klauzula 17.4 poniżej, obejmuje:

- (a) wojnę, wypowiedziane lub niewypowiedziane działania wojenne, inwazję, działanie nieprzyjaciół zewnętrznych,
- (b) bunt, akty terroru, rewolucję, powstanie, przewrót cywilny lub wojskowy, wojnę domową w Kraju,
- (c) zamieszki lub rozruchy spowodowane w Kraju przez osoby inne niż Personel Wykonawcy lub innych pracowników Wykonawcy i Podwykonawców,
- (d) amunicję wojskową, materiały wybuchowe, promieniowanie jonizujące lub skażenie radioaktywne w Kraju z wyłączeniem takich, które mogą być uznane za spowodowane przez używanie amunicji, materiałów wybuchowych, radioaktywnych lub promieniowania przez Wykonawcę,
- (e) fale ciśnieniowe spowodowane przez samoloty lub inne urządzenia poruszające się w powietrzu z szybkością dźwiękową lub ponaddźwiękową;
- (f) użycie lub zajęcie przez Zamawiającego jakiegokolwiek części Robót Stałych z wyjątkiem takich, jakie są wymienione w Kontrakcie,
- (g) projekt jakiegokolwiek części Robót wykonany przez Personel Zamawiającego lub osoby trzecie, za które Zamawiający jest odpowiedzialny, oraz
- (h) działania takich sił natury, które są Nieprzewidywalne, co do których nie można w racjonalny sposób oczekiwać aby doświadczony wykonawca im skutecznie przeciwdziałał.

17.4 Następstwa ryzyka Zamawiającego

Jeżeli i w granicach, w jakich czynniki ryzyka wymienione powyżej w klauzuli 17.3 spowodują straty lub szkody w Robotach, Dostawach, lub Dokumentach Wykonawcy, Wykonawca winien niezwłocznie powiadomić o tym Inżyniera i naprawić te szkody lub straty w granicach wymaganych przez Inżyniera.

Jeżeli nastąpi opóźnienie czy też Wykonawca poniesie Koszt w wyniku naprawy takiej szkody lub straty, to Wykonawca przekaże Inżynierowi kolejny wniosek i będzie uprawniony na mocy klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy] do:

(a) wydłużenia czasu dla takiego opóźnienia na mocy klauzuli 8.4 [Przedłużenie Czasu na Ukończeniu] jeżeli ukończenie jest lub zostanie opóźnione, oraz

(b) zapłaty za taki Koszt, który należy włączyć do Ceny Kontraktowej. W przypadkach, o których mowa w pkt. (f) i (g) klauzuli 17.3 [Ryzyko Zamawiającego] do Kosztu należy dodać umiarkowany zysk.

Po otrzymaniu takiego kolejnego wniosku Inżynier winien przystąpić zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] do uzgodnienia lub ustalenia tych spraw.

17.5 Prawo własności intelektualnej i przemysłowej

W niniejszej klauzuli „naruszenie” oznacza naruszenie, lub domniemane naruszenie, jakiegokolwiek patentu, zarejestrowanego znaku, prawa autorskiego, znaku towarowego, nazwy firmy, tajemnicy handlowej, lub innych praw własności intelektualnej lub przemysłowej odnoszących się do Robót, a „roszczenie” oznacza roszczenie lub postępowanie następujące po roszczeniu oparte na domniemaniu naruszenia.

W każdym przypadku, kiedy w terminie do 28 dni od otrzymania roszczenia jedna Strona nie powiadomi drugiej Strony, to będzie się uważało, że ta pierwsza Strona zrezygnowała z jakiegokolwiek odszkodowania na mocy niniejszej klauzuli.

Zamawiający ochroni Wykonawcę i powetuje skutki wszelkich roszczeń na podstawie domniemanego naruszenia, które jest lub było:

(a) nieuniknionym skutkiem wykonania Kontraktu przez Wykonawcę, lub

(b) wynikiem używania Robót przez Zamawiającego:

(i) dla celów innych niż wskazane lub rozsądnie wynikające z Kontraktu, lub

(ii) w połączeniu z czymkolwiek nie dostarczoną przez Wykonawcę, jeżeli takie użycie nie było ujawnione przed Wykonawcą przed Datą Odniesienia, lub nie zostało zapisane w Kontrakcie.

Wykonawca ochroni Zamawiającego i powetuje skutki wszelkich innych roszczeń, które powstaną wskutek lub w związku z (i) produkcją, użyciem, sprzedażą lub importem jakichkolwiek Dostaw, lub (ii) jakimkolwiek projektem, za który Wykonawca jest odpowiedzialny.

Jeżeli jedna Strona jest uprawniona do uzyskania odszkodowania na mocy niniejszej klauzuli, to Strona zobowiązana do powetowania może na swój koszt przejąć negocjacje dla zaspokojenia roszczenia oraz obrony sądowej lub arbitrażowej, która może być jego skutkiem. Na żądanie i koszt drugiej Strony pierwsza Strona winna dopomóc w obronie przed roszczeniem. Ta pierwsza Strona, ani jej Personel nie ma prawa dokonywać żadnych potwierdzeń, które mogłyby mieć negatywny skutek dla drugiej Strony, chyba że druga Strona nie podjęła prowadzenia negocjacji, obrony sądowej lub arbitrażowej, mimo iż pierwsza Strona tego od niej żądała.

17.6 Ograniczenie odpowiedzialności

Poza tym, co jest należne na mocy klauzuli 16.4 [Zaplata po rozwiązaniu] oraz klauzuli 17.1 [Odszkodowania] żadna ze Stron nie będzie odpowiedzialna wobec drugiej Strony za utratę korzyści z użytkowania Robót, utratę zysku, utratę jakiegokolwiek kontraktu, ani za straty lub szkody pośrednie lub następcze, których może ta druga Strona zaznać w związku z Kontraktem.

Całkowita odpowiedzialność Wykonawcy wobec Zamawiającego na mocy lub w związku z Kontraktem, poza klauzulą 4.19 [Elektryczność, woda i gaz], klauzulą 4.20 [Sprzęt Zamawiającego i przedmioty udostępniane bezpłatnie], klauzulą 17.1 [Odszkodowania] oraz klauzulą 17.5 [Prawo własności intelektualnej i przemysłowej] nie może przekroczyć kwoty ustalonej w Warunkach Szczególnych, a jeżeli tam nie jest ustalona, to Zatwierdzonej Kwoty

Kontraktowej.

Niniejsza klauzula nie ogranicza odpowiedzialności w przypadku oszustwa, rozmyślnego uchybienia lub rażącego niedbalstwa, którego dopuściła się którakolwiek ze Stron.

18. Ubezpieczenie

18.1 Ogólne wymagania dla ubezpieczeń

~~W niniejszej klauzuli „Strona Ubezpieczająca” oznacza Stronę, odpowiedzialną za zawarcie i utrzymanie ubezpieczenia ustalonego w odnośnej klauzuli dla każdego rodzaju ubezpieczenia. Strona Ubezpieczająca” oznacza Wykonawcę.~~

W przypadkach, w których Stroną Ubezpieczającą jest Wykonawca, każde ubezpieczenie będzie zawarte z ubezpieczycielami i na warunkach zatwierdzonych przez Zamawiającego **w terminie określonym w Załączniku do Oferty**. Te warunki będą zgodne z wszystkimi postanowieniami uzgodnionymi przez obie Strony przed wydaniem Listu Zatwierdzającego. Takie uzgodnienie warunków będzie nadrzędne w stosunku do postanowień niniejszego rozdziału.

W przypadkach, w których Stroną Ubezpieczającą jest Zamawiający, każde ubezpieczenie będzie zawarte z ubezpieczycielami i na warunkach zgodnych ze szczegółami załączonymi do Warunków Szczególnych.

Jeżeli wymaga się, aby polisa obejmowała powetowanie dla współubezpieczonego, to pokrycie winno obejmować każdego ubezpieczonego z osobna tak, jakby dla każdego ze współubezpieczonych była wystawiona osobna polisa.

Jeżeli polisa obejmuje odszkodowanie dla dodatkowego współubezpieczonego, poza ubezpieczonymi ustalonymi w tej klauzuli, to: (i) Wykonawca winien działać na mocy tej polisy na rzecz osób dodatkowo ubezpieczonych, z tym wyjątkiem że na rzecz Personelu Zamawiającego winien działać Zamawiający; (ii) osoby dodatkowo ubezpieczone nie będą uprawnione do otrzymania wypłat bezpośrednio od ubezpieczyciela ani do żadnych innych bezpośrednich kontaktów z ubezpieczycielem, oraz (iii) Strona ubezpieczająca będzie wymagała od wszystkich osób dodatkowo ubezpieczonych stosowania się do warunków, ustalonych w tej polisie.

Każda polisa ubezpieczeniowa od strat i szkód winna przewidywać dokonywanie wypłat odszkodowań w walutach wymaganych dla naprawy szkody lub pokrycia straty. Otrzymane od ubezpieczycieli odszkodowania powinny być użyte na naprawę szkody lub pokrycie straty.

~~W okresach, ustalonych w Załączniku do Oferty, liczonych od Daty Rozpoczęcia Strona ubezpieczająca winna przedkładać drugiej Stronie: **Po Dacie Rozpoczęcia, każdorazowo na wezwanie Inżyniera, Wykonawca zobowiązany jest przedkładać Inżynierowi i Zamawiającemu:**~~

- (a) dowody zawarcia ubezpieczeń opisanych w niniejszej klauzuli, oraz
- (b) kopie polis ubezpieczeń opisanych w klauzuli 18.2 [Ubezpieczenia Robót i Sprzętu Wykonawcy] oraz klauzuli 18.3 [Ubezpieczenie od zranienia osób i od szkód majątkowych].

Po opłaceniu składek Strona ubezpieczająca winna przedłożyć drugiej stronie dowód zapłaty. Strona ubezpieczająca winna także powiadamiać Inżyniera o każdej przekazanej kopii dowodów i polis.

Każda Strona winna przestrzegać warunków ustalonych w każdej polisie ubezpieczeniowej. Strona Ubezpieczająca winna informować ubezpieczycieli o każdej istotnej zmianie w stanie Robót i zapewnić, że ubezpieczenia są przez cały czas utrzymane w stanie zgodnym z niniejszym rozdziałem.

Żadna ze Stron nie będzie wprowadzała istotnych zmian w warunkach ubezpieczeń bez uprzedniej zgody drugiej Strony. Jeżeli ubezpieczyciel wprowadzi, lub będzie usiłował wprowadzić jakiegokolwiek zmiany, to Strona, która zostanie o tym powiadomiona jako pierwsza

winna niezwłocznie poinformować drugą Stronę.

Jeżeli Strona ubezpieczająca nie zawrze lub nie utrzyma w mocy jakiegokolwiek ubezpieczenia, do którego jest obowiązana na mocy Kontraktu, lub nie dostarczy wystarczających dowodów i kopii polis zgodnie z niniejszą klauzulą, to druga Strona może, według własnego wyboru i bez utraty innych praw i środków zaradczych zawrzeć ubezpieczenie dla zapewnienia odpowiedniego pokrycia oraz opłacić należne składki. Strona ubezpieczająca winna w takim przypadku zwrócić drugiej Stronie wypłacone kwoty. Cena Kontraktowa zostanie w takim przypadku odpowiednio skorygowana.

Treść niniejszej klauzuli w żadnym stopniu nie ogranicza obowiązków, zobowiązań ani odpowiedzialności Wykonawcy ani Zamawiającego na mocy Kontraktu lub na innych podstawach. Wszelkie kwoty nie ubezpieczone lub nie odzyskane od ubezpieczycieli będą obciążały odpowiednio Wykonawcę czy też Zamawiającego zgodnie z tym zakresem obowiązków, zobowiązań i odpowiedzialności. Jednakże jeżeli Strona ubezpieczająca nie dopełni skutecznego zawarcia i utrzymania w mocy ubezpieczenia, które jest dostępne i którego zawarcie i utrzymanie jest wymagane na mocy Kontraktu, a druga Strona nie zgodzi się z tym faktem, ani nie zawrze sama takiego ubezpieczenia dla uzyskania pokrycia dla tego uchybienia, wtedy wszelkie kwoty, które powinny być odzyskane na mocy tego ubezpieczenia zostaną zapłacone przez Stronę ubezpieczającą.

Zapłata przez jedną Stronę drugiej Stronie będzie dokonana na mocy klauzuli 2.5 [Roszczenia Zamawiającego] lub klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy] stosownie do przypadku.

Wykonawca zapewni stosowanie się swoich Podwykonawców do warunków polis ubezpieczeniowych zawartych zgodnie z postanowieniami niniejszej klauzuli oraz wszystkich uzasadnionych wymogów Ubezpieczycieli związanych z zaspokajaniem roszczeń, odzyskiwaniem strat i zapobieganiem występowaniu szkód i wypadków oraz poniesie na własny koszt konsekwencje niezastosowania się do powyższego.

18.2 Ubezpieczenie Robót i Sprzętu Wykonawcy

~~Strona ubezpieczająca ubezpieczy Roboty, Urządzenia, Materiały i Dokumenty Wykonawcy na kwotę nie mniejszą niż pełen koszt odtworzenia, łącznie z kosztem wyburzenia, usunięciem gruzu oraz honorariami ekspertów i zyskiem. Takie ubezpieczenie winno być w mocy od dnia w którym należy dostarczyć dowody na mocy pkt. (a) klauzuli 18.1 [Ogólne wymagania dla ubezpieczeń] aż do dnia wydania Świadczenia Przejęcia dla Robót.~~

Strona ubezpieczająca ubezpieczy Roboty, Urządzenia, Materiały i Dokumenty Wykonawcy na kwotę nie mniejszą niż pełen koszt odtworzenia, łącznie z kosztem wyburzenia, usunięciem gruzu oraz honorariami ekspertów, określoną w Załączniku do Oferty. W takim ubezpieczeniu potrącenia na każde zdarzenie nie będą większe niż kwota ustalona w Załączniku do Oferty. Takie ubezpieczenie winno być w mocy od dnia, w którym należy dostarczyć dowody na mocy klauzuli 18.1 [Ogólne wymagania dla ubezpieczeń] aż do dnia wydania Świadczenia Wykonania dla Robót.

Strona ubezpieczająca utrzyma ubezpieczenie w mocy aż do dnia otrzymania Świadczenia Wykonania tak, aby zapewnić pokrycie strat lub szkód za które jest odpowiedzialny Wykonawca i powstałych na skutek przyczyn zaistniałych przed wystawieniem Świadczenia Przejęcia oraz strat lub szkód spowodowanych przez Wykonawcę w trakcie wszelkich innych działań, włącznie z objętymi rozdziałem 11 [Odpowiedzialność za wady].

Strona ubezpieczająca ubezpieczy Sprzęt Wykonawcy na kwotę nie mniejszą niż pełny koszt wymiany, włącznie z kosztem dostarczenia na Teren Budowy. Ubezpieczenie to obejmie i pozostanie w mocy dla każdej jednostki Sprzętu Wykonawcy przez czas transportu tego sprzętu na Teren Budowy aż do czasu, kiedy stanie się on już zbędny na Terenie Budowy.

Jeżeli w Warunkach Szczególnych nie ustalono inaczej, to ubezpieczenia na zasadzie niniejszej klauzuli:

- (a) będą zawarte i utrzymane przez Wykonawcę jako Stronę ubezpieczającą,

- (b) będą dokonane we wspólnym imieniu Stron, które będą współuprawnione do otrzymania wypłat od ubezpieczycieli, z prawem zatrzymania lub podziału między Stronami dla wyłącznego celu pokrycia kosztu naprawy straty lub szkody,
- (c) obejmą wszelkie szkody i straty z każdej przyczyny nie wymienionej w klauzuli 17.3 [Ryzyko Zamawiającego],
- (d) obejmą także stratę i szkodę, w jakiejś części Robót które można przypisać użytkowaniu lub zajęciu przez Zamawiającego innej części Robót oraz stratę lub szkodę związaną z ryzykiem wymienionym w pkt. (c), (g) oraz (h) klauzuli 17.3 [Ryzyko Zamawiającego] w każdym przypadku z wyłączeniem ryzyka, nie dającego się ubezpieczyć na rozsądnych warunkach handlowych i przy potrąceniach na każde wydarzenie nie większych, niż kwoty ustalone w Załączniku do Oferty. Jeśli nie wymieniono tam żadnej kwoty, to pkt. (d) nie będzie stosowany. Oraz
- (e) mogą jednak wykluczać straty, szkody i przywrócenie stanu początkowego:
 - (i) części Robót, która jest w złym stanie wskutek wad w projekcie, materiałach lub wykonawstwie. Pokrycie winno obejmować wszelkie inne części, które zostaną stracone lub uszkodzone bezpośrednio wskutek wadliwego stanu a nie są objęte pkt. (ii) poniżej;
 - (ii) części Robót, która zostanie stracona lub uszkodzona w celu naprawy innej części Robót, jeśli ta inna część jest w złym stanie wskutek wady projektu, materiałów lub wykonawstwa,
 - (iii) części Robót, która została przejęta przez Zamawiającego z wyłączeniem zakresu, w jakim Wykonawca jest odpowiedzialny za szkodę lub stratę, oraz
 - (iv) Dostaw, które jeszcze nie dotarły do Kraju, z uwzględnieniem klauzuli 14.5 [Urządzenia i Materiały przeznaczone dla Robót].

~~Jeżeli w terminie przekraczającym Datę Odniesienia o więcej niż jeden rok pokrycie ubezpieczeniowe opisane w pkt. (d) przestanie być dostępne na rozsądnych warunkach handlowych, to Wykonawca jako Strona ubezpieczająca powiadomi Zamawiającego podając szczegóły. Zamawiający będzie w takim przypadku (i) uprawniony do otrzymania zapłaty, przy uwzględnieniu klauzuli 2.5 [Roszczenia Zamawiającego] kwoty odpowiadającej takim racjonalnym warunkom handlowym, jaką Wykonawca powinien spodziewać się zapłacić za takie pokrycie, oraz (ii) będzie się uważało, że zrezygnował z niego na podstawie klauzuli 18.1 [Ogólne wymagania dla ubezpieczeń], o ile sam nie uzyska pokrycia na racjonalnych warunkach handlowych.~~

18.3 Ubezpieczenie od zranienia osób i od szkód majątkowych Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wykonawcy - deliktowe i kontraktowe

Strona ubezpieczająca winna ubezpieczyć każdą Stronę od odpowiedzialności za straty i uszkodzenia, które mogą się wydarzyć w mieniu nie ubezpieczonym na mocy klauzuli 18.2 [Ubezpieczenie Robót i Sprzętu Wykonawcy], lub uszkodzenia ciała albo śmierci, które mogą się wydarzyć osobom, nie ubezpieczonym na mocy klauzuli 18.4 [Ubezpieczenie Personelu Wykonawcy] wskutek wykonywania Kontraktu przez Wykonawcę w okresie poprzedzającym wydanie Świadectwa Wykonania.

~~To ubezpieczenie ma być zawarte z określeniem limitu na poszczególne zdarzenie nie niższego niż ustalono w Załączniku do Oferty, bez ograniczenia liczby zdarzeń. To ubezpieczenie ma być zawarte z określeniem limitu na poszczególne zdarzenie nie niższego niż ustalono w Załączniku do Oferty, do wysokości sumy ubezpieczenia określonego w Załączniku do Oferty a potrącenie na każde zdarzenie nie będzie większe niż kwota ustalona w Załączniku do Oferty. jeśli w Załączniku do Oferty nie ustalono takiego limitu, to niniejsza klauzula nie będzie miała zastosowania.~~

Jeżeli w Warunkach Szczególnych nie ustalono inaczej, to ubezpieczenia wymienione w niniejszej klauzuli:

- (a) będą zawarte i utrzymane w mocy przez Wykonawcę jako Stronę ubezpieczającą,

- (b) będą zawarte we wspólnym imieniu obu Stron,
- (c) będą rozszerzone tak, aby pokryć odpowiedzialność za wszelkie za straty i szkody w mieniu Zamawiającego, z wyjątkiem przedmiotów, ubezpieczonych na mocy klauzuli 18.2, powstałe w wyniku wykonywania Kontraktu przez Wykonawcę, oraz
- (d) mogą jednak wykluczać odpowiedzialność, jaka powstaje wskutek:
 - (i) prawa Zamawiającego do wykonania Robót Stałych na, ponad, pod, lub przez jakikolwiek teren i do zajęcia tego terenu na Roboty Stałe,
 - (ii) szkody, jaka jest nieuchronnym skutkiem zobowiązań Wykonawcy do wykonania Robót i usuwania wad, oraz
 - (iii) ~~przyczyny wymienionej w klauzuli 17.3 [Ryzyko Zamawiającego] poza zakresem, w jakim pokrycie jest osiągalne na rozsądnych warunkach handlowych.~~ przyczyny wymienionej w klauzuli 17.3 [Ryzyko Zamawiającego] z wyłączeniem szkody w osobach trzecich i ich majątku w związku z błędami projektowymi,

18.4 Ubezpieczenie Personelu wykonawcy

~~Wykonawca zawrze i utrzyma w mocy ubezpieczenie od odpowiedzialności za roszczenia, szkody, straty i wydatki, włącznie z kosztami i opłatami sądowymi powstałe wskutek zranienia, choroby, inwalidztwa lub śmierci jakiegokolwiek osoby zatrudnionej przez Wykonawcę lub jakiegokolwiek innej osoby z Personelu Wykonawcy.~~

~~Zamawiający i Inżynier będą także objęci odszkodowaniem na mocy tej polisy ubezpieczeniowej, z wyjątkiem tego, że to ubezpieczenie może wykluczać straty i szkody powstałe w wyniku czynu lub zaniedbania Zamawiającego lub Personelu Zamawiającego.~~

~~To ubezpieczenie będzie utrzymane w pełnej mocy i działaniu przez cały czas, kiedy personel uczestniczy w wykonywaniu Robót. Ubezpieczenie personelu Podwykonawcy może być zawarte przez samego Podwykonawcę, ale Wykonawca będzie odpowiedzialny za przestrzeganie niniejszej klauzuli.~~

Wykonawca zawrze i utrzyma w mocy ubezpieczenie od odpowiedzialności za roszczenia, szkody, straty i wydatki powstałe w skutek zranienia, inwalidztwa lub śmierci jakiegokolwiek osoby: zatrudnionej przez Wykonawcę, osoby z Personelu Wykonawcy, które mogą wydarzyć się wskutek wykonywania Kontraktu.

Ubezpieczenie to będzie utrzymane w pełnej mocy i działaniu do czasu ukończenia Robót. Ubezpieczenie personelu Podwykonawcy może być zawarte przez samego Podwykonawcę, ale Wykonawca będzie odpowiedzialny za przestrzeganie niniejszej klauzuli.

19. Siła wyższa

19.1 Definicja Siły Wyższej

W niniejszej klauzuli „Siła Wyższa” oznacza wyjątkowe wydarzenie lub okoliczność:

- (a) na którą Strona nie ma wpływu,
- (b) przeciw której ta Strona nie mogła w racjonalny sposób zabezpieczyć się przed zawarciem Kontraktu,
- (c) której, skoro wystąpiła, taka Strona nie mogła w racjonalny sposób uniknąć lub jej przewyciężyć, oraz
- (d) której nie można uznać za wywołaną w znaczącym stopniu przez drugą Stronę.

Siła Wyższa może obejmować, ale nie ogranicza się do wyjątkowych zdarzeń lub okoliczności wymienionych niżej

- (i) wojnę, wypowiedziane lub niewypowiedziane działania wojenne, inwazję, działanie nieprzyjaciół

zewnątrznych,

- (ii) bunt, akty terroryzmu, rewolucję, powstanie, przewrót cywilny lub wojskowy, wojnę domową,
- (iii) zamieszki, rozruchy, niepokoje, strajki lub lokaut z udziałem osób innych niż Personel Wykonawcy lub inni pracownicy Wykonawcy i Podwykonawców,
- (iv) amunicję wojskową, materiały wybuchowe, promieniowanie jonizujące lub skażenie radioaktywne, z wyłączeniem takich, które mogą być uznane za spowodowane przez używanie amunicji, materiałów wybuchowych, materiałów radioaktywnych lub promieniowania przez Wykonawcę, oraz
- (iii) katastrofy żywiołowe, jak: trzęsienia ziemi, huragany, tajfuny lub działania wulkaniczne, lub inne podobne w takim zakresie, w jakim spełnione są warunki wymienione powyżej wymienione wyżej w niniejszej klauzuli 19.1 w pkt. (a) do (d)

19.2 Powiadomienie o Siłе Wyższej

Jeżeli Siła Wyższa uniemożliwia lub uniemożliwi jednej ze Stron wywiązanie się z jakiegokolwiek zobowiązania objętego Kontraktem, to winna ona powiadomić drugą Stronę o wydarzeniu lub okolicznościach stanowiących Siłę Wyższą, wymieniając przy tym zobowiązania, z których nie może lub nie będzie mogła się wywiązać. Powiadomienie winno nastąpić w terminie do 14 dni po dniu, kiedy Strona dowiedziała się, lub powinna się dowiedzieć, o istotnym wydarzeniu lub okolicznościach stanowiących Siłę Wyższą.

Po takim powiadomieniu Strona będzie usprawiedliwiona z niewykonania zobowiązań na czas tak długi, w jakim Siła Wyższa będzie stanowiła przeszkodę.

Niezależnie od innych postanowień tej klauzuli, pojęcie Siły Wyższej nie będzie się stosowało do zobowiązania Stron do dokonania zapłaty na mocy Kontraktu na rzecz drugiej Strony.

19.3 Obowiązek zmniejszenia opóźnienia

Każda Strona winna zawsze dołożyć wszelkich starań dla zmniejszenia do minimum opóźnienia w wypełnianiu swoich zobowiązań objętych Kontraktem, a powstałego wskutek wystąpienia Siły Wyższej.

Strona jest obowiązana powiadomić drugą Stronę gdy tylko Siła Wyższa przestanie jej dotyczyć.

19.4 Następstwa siły wyższej

Jeżeli Siła Wyższa, o której Wykonawca powiadomił Zamawiającego stosownie do klauzuli 19.2 [Powiadomienie o Siłе Wyższej] uniemożliwi Wykonawcy wywiązanie się z jego zobowiązań objętych Kontraktem, a działanie Siły Wyższej spowoduje opóźnienie czy też spowoduje Koszt, to Wykonawca będzie uprawniony z uwzględnieniem klauzuli 20.1 [Roszczenia Wykonawcy]:

- (a) do wydłużenia czasu dla takiego opóźnienia na mocy klauzuli 8.4 [Przedłużenie Czasu na Ukończenie] jeżeli ukończenie jest lub zostanie opóźnione, oraz
- (b) zapłaty za taki Koszt w przypadku lub okolicznościach opisanych w punktach (i) do (iv) klauzuli 19.1 [Definicja Siły Wyższej] oraz gdy przypadki opisane w (ii) do (iv) zaistniały w Kraju.

Po otrzymaniu tego powiadomienia Inżynier Zamawiający winien postąpić zgodnie z klauzulą 3.5 [Ustalenia] dla uzgodnienia lub podjęcia ustaleń w tych sprawach.

19.5 Wpływ Siły Wyższej na Podwykonawcę

Jeżeli na mocy jakiegokolwiek kontraktu lub umowy odnoszących się do Robót którykolwiek z Podwykonawców uzyska uprawnienia z tytułu Siły Wyższej na warunkach dodatkowych lub szerszych niż te, które przewidziano w niniejszym rozdziale, to takie dodatkowe lub szersze postanowienia dotyczące Siły Wyższej nie usprawiedliwią Wykonawcy z niewykonania ani nie będą stanowiły usprawiedliwienia na mocy niniejszego rozdziału.

19.6 Rozwiązania z wyrobu wyboru, zapłata i zwolnienie ze zobowiązań

Jeżeli Siła Wyższa, o której Zamawiający został powiadomiony zgodnie z klauzulą 19.2 [Powiadomienie o Sił Wyższej] uniemożliwi wykonanie całych lub istotnej części Robót w toku przez ciągły okres przekraczający 84 dni, lub kilkakrotnie przez łączną sumę ponad 140 dni, to każda ze Stron może wypowiedzieć Kontrakt drugiej Stronie. W takim przypadku Kontrakt wygaśnie po 7 dniach od wydania noty, a Wykonawca winien postępować zgodnie z klauzulą 16.3 [Wstrzymanie Robót i usunięcie Sprzętu Wykonawcy].

Po wygaśnięciu Kontraktu Inżynier winien ustalić wartość wykonanej roboty i wydać Świadczenie Płatności, obejmujące:

- (a) kwoty należne za wszelkie wykonane roboty, dla których ceny są ustalone w Kontrakcie;
- (b) Koszt Urządzeń i Materiałów zamówionych dla Robót i dostarczonych wykonawcy, lub do przyjęcia dostawy których Wykonawca jest obowiązany. Te Urządzenia i Materiały staną się własnością i będą objęte ryzykiem Zamawiającego z chwilą zapłacenia za nie Wykonawcy, a Wykonawca postawi je do dyspozycji Zamawiającego;
- (c) wszelkie inne Koszty lub prawne zobowiązania, które w tych okolicznościach racjonalnie poniósł Wykonawca dla spodziewanego ukończenia Robót;
- ~~(d) Koszt usunięcia Robót Tymczasowych oraz Sprzętu Wykonawcy z Terenu Budowy i powrót tych przedmiotów do bazy Wykonawcy w jego kraju, lub do innego miejsca za nie większy koszt; oraz~~
- ~~(e) Koszt powrotu do kraju kadry i personelu zatrudnionego przez Wykonawcę wyłącznie w związku z Robotami w dniu rozwiązania.~~

19.7 Zwolnienie na mocy prawa z obowiązku wykonania

Jeżeli wystąpi jakiegokolwiek wydarzenie lub okoliczność pozostająca poza zasięgiem wpływów Stron, włącznie, lecz nie ograniczona do działania Siły Wyższej, która uniemożliwi lub uczyni niezgodnym z prawem dla którejkolwiek lub obu Stron wypełnienie jej kontraktowych zobowiązań, lub która na mocy praw rządzących Kontraktem zwolni Stronę od obowiązku dalszej realizacji Kontraktu, to po otrzymaniu odpowiedniego powiadomienia od drugiej Strony o takich wydarzeniach lub okolicznościach, niezależnie od wszelkich innych postanowień niniejszego rozdziału.

- (a) Strony będą zwolnione z dalszego wykonywania Kontraktu bez uszczerbku dla praw którejkolwiek Strony w odniesieniu do wcześniejszych naruszeń Kontraktu; oraz
- (b) kwoty, należne Wykonawcy od Zamawiającego winny być takie same jakie byłyby należne na podstawie klauzuli 19.6 [Rozwiązanie z wyboru, zapłata i zwolnienie ze zobowiązań], gdyby Kontrakt został wypowiedziany na mocy klauzuli 19.6.

20. Roszczenia, spory i arbitraż

20.1 Roszczenia

- 1) W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową stosuje się przepisy Ustaw: Prawo zamówień publicznych, Kodeks Cywilny oraz Prawo budowlane, a w sprawach procesowych przepisy Kodeksu Postępowania Cywilnego.
- 2) Wszystkie spory wynikające z wykonania niniejszej Umowy, które nie mogą być rozstrzygnięte polubownie, z zastrzeżeniem 20.1 pkt 3, będą rozstrzygane przez Sąd właściwy dla miejsca wykonania umowy.
- 3) Na wypadek sporu między stronami na tle wykonania niniejszej Umowy, Wykonawca jest zobowiązany do wyczerpania przede wszystkim drogi postępowania reklamacyjnego, polegającego na rozpatrzeniu konkretnego roszczenia od Zamawiającego.

Wykonawca ma obowiązek pisemnego ustosunkowania do zgłoszonego roszczenia w terminie 7 dni od daty zgłoszenia roszczenia na piśmie. W razie odmowy Wykonawcy uznania roszczenia Zamawiającego, względnie nie udzielenia odpowiedzi na roszczenie w terminie Zamawiający jest uprawniony do wystąpienia na drogę sądową.

20.2 Powołanie Komisji Rozjemczej – klauzula niniejsza nie ma zastosowania.

20.3 Brak uzgodnienia składu Komisji Rozjemczej – klauzula niniejsza nie ma zastosowania

20.4 Uzyskanie decyzji Komisji Rozjemczej – klauzula niniejsza nie ma zastosowania

20.5 Rozstrzygnięcia polubowne – klauzula niniejsza nie ma zastosowania

20.6 Arbitraż – klauzula niniejsza nie ma zastosowania

20.7 Niezastosowanie się do Decyzji Komisji Rozjemczej – klauzula niniejsza nie ma zastosowania

20.8 Wygaśnięcie umowy z Komisją – klauzula niniejsza nie ma zastosowania

21. Działania kontrolne i sprawdzające

Wykonawca podlega wszelkim działaniom kontrolnym i sprawdzającym podejmowanym przez instytucje uprawnione na mocy obowiązującego Prawa.

Uprawnione instytucje mogą przeprowadzić dowolne kontrole dokumentów lub kontrole na miejscu, jakie uznają one za niezbędne w celu uzyskania informacji dotyczących wykonywania Kontraktu. Wykonawca zobowiązuje się niezwłocznie dostarczyć uprawnionym instytucjom, na ich prośbę, wszelkie dokumenty dotyczące wykonywania Kontraktu.

22.1 Wykonawca musi zawsze działać w sposób bezstronny i jako solenny doradca zgodnie z kodeksem postępowania obowiązującym w jego zawodzie. Winien się on powstrzymać od składania publicznych oświadczeń na temat wykonywanych Robót lub Kontraktu bez uprzedniej zgody Zamawiającego. Nie może on w żaden sposób nakładać zobowiązań na Zamawiającego, bez jego uprzedniej pisemnej zgody.

22.2 Wykonawca nie może przyjąć żadnej innej zapłaty związanej z Kontraktem niż te, które zostały w nim określone. Wykonawca i jego personel nie mogą prowadzić żadnej działalności, ani przyjmować żadnych korzyści niezgodnych z ich zobowiązaniami w stosunku do Zamawiającego.

22.3 Zgodnie z Prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, wszelkie zmiany postanowień Kontraktu w stosunku do treści Oferty są niedozwolone, Zgodnie z art. 144 Ustawy Pzp

22. Przewidywane zmiany kontraktu

1. Zamawiający przewiduje zmiany zawartej umowy w stosunku do treści oferty wykonawcy, z którym podpisano umowę oraz określa warunki takiej zmiany:

- 1) zmiany dokonane według zasad określonych w Klauzuli 13 Warunków Kontraktowych
- 2) zmiana dokonana na podstawie art. 23 pkt 1 ustawy Prawo budowlane, zmiana w rozwiązaniach projektowych, jeżeli są one uzasadnione koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa realizacji robót budowlanych lub usprawnienia procesu budowy;
- 3) zmiana dokonana na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy Prawo budowlane, uzgodniona możliwość wprowadzenia rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w projekcie, zgłoszonych przez kierownika budowy lub inspektora nadzoru inwestorskiego,

pod warunkiem, że zmiana ta spowodowana będzie okolicznościami zaistniałymi w trakcie realizacji robót budowlanych, których nie można było wcześniej przewidzieć;

- 4) zmiany dokonane zostaną podczas wykonywania robót i nie odstępują w sposób istotny od zatwierdzonego projektu lub warunków pozwolenia na budowę w ramach art. 36a ust. 5 ustawy Prawo budowlane i dokonane zostaną zgodnie z zapisami art. 36a ust. 6 ustawy Prawo budowlane, spełniając zapisy art. 57 ust. 2 ustawy Prawo budowlane;
- 5) zmiana wynagrodzenia Wykonawcy w przypadku zmiany przez ustawodawcę przepisów dotyczących stawki procentowej należnego podatku VAT;
- 6) zmiana w przypadku regulacji prawnych wprowadzonych w życie po Dacie Odniesienia, wywołujących potrzebę jego zmiany;
- 7) zmiana oznaczenia danych Zamawiającego i/lub Wykonawcy;
- 8) zmiana Personelu Wykonawcy lub Zamawiającego;
- 9) zmiany terminu realizacji przedmiotu umowy ze względu na zmiany terminów w Projekcie;
- 10) zmiana Czasu na Ukończenie według zasad określonych w Klauzuli 8.4 Warunków Kontraktowych;
- 11) zmiana wynagrodzenia Wykonawcy w szczególności, w przypadkach określonych w Klauzuli: 2.1, 2.5, 4.7, 4.12, 4.24, 7.4, 8.9, 16.1, 10.2, 10.3, 11.7, 11.8, 17.4, 19.4.

Jednak nie wymagają sporządzenia Zmiany do Kontraktu (Aneksu) zmiany postanowień Kontraktu na podstawie p.pkt. 5), 7), 8), oraz zmiany, które nie powodują podwyższenia Zatwierdzonej Kwoty Kontraktowej i/lub Czasu na Ukończenie, chyba że warunki realizacji Umowy o dofinansowanie Zamawiającego stanowią inaczej. Zmiana Kontraktu dokonana z naruszeniem Prawa obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych podlega unieważnieniu.

Zmiana postanowień Umowy w stosunku do treści oferty Wykonawcy możliwa jest także w przypadku zaistnienia jednej z następujących okoliczności i na warunkach określonych poniżej:

2. Zmiany technologiczne spowodowane w szczególności następującymi okolicznościami:
 - a) pozyskania na rynku materiałów lub urządzeń pozwalających na zmniejszenie kosztów realizacji Robót lub kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy lub umożliwiające uzyskanie lepszej jakości Robót;wystąpienia odmiennych od przyjętych w Kontrakcie warunków geologicznych, archeologicznych bądź występujących niemożliwych do zidentyfikowania przed Datą Odniesienia innych przeszkód fizycznych, skutkujących niemożliwością zrealizowania przedmiotu umowy przy dotychczasowych założeniach technologicznych;
 - b) konieczności zrealizowania przedmiotu umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa.
3. Zmiany spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi w szczególności:
 - a) klęski żywiołowe;
 - b) warunki atmosferyczne odbiegające od typowych, uniemożliwiające prowadzenie robót budowlanych, przeprowadzenie prób i sprawdzeń, dokonywanie odbiorów;
 4. Zmiany, odnoszące się do określenia Przedmiotu Zamówienia, w szczególności konieczności wykonania robót dodatkowych (zamówień uzupełniających lub dodatkowych) wpływających bezpośrednio lub pośrednio na realizację robót podstawowych;
 5. Zmiany będące następstwem działania organów administracji i innych podmiotów o kompetencjach zbliżonych do organów administracji w szczególności eksploatatorów infrastruktury oraz właścicieli gruntów niezbędnych pod inwestycję, w szczególności:

przedłużenia, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, czasu wydania decyzji administracyjnych przez właściwe organy, jeżeli okres ten będzie dłuższy niż jeden miesiąc w stosunku do terminów wynikających z obowiązujących prawem terminów, jeżeli uniemożliwia to lub wstrzymuje realizację określonego rodzaju Robót;

6. Zmiany w przypadku ograniczenia środków finansowych przez Instytucję Zarządzającą Programem Operacyjnym „Infrastruktura i Środowisko”

Z A Ł Ą C Z N I K D O W A R U N K Ó W K O N T R A K T U

Lp.	Przedmiot	Klauzula	Dane
1	Nazwa Projektu (Robót)		Wyłonienie Wykonawcy Robót Budowlanych w oparciu o Regulamin ramowych procedur udzielenia zamówień dla projektu „Rozbudowa i modernizacja komunalnej oczyszczalni ścieków w Trzebiatowie
2	Nazwa, adres pocztowy, telefon i adres elektroniczny Zamawiającego	1.1.2.2 1.3	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Trzebiatów Sp. z o.o Chełm Gryficki 7 72 - 320 Trzebiatów tel./fax: 91 38 72 456 http://zwiktrzebiatow.pl/ e-mail: sekretariat@zwiktrzebiatow.pl
3	Nazwa, adres pocztowy, telefon i adres elektroniczny Wykonawcy	1.1.2.3 1.3	
4	Nazwa, adres pocztowy, telefon i adres elektroniczny Inżyniera Kontraktu	1.1.2.4 1.3	
5	Termin zakończenia robót	8.2	30.09.2018r.
6	Dokumenty/terminy 1) Zabezpieczenie należytego wykonania umowy, 2) Oświadczenie Kierownika Budowy o sporządzeniu planu BIOZ, 3) Oświadczenie Kierownika Budowy o przyjęciu obowiązków Kierownika Budowy, 4) Zaświadczenie wpisu na listę członków samorządu zawodowego Kierownika budowy/ kierowników robót	1.5	Przed podpisaniem Kontraktu
7	Dokumentacja powykonawcza, instrukcje, rozliczenie robót	4.1	Przed rozpoczęcie prób końcowych
8	Kwota Zabezpieczenia Wykonania	4.2	10% (dziesięć procent) Zatwierdzonej Kwoty Kontraktowej brutto

9	Normalne Godziny Pracy	6.5	6.00-22.00
10	Wnioski Materiałowe	7.2	Przed użyciem lub dostawą
11	Prawo własności do Urządzeń i Materiałów	7.7	Nabyciu przez Wykonawcę prawa do zapłaty wartości Urządzeń i Materiałów.
12	Rozpoczęcie robót	8.1	Inżynier wyznaczy Wykonawcy Datę Rozpoczęcia z wyprzedzeniem nie mniej niż 7-dniowym.
13	Program (HRF+lista wymaganych pozwoleń, lista sprzętu i personelu	8.3	28 dni od daty podpisania Kontraktu
14	Wyznaczenie prób końcowych	9.1	21 dni wyprzedzająco powiadomi Inżyniera
15	Zapewnienie jakości	11	21 dni od daty podpisania Kontraktu
16	Tabela elementów skończonych	14.1	W ciągu 28-dni od daty rozpoczęcia
17	Wniosek o przejściowe Świadczenie Płatności	14.3	Po zakończeniu każdego kwartału
18	Plan płatności kwartalny	14.4	30 dni po dacie rozliczenia
19	Wystawienie Przejściowego Świadczenia Płatności (PŚP)	14.6	14 dni i 1x na kwartał
20	Zapłata	14.7	W terminie 30 dni
21	Wypłata kwoty zatrzymanej	14.9	70% w ciągu 30 dni po wydaniu Świadczenia Przejęcia dla Robót 30% w ciągu 15 dni po upływie ostatniego z Okresów Zgłaszania Wad
22	Wyznaczenie terminu Odbioru Końcowego	14.10	10 dni po zgłoszeniu
23	Zakończenie Odbioru Końcowego	14.10	W ciągu 14 dni
24	Waluty płatności	14.15	PLN (złote polskie)
25	Wystawienie Końcowego Świadczenia Płatności	14.13	Do 28 dni od złożenie wniosku
26	Terminy na przedstawienie dowodów ubezpieczeń: (a) dowód ubezpieczenia (b) polisy	18.1	przed podpisaniem Kontraktu

27	Minimalna kwota Przejściowego Świadectwa Płatności	14.6	<p>a) Wartość robót równa lub większa od 500.000,00 zł netto;</p> <p>b) Element robót ustalony w Tabeli Elementów Skończonych musi być zakończony, w myśl zapisu załącznika nr 2 rozliczenia kontraktów w projektach realizowanych z udziałem POiŚ na lata 2014-2020;</p> <p>c) Element robót ustalony w Tabeli Elementów Skończonych o wartości \geq 500 tys. zł netto może być rozliczany w częściach 50% wartości elementu lub częściach o wartości \geq 300 tys. zł netto.</p>
----	--	------	--

ZAMAWIAJĄCY:

.....

WYKONAWCA:

.....

ROZDZIAŁ 4 - KARTA GWARANCYJNA

pieczęć Gwaranta

Zadania pn. Postępowanie o udzielenie zamówienia na „Wyłonienie Wykonawcy Robót Budowlanych w oparciu o Regulamin ramowych procedur udzielenia zamówień dla projektu **„Rozbudowa i modernizacja komunalnej oczyszczalni ścieków w Trzebiatowie”** współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Działanie 2.3. „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach”.

Gwarantem będącym Wykonawcą Umowy nr z dnia

jest

Uprawnionym z tytułu gwarancji jest

Zamawiający.....

Wykonawca /Gwarant/ oświadcza, że niniejsza Karta Gwarancyjna obejmuje gwarancję na Roboty wraz z urządzeniami, które zostały wykonane zgodnie z Kontraktem oraz obejmuje warunki serwisu gwarancyjnego. Wykonawca udziela gwarancji na sprawne działanie i niezakłóconą eksploatację obiektu.

PRZEDMIOT I TERMIN GWARANCJI I USŁUGI SERWISOWEJ

1. Niniejsza gwarancja obejmuje całość przedmiotu umowy na wykonanie Robót nr z dnia
2. Gwarant odpowiada wobec Zamawiającego za cały przedmiot umowy, w tym także za części realizowane przez podwykonawców.
3. Okres gwarancji jakości i usługi serwisowej na zrealizowane Roboty oraz zamontowane urządzenia wynosi **dni**.
4. Termin ten należy liczyć od dnia ukończenia całości robót potwierdzonego w Świadectwie Przejęcia , o którym mowa w klauzuli 10.1. Warunków Kontraktu oraz w Załączniku do Oferty.

OBOWIĄZKI I UPRAWNIENIA STRON

1. O wystąpieniu wad Zamawiający powiadomi Wykonawcę /Gwaranta/ w formie pisemnej w terminie 3 dni od ujawnienia wady podając jej rodzaj.
2. W przypadku wystąpienia wad, Zamawiający może żądać ich usunięcia wyznaczając w tym celu Wykonawcy odpowiedni termin. Jeżeli jednak stwierdzone wady uniemożliwiałyby użytkowanie obiektu, a także gdy ujawniona wada może skutkować zagrożeniem dla życia lub zdrowia ludzi, zanieczyszczeniem środowiska, wystąpieniem niepowetowanej szkody dla Zamawiającego Wykonawca obowiązany jest przystąpić do usunięcia wady niezwłocznie tj. w terminie do 24 godzin od powiadomienia i usunięcia jej w najwcześniejszym możliwym terminie.
3. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego przez Zamawiającego terminu, Zamawiający może zlecić usunięcie wad i szkód spowodowanych przez wady na koszt Wykonawcy innemu podmiotowi (pokrywając powstałą należność w pierwszej kolejności z kwoty zabezpieczenia

należytego wykonania Kontraktu) Niezależnie od tego Zamawiający może żądać od Wykonawcy /Gwaranta/ naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki w przystąpieniu do usuwania wad.

4. Usunięcie wad uważa się za skuteczne z chwilą podpisania przez obie strony protokołu odbioru prac z usuwania wad.
5. Wykonawca jest odpowiedzialny za wszelkie szkody, które spowodował usuwaniem wad.
6. W przypadku przeniesienia własności obiektu w okresie trwania gwarancji na osobę trzecią uprawnienia wynikające z gwarancji jakości przechodzą na nabywcę.

INNE WARUNKI GWARANCJI I SERWISU

1. Nie podlegają gwarancji wady powstałe na skutek siły wyższej, szkód wynikłych z winy Zamawiającego (w tym Użytkownika), a szczególnie użytkownika obiektu w sposób niezgodny z instrukcją lub zasadami eksploatacji i użytkownika, szkód wynikłych ze zwłoki w zgłoszeniu wady Wykonawcy
2. Okres gwarancji biegnie od nowa w przypadku wymiany elementu na nowy, wolny od wad, a także w przypadku dokonania istotnych napraw elementu.
3. Gwarancja wygasa automatycznie na te elementy, które użytkownik poddał remontowi lub wymianie z przyczyn, za które nie ponosi odpowiedzialności Wykonawca w ramach niniejszej gwarancji.
4. Wykonawca ponosi wszelkie koszty materiałów lub komponentów niezbędnych do prawidłowej pracy urządzeń w okresie gwarancji.

PRZEGLĄDY GWARANCYJNE I SERWISOWE

1. Komisyjne przeglądy gwarancyjne odbywać się będą co 6 miesięcy w okresie obowiązywania niniejszej gwarancji
2. Datę godzinę i miejsce dokonania przeglądu gwarancyjnego wyznacza Zamawiający, zawiadamiając o nim Gwaranta na piśmie z co najmniej 14 - dniowym wyprzedzeniem
3. W skład komisji przeglądowej będą wchodziły, co najmniej 2 osoby wyznaczone przez Zamawiającego oraz co najmniej 2 osoby wyznaczone przez Gwaranta
4. Jeżeli Gwarant został prawidłowo powiadomiony o terminie i miejscu przeglądu gwarancyjnego, niestawienie się jego przedstawicieli nie będzie wywoływało żadnych ujemnych skutków dla ważności i skuteczności ustaleń dokonanych przez komisję przeglądową.
5. Z każdego przeglądu gwarancyjnego sporządzany będzie Protokół Przeglądu Gwarancyjnego, w dwóch egzemplarzach, po jednym dla Zamawiającego i Gwaranta. W przypadku nieobecności przedstawiciela Gwaranta, Zamawiający obowiązany jest niezwłocznie przesłać Gwarantowi jeden egzemplarz Protokołu Przeglądu.
6. Przeglądy serwisowe będą odbywać się zgodnie z wymaganiami producentów określonych w kartach gwarancyjnych urządzeń.

KARY

Zamawiający naliczy Wykonawcy kary w następujących sytuacjach:

1. za nieusunięcie wad ujawnionych w okresie gwarancji/rękojmi w wysokości 0,01 % wartości Ceny Kontraktowej, za każdy dzień opóźnienia liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad,

2. za nieusunięcie wad w terminie dodatkowym wysokość kary umownej zostanie podwyższona do 0,02 % za każdy dzień opóźnienia liczony od upływu dodatkowego terminu wyznaczonego na usunięcie wad.

Należność wynikającą z naliczonych kar Zamawiający może potrącić z pozostałej części kwoty zabezpieczenia należytego wykonania Kontraktu lub dochodzić od Gwaranta.

KOMUNIKACJA

1. Wszelka komunikacja pomiędzy stronami wymaga potwierdzenia w formie pisemnej. O każdej wadzie osoba wyznaczona przez Zamawiającego powiadamia telefonicznie przedstawiciela gwaranta , a następnie potwierdza zgłoszenie telefaksem bądź e-mailem na wskazane numery telefonów i adresy. Kopia potwierdzenia zgłoszenia przesyłana jest również faksem lub e-mailem do Zamawiającego.
2. Pisma skierowane do Gwaranta należy wysłać na adres:
3. Pisma skierowane do Zamawiającego należy wysłać na adres:
4. O zmianach danych teleadresowych strony obowiązane informować się niezwłocznie, nie później niż 7 dni od chwili zaistnienia zmian, pod rygorem uznania wysyłania korespondencji pod ostatnio znany adres za skutecznie doręczoną.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. W sprawach nieuregulowanych zastosowanie mają przepisy prawa polskiego, w szczególności kodeksu cywilnego oraz ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych.
2. Wszelkie zmiany niniejszej Karty Gwarancyjnej wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Niniejsza Karta Gwarancyjna stanowi załącznik nr.... do Umowy z dnia